

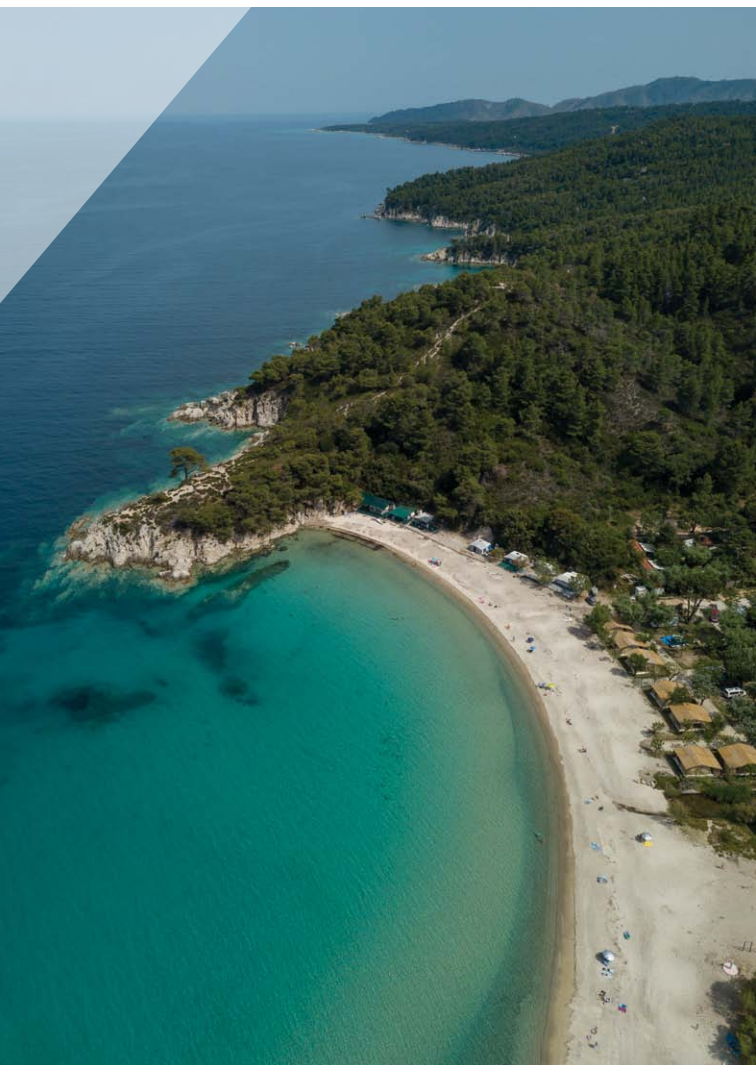

7 Περιφερειακές Ενότητες...

1 μεγαλειώδης εμπειρία

#ΗλιοςΘάλασσα

Χρυσάφενιες παραλίες που λαμπυρίζουν κάτω από τον ήλιο, κρυστάλλινα νερά που σε προκαλούν για μια βουτιά, δέντρα που ακουμπούν στη θάλασσα και ο ήχος από τα τζιτζικια να σου θυμίζει ότι το καλοκαίρι στην Κεντρική Μακεδονία δεν μπορεί παρά να σε κάνει να χαλαρώσεις δίπλα στο κύμα ή να απολαύσεις νέες εμπειρίες δίπλα σε αυτό.

#CityBreak

Με εύκολη πρόσβαση από οποιοδήποτε μέρος στην Ελλάδα, αλλά και τις χώρες του εξωτερικού, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει τις ιδανικές γωνιές για το City Break που αποζητά κανείς όλες τις εποχές του χρόνου. Από το πρωί έως το βράδυ, συνδυάζεις το ταξίδι στην ιστορία και τον πολιτισμό με την καλή νυχτερινή ζωή και το shopping σε έναν προορισμό που αποπνέει παράδοση, σύγχρονη ζωή και αίσθημα ταξιδιωτικής ασφάλειας.

#Γαστρονομία

Αλμυρές και γλυκές γεύσεις που σε ταξιδεύουν μέσα στον χρόνο, αποτελώντας από μόνες τους μια πολιτιστική κληρονομιά. Ένας μοναδικός συνδυασμός αρωμάτων που ξυπνά όλες τις αισθήσεις εδώ και αιώνες. Παραδοσιακές συνταγές που έχουν περάσει από γενιά σε γενιά, τυλιγμένες με μεράκι και αγάπη. Η Μακεδονική γαστρονομία μπορεί να συγκριθεί μόνο με τις πιο δυνατές γευστικές και αυθεντικές εμπειρίες που μπορεί να φέρεις στο μυαλό σου από παιδί...

#ΙστορίαΠολιτισμόςΠροσκυνήματα

Στο σταυροδρόμι των πολιτισμών και της ιστορίας, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, θα νομίζεις ότι μπαίνεις σε μια χρονομηχανή που σου επιτρέπει να μεταφερθείς νοπτά σε μια άλλη εποχή. Ξεδιπλώνεται μπροστά σου κάθε φορά που επισκέπτεσαι έναν αρχαιολογικό χώρο, ένα μουσείο ή παίρνεις μέρος σε μια τοπική εκδήλωση. Θα περπατήσεις στα «βήματα» του Απόστολου Παύλου και θα ζήσεις την αυθεντική και ξεχωριστή εμπειρία που μόνο ένας προσκυνητής του Αγίου Όρους μπορεί.

#ΦύσηΔραστηριότητες

Κλείνεις τα μάτια και ονειρεύεσαι καταπράσινες πλαγιές, τρεχούμενα νερά, τοπία άγριας ομορφιάς, σπήλαια, δάση και φαράγγια. Φτάνεις στην Κεντρική Μακεδονία και μπορείς να τα ζήσεις όλα αυτά και να γίνεις ένα με τη φύση κάνοντας κάθε είδους δραστηριότητες σε αυτή. Από περπάτημα και παρατήρηση πτηνών μέχρι αναρρίκηση, rafting και χιονοδρομία, η περιοχή σου προσφέρει αυτό που θες, την εποχή που το θες. Χρειάζεσαι μόνο κάτι στις αποσκευές σου: Όρεξη για περιπέτεια!

#ΣυνέδριαΕκδηλώσεις

Διαθέτοντας δεκάδες συνεδριακά κέντρα, ξενοδοχειακές υποδομές και εγκαταστάσεις υψηλών προδιαγραφών, αλλά και εμπειρία στη φιλοξενία μεγάλων διοργανώσεων, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί ένα δημοφιλές και οργανωμένο περιβάλλον για τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Στα «συν» προστίθενται και οι πολύ συχνές και συνεχώς εξελισσόμενες διεθνείς αεροπορικές συνδέσεις.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με τον μεγαλειώδη ορεινό χαρακτήρα...

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με τον μεγαλειώδη ορεινό χαρακτήρα... καθώς εδώ βρίσκεται το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας, ο Όλυμπος. Και μαζί με αυτόν τα Δυτικά Πιέρια στην Πιερία, το Βέρμιο στην Ημαθία, ο Άθως και ο Χολομώντας στη Χαλκιδική, ο Χορτιάτης και ο Βερτίσκος στη Θεσσαλονίκη, τα Κερδύλια Όρη στη Θεσσαλονίκη και τις Σέρρες, τα όρη Βροντούς στις Σέρρες, η οροσειρά Κερκίνη ή Μπέλλες στο Κιλκίς και τις Σέρρες και ακόμη ο Βόρας, το Πίνοβο, η Τζένα στην Πέλλα και το Πάϊκο στην Πέλλα και το Κιλκίς.

και τις ατελείωτες πεδιάδες ...
που διαμορφώνονται μεταξύ των ορεινών όγκων,

με τα ποτάμια της,
όπως ο Αλιάκμονας, ο Αξιός, ο Γαλλικός αλλά και ο Λουδίας και ο ποταμός Στρυμόνας.

τις υπέροχες λίμνες της,
όπως η Βεγορίτιδα, η Δοϊράνη και η τεχνητή λίμνη της Κερκίνης, η τεχνητή λίμνη του Άγρα, αλλά και η Κορώνεια και η Βόλβη στην περιοχή της Θεσσαλονίκης

**και τις διάσπες
και καλά
κρυμμένες
γαλαζοπράσινες
ακτές της**

στη Θεσσαλονίκη, την Πιερία και τη Χαλκιδική που συνθέτουν τοπία με έντονες εναλλαγές, με ένα μεγάλο αριθμό προστατευόμενων περιοχών, πηγή ζωής, πλούτου και ευημερίας, πόλο έλξης περιβαλλοντικού και εναλλακτικού τουρισμού.

1 προορισμός 4άρων εποχών

ΧΕΙΜΩΝΑΣ με χαμηλές θερμοκρασίες, έντονες βροχοπτώσεις και χιονοπτώσεις, με χιονοκάλυψη που διαρκεί 3,5 με 4 μήνες από το τέλος Νοεμβρίου ως τις αρχές Απριλίου, ιδανικός για τους λάτρεις των χειμερινών σπορ.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ πλιόλουστο και δροσερό, με ελάχιστες τοπικές βροχές και θερμοκρασίες που συνθέτουν ιδανικό προορισμό για θερινές διακοπές.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ για τους καλά μυημένους που θέλουν να γνωρίσουν την εναλλακτική πλευρά της Κεντρικής Μακεδονίας.

ΑΝΟΙΞΗ με χρώματα, αρώματα και με τη φύση στα καλύτερά της να δημιουργεί ονειρικά σκηνικά.

Σε αριθμούς¹:

29

Τόποι
Κοινοτικής
Σημασίας

17

Ζώνες
Ειδικής
Προστασίας

3

Εθνικά Πάρκα
(Δέλτα Αξιού - Λουδία
- Αλιάκμονα, Λιμνών
Κορώνειας - Βόλβης
και Λίμνης Κερκίνης)

1

Εθνικός
Δρυμός
(Ολυμπος)

4

Διατηρητέα Μνημεία
της Φύσης (Συστάδα
Δρυός και Φράξου στις
Μουριές, το Δάσος
Οξιάς στο Πευκωτό
Πέλλας, το μικτό Δάσος
Προμάκων-Λυκόστομου
Αριδαίας και ο Σφαγνώ-
νας στο Δάσος Λαιλιά
Σερρών)

3

Υγρότοποι Διεθνούς
Σημασίας (RAMSAR)
(Λίμνες Κορώνεια-
Βόλβη, Δέλτα Αξιού-
Αλιάκμονα και
Λίμνη Κερκίνη)

2

Βιογενετικά
Αποθέματα (Φυσικό
Μνημείο Μικτού
Δάσους Αλμωπίας
Αριδαίας και
Εθνικός Δρυμός
Ολύμπου (πυρήνας)

1

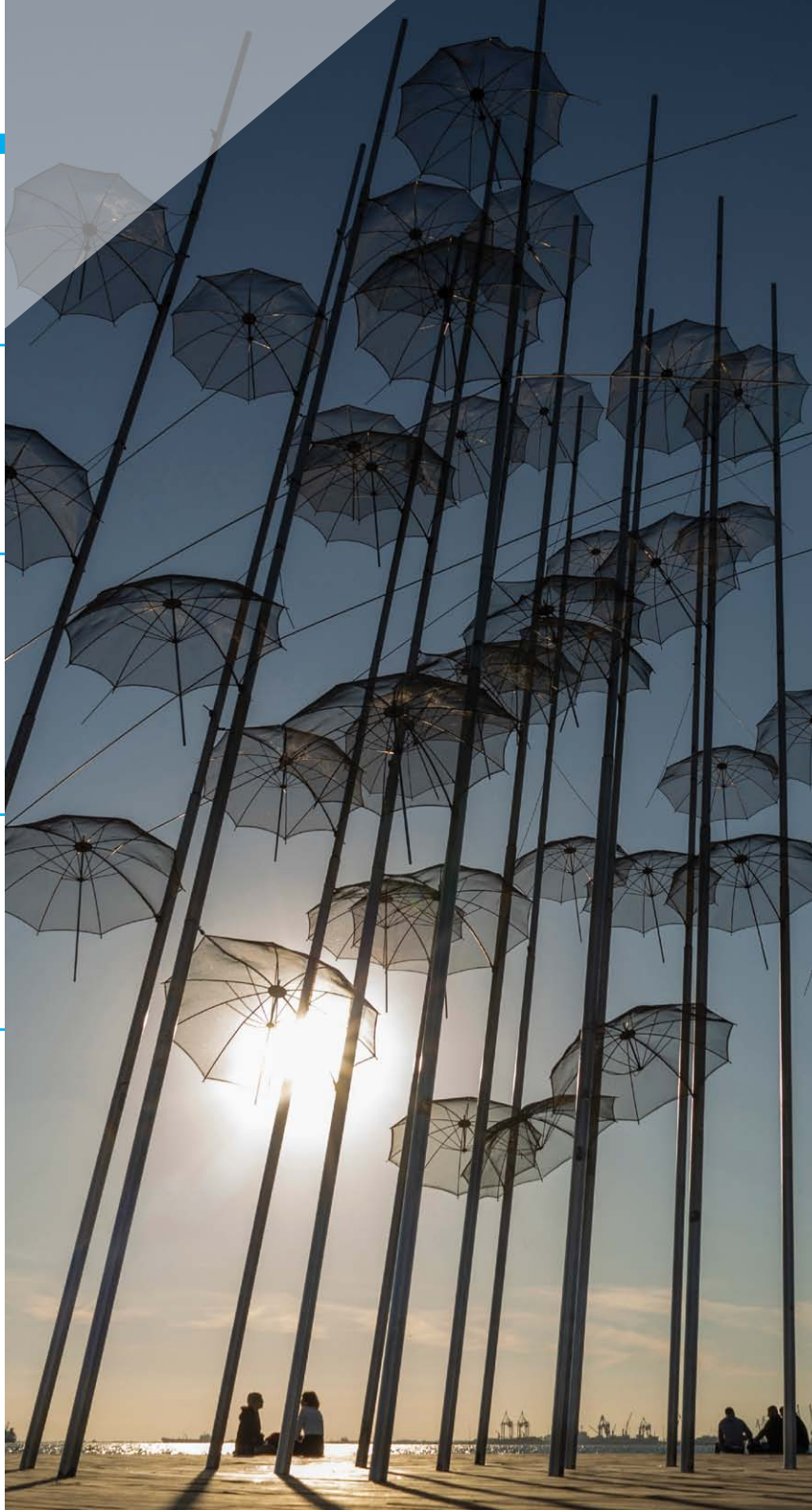
Απόθεμα
Βιόσφαιρας
(Εθνικός Δρυμός
Ολύμπου)

17

Μνημεία Παγκόσμιας
Πολιτιστικής
Κληρονομιάς
της UNESCO
- Τα 15 παλιοχριστιανικά
και βυζαντινά μνημεία
της Θεσσαλονίκης
- Ο αρχαιολογικός χώρος
των Αιγών
(Βεργίνα Ημαθίας)
- Το Άγιον Όρος,
(Αθως)

23

Παραδοσιακοί
Οικισμοί

Κύριες πόλεις

Απόσταση από το Διεθνές Αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»
της Θεσσαλονίκης

ΒΕΡΟΙΑ:
101 χλμ.

ΚΙΛΚΙΣ:
67,1 χλμ.

ΕΔΕΣΣΑ:
109 χλμ.

ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ:
51,9 χλμ.

ΚΑΤΕΡΙΝΗ:
98,6 χλμ.

ΣΕΡΡΕΣ:
103 χλμ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:
16,5 χλμ.

Όλυμπος: Το «Απόθεμα της Βιόσφαιρας»

Ο Όλυμπος, το υψηλότερο βουνό της Ελλάδας, είναι παγκοσμίως γνωστός από την Ελληνική Μυθολογία ως η «κατοικία» των δώδεκα θεών της αρχαιότητας. Η πρώτη περιοχή, για την οποία εφαρμόστηκε πριν από 50 χρόνια ειδικό καθεστώς προστασίας στη χώρα μας με την κήρυξή του ως Εθνικού Δρυμού το 1938. Η σημασία του Δρυμού έχει αναγνωριστεί όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη και παγκόσμια. Το 1981 η UNESCO ανακήρυξε τον Όλυμπο «Απόθεμα της Βιόσφαιρας». Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συμπεριλάβει τον Όλυμπο στις «Σημαντικές για την Ορνιθοπανίδα Περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας

Με έκταση 1.701km², αποτελεί το 9,04% του συνόλου της Περιφέρειας. Η έδρα της Ενότητας είναι η πόλη της Βέροιας. Η Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας είναι κατά 44,73% ορεινή, 6,77% ημιορεινή και 48,5% πεδινή. Εδώ υψώνεται το Βέρμιο με υψηλότερες κορυφές τη Μαύρη Πέτρα (2.027 μ.), το Παλάτι (1.895 μ.), τη Γκιώνα (1.739 μ.), το Ξηροβούνι (1.804 μ.) και τα Πιέρια (2.190 μ.) που το μεγαλύτερο μέρος τους ανήκει στην Πιερία.

Την Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας διαρρέει ο Αλιάκμονας, ο μεγαλύτερος σε μήκος ποταμός της Ελλάδας, αλλά και ο Λουδίας που βρίσκεται κατά μήκος των συνόρων της Π.Ε. με την Π.Ε. Θεσσαλονίκης. Ο Τριπόταμος και ο ποταμός Αραπίτσα, πηγάζουν από το όρος Βέρμιο.

Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης

Η Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης συνορεύει με τις Σέρρες, το Κιλκίς, την Πέλλα την Ημαθία την Πιερία και τη Χαλκιδική. Με κεντρικό τον Θερμαϊκό κόλπο και ανατολικά τον Στρυμονικό κόλπο, εκτείνεται σε 3.683 km² και αποτελεί το 19,57% της Περιφέρειας. Η έδρα της Ενότητας είναι η πόλη της Θεσσαλονίκης. Η Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης είναι κατά 6,81% ορεινή, 28,72% ημιορεινή και κατά 64,47% πεδινή. Εδώ δεσπόζει ο Χορτιάτης (1.201 μ.) με την κορυφή του Προφήτη Ηλία (738 μ.). Επιπλέον, τα βουνά της Βόλβης (659μ.) με τις κορυφές Άσπρες Πέτρες (630 μ.) και Ψηλή Ράχη (431 μ.), τα Κερδύλια (982 μ.) που αποτελούν φυσικό σύνορο με την Π.Ε. Σερρών και το βουνό Βερτίσκος (1.103 μ.). Την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης διαρρέουν ο Λουδίας, ο Αξιός και ο Γαλλικός (ή Εχέδωρος). Η Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης είναι κατά κύριο λόγο πεδινή με σημαντικότερη την πεδιάδα της Θεσσαλονίκης και πιο ανατολικά τη μικρή πεδιάδα του Λαγκαδά, η οποία εκτείνεται μεταξύ των βουνών Χορτιάτη και Κερδυλίων και τις λίμνες Βόλβη, Λαγκαδά ή Κορώνεια, Μαυρούδα και Λάντζα.

Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς

Ένα από τα βόρεια σύνορα της Περιφέρειας που έχει έκταση 2.519km², αποτελώντας το 13,39% του συνόλου της Περιφέρειας είναι η Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς με έδρα την ομώνυμη πόλη.

Η Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς είναι κατά 66% πεδινή και 34% ορεινή και ημιορεινή. Εδώ βρίσκεται το βουνό Κερκίνη (Μπέλλες) με ψηλότερη κορυφή του το Τριεθνές (1.888 μ.), το όρος Πάικο με υψηλότερη κορυφή της Γκόλα Τσούκα (1.650 μ.) και το Δύσωρο ή Κρούσια Όρη με υψηλότερη κορυφή το Μαυροβούνι (1.179 μ.). Το Κιλκίς διαρρέει ο Αξιός που είναι ο μεγαλύτερος ποταμός της Μακεδονίας με κυριότερους παραπόταμους το Μεγάλο Ρέμα, τον Στραβοπόταμο και τον Γοργόπη που πηγάζουν από το Πάικο και ο Γαλλικός ή Εξέδωρος που πηγάζει από το όρος Δύσωρο. Στην Π.Ε. Κιλκίς βρίσκεται η λίμνη Δοϊράνη, η Λίμνη Αρτζάν-Αματόβου και η Πικρολίμνη.

Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας

Η Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας με έκταση 2.506km² αποτελεί το 13,32% του συνόλου της Περιφέρειας. Έδρα της είναι η πόλη της Έδεσσας.

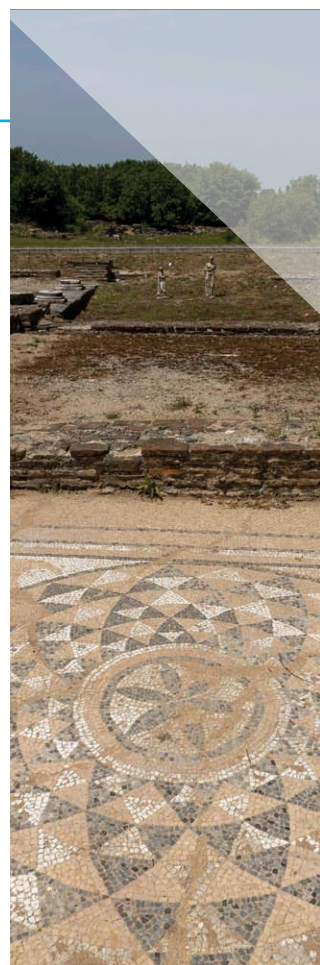
Η Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας στο μεγαλύτερο ποσοστό της (45,35%) χαρακτηρίζεται ως ορεινή, ενώ οι πεδινές και ημιορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν αντίστοιχα το 39,93% και το 14,72% της επιφάνειάς της. Με κυριότερο ορεινό όγκο το Καϊμακτσαλάν (2.524 μ.), το Πίνοβο (2.154μ.), την Τζένα (2.182μ.), το Βέρμιο (1.364 μ.) και το Πάικο με ψηλότερη κορυφή το Πογλέτι (1.650 μ.), διαρρέεται από τον ποταμό Μογλενίτσα, τον Έδεσσαίο ή Βόδα, τον Λουδία, τον Αλιάκμονα, καθώς και μικρά ποταμάκια, όπως ο Μπαλίστας, ο Λέσκας κ.ά.

Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας

Στο νοτιοδυτικό άκρο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας η Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας συνορεύει με τις Π.Ε. Ημαθίας και Θεσσαλονίκης στα βόρεια, Λάρισας στα νότια, Κοζάνης και Ημαθίας στα δυτικά, ενώ ανατολικά βρέχεται από τον Θερμαϊκό Κόλπο. Η Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας είναι η μικρότερη σε έκταση Π.Ε. της Περιφέρειας με έκταση 1.516km² που αντιστοιχεί στο 8,05% του συνόλου της Περιφέρειας και έδρα της είναι η πόλη της Κατερίνης. Κατά 16,95% ορεινή, 46,63% ημιορεινή και 36,42% πεδινή, η Πιερία φιλοξενεί τις απολήξεις τριών οροσειρών: του Ολύμπου, του Τίταρου και των Πιερίων. Στον Όλυμπο βρίσκονται οι κορυφές Μύτικας (2.918 μ.) Πάνθεον (2.917 μ.), Σκολιό (2.911 μ.), Φράγκου Αλώνι (2.684 μ.) και Μεταμόρφωση (1.578 μ.). Στον Τίταρο βρίσκονται οι κορυφές Βουλγάρα (1.689 μ.), Καρδαράς (1.527 μ.) και Τίταρος (1.839 μ.). Τα Πιέρια εκτείνονται σε όλο το μήκος των δυτικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας, ενώ η Ενότητα διαρρέεται από τον ποταμό Αλιάκμονα.

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

Η Περιφερειακή Ενότητα Σερρών συνορεύει ανατολικά με τις Π.Ε. Δράμας και Καβάλας, δυτικά με τις Π.Ε. Θεσσαλονίκης και Κιλκίς και βόρεια με τη Βουλγαρία και τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Με έκταση 3.968km² αποτελεί το 21,09% του συνόλου της Περιφέρειας. Έδρα της είναι η πόλη των Σερρών. Ορεινή κατά 19,3%, ημιορεινή κατά 33,8% και πεδινή κατά 46,9%, περιλαμβάνει μια μεγάλη οροσειρά, που χωρίζεται στις μικρότερες οροσειρές: Όρβηλο (2.212 μ.), Άγκιστρο (1.294 μ.), Βροντού (1.849 μ.), Μενοίκιο (1.963 μ.) και Παγγαίο (1.956 μ.). Η πλούσια πεδιάδα της Περιφερειακής Ενότητας, η οποία χωρίζεται σε αυτές του Σιδηροκάστρου, των Σερρών και της Νέας Ζίχνης, διαρρέεται από τον ποταμό Στρυμόνα, έναν από τους μεγαλύτερους της Ελλάδας με τον Μπουτκόβα, τον Αγγίτη, τον Εξάβη, τον Κοπατσίνα και τον Ξηροπόταμο ως παραποτάμους. Στο βόρειο τμήμα της πεδιάδας του Στρυμόνα βρίσκεται η τεχνητή λίμνη Κερκίνη, διεθνώς γνωστός υδροβιότοπος μεγάλης οικολογικής σημασίας, προστατευόμενος από τη Σύμβαση Ramsar και το πρόγραμμα Natura 2000.

Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής

Η Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής αποτελείται από τρεις χερσονήσους: της Κασσάνδρας, της Σιθωνίας και του Αγίου Όρους (Αθως). Η χερσόνησος του Αγίου Όρους δεν ανήκει διοικητικά στην Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής αλλά είναι αυτόνομη διοικητικά περιοχή. Η Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής συνορεύει βόρεια με την Π.Ε. Θεσσαλονίκης, δυτικά βρέχεται από τον Θερμαϊκό Κόλπο, νότια από το Αιγαίο Πέλαγος και ανατολικά από τον Στρυμονικό Κόλπο και το Θρακικό Πέλαγος. Με έκταση 2.918 km² καλύπτει 15,54% του συνόλου της Περιφέρειας. Έδρα της είναι η πόλη του Πολύγυρου.

Η Π.Ε. Χαλκιδικής είναι κατά 24,7% πεδινή, 50,6% ημιορεινή και 24,7% ορεινή. Με κυριότερα όρη της τον Χολομώντα (1.165 μ.), τον Στρατονικό (823 μ.) και τον Ίταμο (753 μ.) διαρρέεται από τους ποταμούς Ολύνθιο και Χαβρία και διαθέτει αμέτρητες παραλίες και μικρούς απόκρυφους κολπίσκους.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Αεροδρόμια

Το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, ο Διεθνής Αερολιμένας «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» αποτελεί ένα από τα αεροδρόμια με τη μεγαλύτερη κινητικότητα στην Ελλάδα, ενώ είναι και από τα πλέον σύγχρονα. Αποτελεί κόμβο στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για τη μετακίνηση των επισκεπτών από την υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης βρίσκεται 16,5 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από την πόλη της Θεσσαλονίκης στην περιοχή «Μίκρα». Μέσω αυτού μπορούν με άνεση και ασφάλεια να ταξιδεύουν οι επισκέπτες από και προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είτε για επαγγελματικούς είτε για λόγους αναψυχής.

Με εκτεταμένους χώρους check-in, πύλες αναχώρησης, νέα συστήματα ασφαλείας και διαχείρισης αποσκευών, υπερσύγχρονους εμπορικούς χώρους και σύγχρονο σχεδιασμό εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, το Αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» είναι ένα αεροδρόμιο υπερσύγχρονων προδιαγραφών που συμπληρώνει και απογειώνει την ταξιδιωτική εμπειρία ως μια πλέον σύγχρονη πύλη εισόδου.

www.skg-airport.gr

Λιμάνια

Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης

Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια της χώρας και ένας από τους μεγαλύτερους λιμένες της λεκάνης του Αιγαίου. Το λιμάνι είναι κατά κύριο λόγο λιμάνι μεταφοράς φορτίου και αποτελεί το 2ο μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας μετά τον Πειραιά, ενώ παράλληλα εξυπηρετεί σε μικρότερη κλίμακα και επιβατική κίνηση με προορισμό τις Σποράδες. Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης εξυπηρετεί και τον ελλιμενισμό κρουαζιερόπλοιων.

Το λιμάνι της Ουρανούπολης

Από το λιμάνι της Ουρανούπολης πραγματοποιούνται δρομολόγια από και προς το Άγιο Όρος και τα κοντινά νησάκια Δρένια.

Το λιμάνι της Ιερισσού

Από το λιμάνι της Ιερισσού πραγματοποιούνται δρομολόγια προς το ανατολικό τμήμα της χερσονήσου του Αγίου Όρους (Άθως), ενώ παράλληλα, στο λιμάνι δένουν εκδρομικά σκάφη, μικρά και μεγάλα αλιευτικά.

Το λιμάνι της Δάφνης Αγίου Όρους

Το λιμάνι της Δάφνης Αγίου Όρους αποτελεί το μεγαλύτερο λιμάνι του Αγίου Όρους και εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή κίνηση με την Ουρανούπολη.

Το λιμάνι του Νέου Μαρμαρά

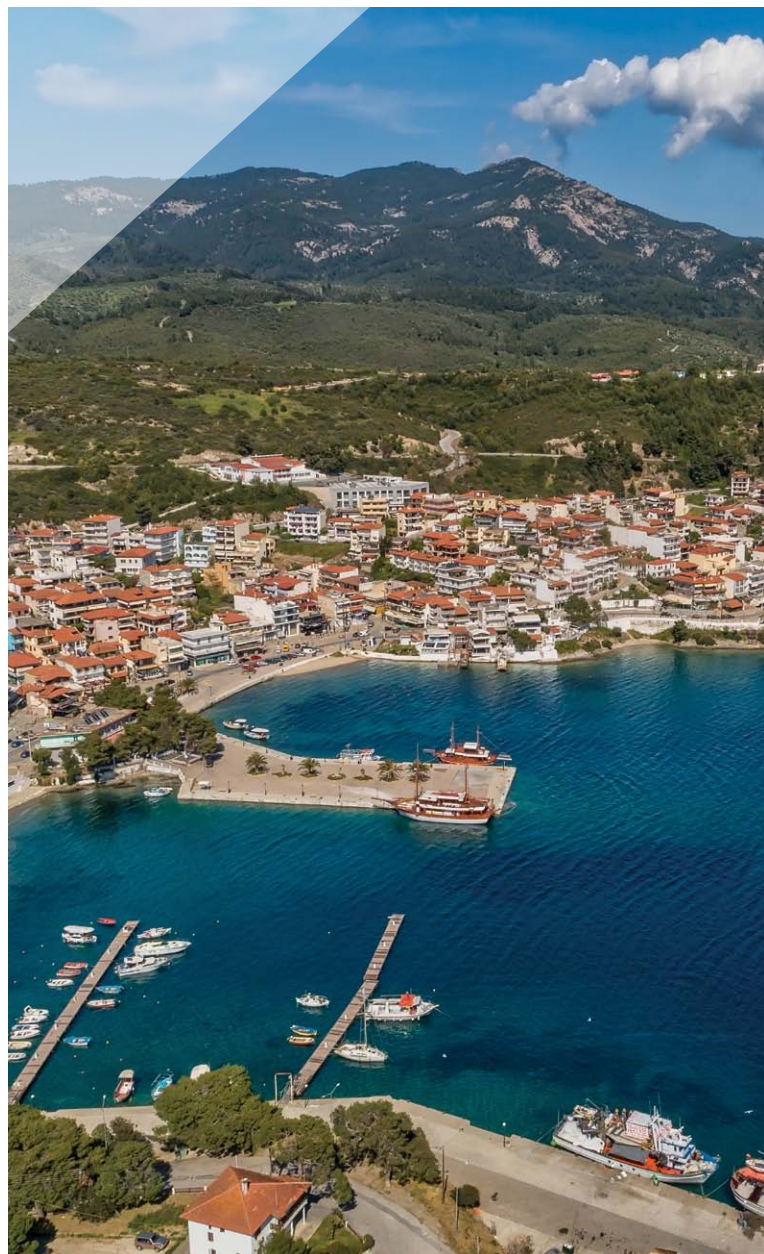
Το λιμάνι του Νέου Μαρμαρά προσφέρει τη δυνατότητα για ελλιμενισμό ιδιωτικών και επαγγελματικών σκαφών αναψυχής.

Το λιμάνι των Νέων Μουδανιών

Το λιμάνι των Νέων Μουδανιών λειτουργεί ως βοηθητικό αυτού της Θεσσαλονίκης και πολλά φορτηγά πλοία δένουν σε αυτό. Επίσης, τα Νέα Μουδανιά έχουν τη μεγαλύτερη ιχθυόσκαλα της Βόρειας Ελλάδας. Κατά καιρούς το λιμάνι έχει συνδεθεί ακτοπλοϊκά με τη Σκιάθο και τη Λήμνο.

Το λιμάνι της Τρυπητής

Από το λιμάνι της Τρυπητής πραγματοποιούνται δρομολόγια προς τη Νήσο Αμμουλιανή.

Οδικοί άξονες

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συνορεύει με τα Βαλκάνια και αποτελεί την κύρια οδική και σιδηροδρομική πύλη της χώρας προς αυτά. Από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διέρχεται ο Αυτοκινητόδρομος Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων (ΠΑΘΕ), αλλά και η Εγνατία Οδός, εθνικές οδοί οι οποίες, μαζί με τους κάθετους άξονές τους, συνδέουν την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, και τη χώρα συνολικά, με τις γειτονικές χώρες.

Μεθοριακοί σταθμοί

Μέσω τριών μεθοριακών σταθμών ενώνεται η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με δύο γείτονες χώρες, τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και τη Βουλγαρία. 2 από τους 3 σταθμούς βρίσκονται στην Π.Ε. Κιλκίς (Δοϊράνη και Εύζωνοι) και ο 3ος στην Π.Ε. Σερρών (Προμαχώνας).

Υποδομές υγείας

Όλες οι Περιφερειακές Ενότητες της Κεντρικής Μακεδονίας καλύπτονται υγειονομικά με τη λειτουργία Γενικών Νοσοκομείων στα αστικά κέντρα των Ενοτήτων, καθώς και ενός δικτύου Κέντρων Υγείας (Κ.Υ.) που καλύπτουν τις ανάγκες του πληθυσμού της υπαίθρου.

Τα νοσοκομεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι:

1. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Παπαγεωργίου,
2. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Γ. Παπανικολάου,
3. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Άγιος Παύλος,
4. Γενικό Νοσοκομείο Κατερίνης,
5. Γενικό Νοσοκομείο Κιλκίς,
6. Γενικό Νοσοκομείο Σερρών,
7. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Ιπποκράτειο,
8. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Γ. Γεννηματίς,
9. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Άγιος Δημήτριος,
10. Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ,
11. Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Θεαγένειο,
12. Νοσοκομείο Ειδικών Παθήσεων Θεσσαλονίκης,
13. Γενικό Νοσοκομείο Γουμένισσας - Κέντρο Υγείας Γουμένισσας,
14. Γενικό Νοσοκομείο Ημαθίας, Μονάδα Βέροιας,
15. Γενικό Νοσοκομείο Ημαθίας, Μονάδα Νάουσας,
16. Γενικό Νοσοκομείο Έδεσσας,
17. Γενικό Νοσοκομείο Γιαννιτσών,
18. Γενικό Νοσοκομείο Πολυγύρου.

Επιπλέον, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει υπερόχρονα ιδιωτικά νοσοκομεία και θεραπευτήρια.

Παραδοσιακοί Οικισμοί

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ξεχωρίζουν οι πολλοί παραδοσιακοί οικισμοί της που απλώνονται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες. Στους παραδοσιακούς οικισμούς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας διατηρείται μια αναλλοίωτη εικόνα του παρελθόντος με σύγχρονες πινελιές που ταξιδεύουν ντόπιους, αλλά και επισκέπτες, στο παρελθόν.

Υπάρχουν οικισμοί στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας που έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί και η διαμονή σε αυτούς είναι μια μοναδική εμπειρία για τον επισκέπτη.

Αυθεντικές στιγμές, ιδιαίτερη φιλοξενία, παραδοσιακή γαστρονομία και αξιοθέατα της φύσης σε απόλυτη αρμονία με τα αξιοθέατα που δημιουργήσαν οι άνθρωποι στο πέρασμα του χρόνου.

ΑΝΩ ΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βόρεια της Θεσσαλονίκης στέκει η Άνω Πόλη ή Παλιά Πόλη. Αποτελεί τη μοναδική περιοχή που έμεινε άθικτη από τη μεγάλη φωτιά του 1917. Με το ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό στυλ θα σας ταξιδέψει στην εποχή του Βυζαντίου. Αποτελούσε το κύριο φρούριο της πόλης, με το Επταπύργιο και τον Πύργο Τριγωνίου να αποτελούν κύριες αμυντικές τοποθεσίες, οι οποίες δημιουργήθηκαν κατά τη Βυζαντινή και Οθωμανική Περίοδο. Ένα μεγάλο μέρος των Βυζαντινών Τειχών, τα οποία περικύκλωναν τη Θεσσαλονίκη, έχουν διατηρηθεί και αποτελούν σημείο αναφοράς της Ακρόπολης της Θεσσαλονίκης.

Η Άνω Πόλη είναι προσβάσιμη είτε πεζή είτε και με λεωφορείο. Πλακόστρωτα δρομάκια, μικρά όμορφα οθωμανικής αρχιτεκτονικής σπίτια και πανοραμική θέα της πόλης και της θάλασσας. Εδώ το ηλιοβασίλεμα έχει άλλη όψη! Μεζέδες και τοπικά εδέσματα, αλλά και μικρά τουριστικά καταστήματα, προσφέρουν στον επισκέπτη μικρές δόσεις παράδοσης, κοντά στην Πορτάρα και τον Πύργο του Τριγωνίου.

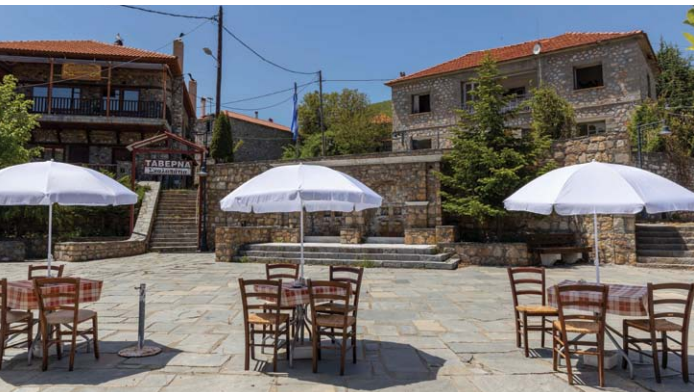

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Παλιός Άγιος Αθανάσιος ή Τσέγανη ή “Πέτρινο Χωριό”. Τρία ονόματα για τον πανέμορφο παραδοσιακό οικισμό στους πρόποδες του όρους Βόρας ή Καϊμάκτσαλαν, στην κορυφή Πιπερίτσα, δίπλα στη λίμνη Βεγορίτιδα και σε υψόμετρο 1.200 μέτρων. Μόλις 28 κλμ από την πόλη της Έδεσσας και μόλις 10 κλμ από το χιονοδρομικό κέντρο Καϊμάκτσαλαν, αποτελεί διατηρητέο οικισμό που χτίστηκε στα τέλη του 16ου αιώνα και κατοικούνταν ως τα τέλη της δεκαετίας του 1980 όπου οι κάτοικοί του τον εγκατέλειψαν και εγκαταστάθηκαν στο νέο χωριό, 6 κλμ πιο κάτω. Με Μακεδονίτικη αρχιτεκτονική που βασίζεται στην πελεκητή πέτρα και το ξύλο, τα πέτρινα σπίτια του οικισμού με τις θαυμάσιες κεραμοσκεπές, δημιουργούν ένα γραφικό περιβάλλον μέσα σε μια κατάφυτη περιοχή που δεν αφήνει κανέναν επισκέπτη ασυγκίνητο.

ΑΕΤΟΧΩΡΙΟΝ

Το Αετοχώρι είναι χτισμένο σε υψόμετρο 680 μ. και βορειοδυτικά του βρίσκεται το όρος Πίνος. Αποτελούσε προπολεμικά ένα μεγάλο χωριό, ενώ σήμερα αριθμεί μόλις 25 κατοίκους. Αξίζει κανείς να επισκεφτεί την παλιά εκκλησία του χωριού, τον Άγιο Δημήτριο, με το ψηλό τετραώροφο πυργοειδές καμπαναριό που χτίστηκε το 1842.

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ

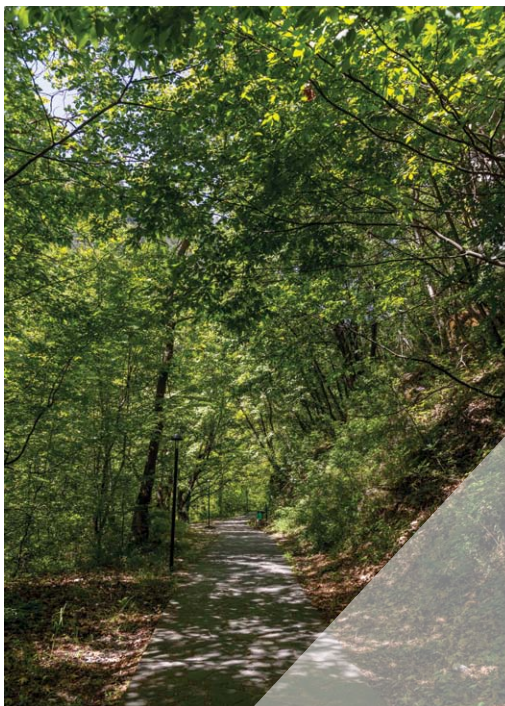
Κατά την ανάβαση στο πανέμορφο και κατάφυτο βουνό Πάϊικο συναντάμε το τελευταίο του χωριό, τον Αρχάγγελο, σε υψόμετρο 820μ. Με το αρχικό του όνομα να είναι Οσσιανή μετονομάστηκε το 1925 σε Αρχάγγελο, από το όνομα της Μονής Αρχαγγέλου Μιχαήλ, που είναι δίπλα του. Στον Αρχάγγελο ζουν 670 κάτοικοι, Βλάχοι, οι οποίοι είχαν έντονη παρουσία σε όλους τους αγώνες και στις μεγάλες στιγμές του Έθνους. Το χωριό βρίσκεται σε μια θέση με μαγευτική θέα, με πλούσια παραδοσιακά στοιχεία, μέσα σε ένα μοναδικό φυσικό τοπίο με καταπράσινα δάση από οξιές, πανύψηλες δρυς και χιλιάδες κερασιές. Φημισμένο για τα κεράσια, το χωριό, κάθε χρόνο διοργανώνει γιορτή κερασιού, ενώ φημίζεται επίσης για τα τσουρέκια του.

Σημαντικότερο αξιοθέατο του χωριού, καθώς και όλου του Νομού, αποτελεί η Ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ που προσελκύει προσκυνητές από όλη την Ελλάδα, καθώς και η παλαιότερη εκκλησία του χωριού, ο Άγιος Νικόλαος, με την πλούσια αγιογράφηση. Το χωριό πανηγυρίζει στις 6 Σεπτεμβρίου.

ΓΑΡΕΦΕΙΟ

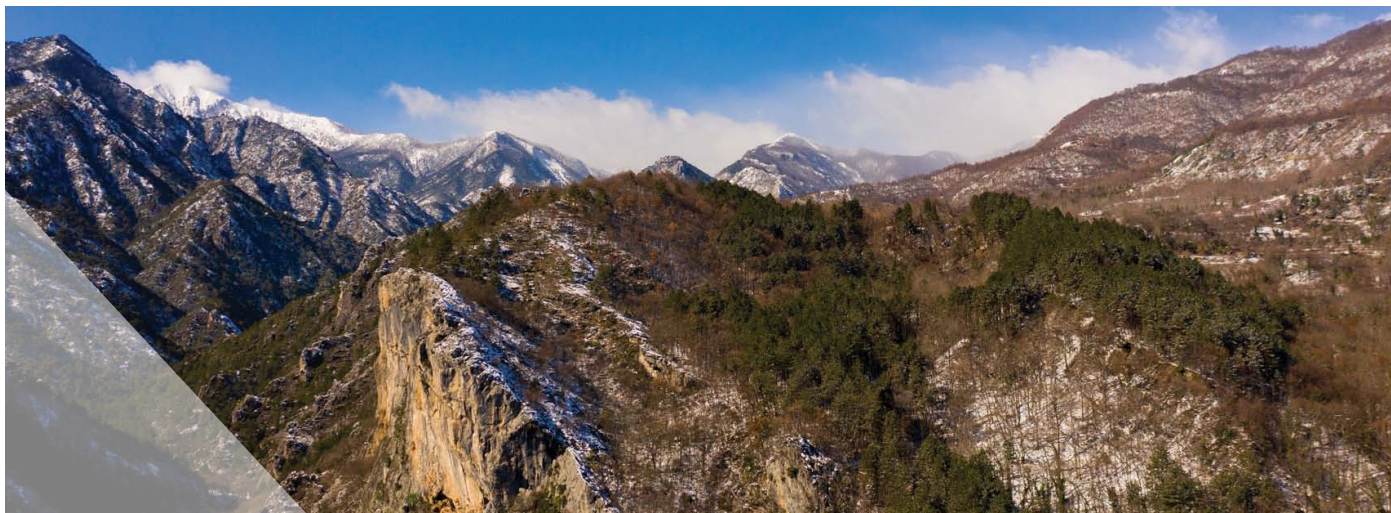
Ο Παραδοσιακός Οικισμός Γαρεφείου Πέλλας είναι ένα από τα ωραιότερα χωριά της περιοχής με πληθυσμό οκτακοσίων (800) περίπου κατοίκων, όλοι τους γηγενείς Μακεδόνες. Με σημαντικότερο τον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Της Θεοτόκου του 18ου αιώνα, όπου, προς τιμήν του, κάθε χρόνο πραγματοποιείται παραδοσιακό πανηγύρι με μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις και πλούσια τοπικά εδέσματα στην πλατεία του χωριού. Απέχει μόλις 7 χλμ από την Αριδαία και 120 χλμ από τη Θεσσαλονίκη, ενώ η απόστασή του από το ιστορικό χωριό Πρόμαχοι Αλμωπίας και την Ιερά Μονή του Αγίου Ιλαρίωνα είναι μόλις 3 χλμ! Είναι χωριό που σφύζει από ζωντάνια και δραστηριότητα, διοργανώνοντας κάθε χρόνο πλήθος εκδηλώσεων, εορτάζοντας Αγίους της εκκλησίας του, τιμώντας παράλληλα και διαφυλάσσοντας στο ακέραιο ήθη, έθιμα και παραδόσεις!

ΚΡΩΜΝΗ

Μόλις μισή ώρα από την πόλη των Γιαννιτσών και σε υψόμετρο 580μ., ο δασικός δρόμος του βουνού Πάϊκου μας οδηγεί στον ορεινό οικισμό της Κρώμνης. Η Κρώμνη αποτελεί έναν από τους αναγνωρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς του νομού Πέλλας, παρότι είναι ακατοίκητη, χωρίς δρόμο και χωρίς ρεύμα. Τα πέτρινα σπίτια της Κρώμνης, η εκκλησία του Αγίου Νικολάου (1858), το παλιό δημοτικό σχολείο, η βρύση με το τρεχούμενο νερό, οι πηγές, οι σπηλιές του δάσους γίνονται εικόνες μιας ζωής που σταμάτησε στο χρόνο. Ο αυθεντικός, ανέγγιχτος χαρακτήρας της Κρώμνης γίνεται ένα μαγικό ταξίδι του επισκέπτη στα προπολεμικά χρόνια.

ΛΑΓΚΑΔΙΑ

Το ακριτικό χωριό της Λαγκαδιάς, κτισμένο στις νοτιοανατολικές πλαγιές του όρους Τζένα, στα Βόρεια Σύνορα της Ελλάδας και σε υψόμετρο 603 μ., βρίσκεται μέσα στον χαρακτηρισμένο βιότοπο NATURA2000 “Όρος Πάϊκο, Στενά Αψάλου και Μογλέντισας”. Είναι ένας τόπος τον οποίο αξίζει κανείς να επισκεφθεί μιας που μέσα του κρύβει έναν πλούτο από εικόνες και θρύλους μαγνητίζοντας με την άγρια ομορφιά του τοπίου όποιον αναζητά μια ξεχωριστή εμπειρία εξερεύνησης.

ΝΟΤΙΑ

Το ορεινό χωριό της Νότιας, βρίσκεται σε υψόμετρο 595 μ., στους πρόποδες του όρους Τζένα και ανήκει στα βλαχομογλενίτικα χωριά. Αρχαιολογικά ευρήματα πείθουν ότι είχε κατοικηθεί απ’ τα αρχαία χρόνια, ενώ πάνω απ’ το χωριό, σ’ ένα απόκρημνο ύψωμα, όπου σώζεται ερειπωμένη οχυρωματική γραμμή, βρίσκεται το κάστρο των Μογλενών. Οι φυσικές καλλονές του τόπου με τα άφθονα νερά, το ποτάμι που διασχίζει το κέντρο του, σχεδόν από βόρεια προς νότια και το ωραίο του κλίμα το καθιστούν πόλο έλξης τόσο για τους κατοίκους της γύρω περιοχής όσο και για τους τουρίστες.

ΠΑΛΑΙΑ ΞΑΝΘΟΓΕΙΑ

Τα Παλαιά Ξανθόγεια, ή με επίσημη ονομασία “τα Ξανθόγεια”, σε υψόμετρο 632 μέτρα, απέχουν μόλις 7 χλμ. από τον Παλιό Άγιο Αθανάσιο, 20 χλμ. από το χιονοδρομικό και σε κοντινές αποστάσεις βρίσκονται η λίμνη Βεγορίτιδα και το Νυμφαίο. Τα Ξανθόγεια προσφέρονται για να ανακαλύψει κανείς τις ομορφιές ολόκληρης της περιοχής του Καϊμακτσαλάν και για κάθε είδους δραστηριότητα όπως διαδρομές 4x4, σκι, ανεμοπορία, ορειβάσια, ποδήλατο βουνού, ποτο cross, ιππασία κ.ά

Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ο Παντελεήμονας ή Παλαιός Παντελεήμονας είναι ημιορεινό χωριό της Πιερίας σε υψόμετρο 440 μ., και είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός οικισμός καθώς αποτελεί ένα από τα καλύτερα δείγματα παραδοσιακής Μακεδονίτικης αρχιτεκτονικής στη βόρεια Ελλάδα. Αποτελεί έναν μαγικό χειμερινό προορισμό στον οποίο οι ντόπιοι είναι άνθρωποι νέοι, πολύ φιλόξενοι που έχουν ετοιμάσει το χωριό και τα μαγαζιά τους με πολύ μεράκι. Πολλά ταξιδιωτικά πρακτορεία οργανώνουν ημερήσιες εκδρομές στον Παλιό Παντελεήμονα από τις γύρω περιοχές και όχι μόνο, ώστε να τον γνωρίσει κανείς, ενώ αξέχαστος μένει ο έναστρος ουρανός κατά τον βραδινό περίπατο προς την είσοδο του χωριού.

ΠΟΡΟΙ

Πολύ κοντά στους Ν. Πόρους και μόλις 5 χλμ από τον οικισμό του Παλαιού Παντελεήμονα, βρίσκεται ο παραδοσιακός οικισμός των Παλαιών Πόρων ή αλλιώς Πούρλιας. Ο οικισμός, ο οποίος χτισμένος σε ένα από τα πιο όμορφα, με πυκνή βλάστηση, κομμάτια του βουνού, με γάργαρα νερά και λιθόκτιστα σπίτια, του 18ου αιώνα, διατηρεί ακόμα την αυθεντικότητα του. Είναι ένας τόπος τον οποίο αξίζει κανείς να επισκεφθεί για να απολαύσει τη θέα στο απέραντο γαλάζιο και να περπατήσει στα πλακόστρωτα σοκάκια. Ενώ για όσους δεν είναι φυσιολάτρεις απλώς αναζητήστε τη ζεστασιά του τζακιού σε μια από τις γραφικές ταβέρνες του χωριού.

ΣΚΟΤΕΙΝΑ

Η Μόρνα ή Σκοτεινά Πιερίας ή το «στοικειωμένο» χωριό, κατά τους ντόπιους, είναι ένας μικρός ορεινός οικισμός της Πιερίας, κτισμένος σε υψόμετρο 700 μ στους πρόποδες του Ολύμπου. Ονομάστηκε Σκοτεινά από τους κατοίκους εξαιτίας της γεωγραφικής του τοποθεσίας, καθώς βρίσκεται ανάμεσα σε δύο βουνά και δε φωτίζεται αρκετά από τον ήλιο. Εκεί βρίσκεται ένα φαράγγι με πλούσια βλάστηση, άφθονα νερά και άγρια ομορφιά, ενώ συναντά κανείς και δύο εκκλησίες, την Αγία Παρασκευή και τον Αγίο Νικόλαο, ο οποίος είναι και ο πολιούχος του χωριού. Πολλοί είναι οι μύθοι που συνοδεύουν μέχρι και σήμερα το χωριό, και οι οποίοι το καθιστούν ως ένα απόκοσμο, μαγευτικό προορισμό.

ΣΚΟΤΙΝΑ

Η Σκοτίνα είναι ένα παραλιακό χωριό της Πιερίας, το οποίο συνδυάζει πολύ όμορφα τον Όλυμπο με τις ακτές του Θερμαϊκού και του Αιγαίου, τον χειμώνα με το καλοκαίρι. Στην Άνω ή Παλιά Σκοτίνα, πολλά παλιά σπίτια έχουν αναπαλαιωθεί τελευταία έχοντας διατηρηθεί η παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους, ενώ στην παραλία έχει ανακαλυφθεί το αρχαιότερο οινοποιείο του κόσμου. Το χωριό αποτελεί σήμερα έναν σημαντικό τουριστικό προορισμό. Στην ευρύτερη περιοχή λειτουργούν αρκετά ξενοδοχεία και εστιατόρια προσελκύοντας επισκέπτες όλες τις σεζόν.

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ

Ακόμη έναν παραδοσιακό οικισμό της περιοχής συναντά κανείς αν επισκεφθεί την κωμόπολη της Αλιστράτης. Βρίσκεται στα νοτιοανατολικά του νομού Σερρών, στα σύνορα με τον νομό Δράμας, και είναι χτισμένη πάνω σε λόφους και περιστοιχισμένη από φυσικά πευκόφυτα τοπία. Στην περιοχή δεσπόζουν το σπήλαιο Αλιστράτης και το φαράγγι του ποταμού Αγγίτη, τα οποία αποτελούν ελκυστικό προορισμό για τους λάτρεις της περιπέτειας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑΣ

Ο Εμμανουήλ Παππάς είναι χωριό του νομού Σερρών, χαρακτηρισμένο ως παραδοσιακός οικισμός. Το όνομα του χωριού δόθηκε προς τιμήν του στρατηγού της Επανάστασης του 1821, Εμμανουήλ Παππά που θυσίασε τη ζωή, την οικογένεια και την περιουσία του για τον αγώνα της ανεξαρτησίας. Το χωριό, το οποίο βρίσκεται στους πρόποδες του Μενουκίου Όρους, έχει παραδοσιακή Μακεδονική αρχιτεκτονική με γραφικά στενά δρομάκια και παραδοσιακά σπίτια. Στα αξιοθέατα της περιοχής συγκαταλέγονται το κτήριο του «Σχολαρχείου» (Εκπαιδευτήρια της Ελληνικής Ορθόδοξου Κοινότητας) που χτίστηκε το 1906 και έχει αναπαλαιωθεί πρόσφατα, ο ναός του Αγίου Αθανασίου με το υπέροχο μοναδικό ξυλόγλυπτο τέμπλο του που χτίστηκε το 1805 στα θεμέλια προγενέστερου ναού, τα πολλά ξωκλήσια του χωριού, καθώς και τα πανέμορφα άγρια άλογα του Μενουκίου.

ΗΛΙΟΚΩΜΗ

Το ημιορεινό χωριό της Ηλιοκώμης βρίσκεται στους βόρειους πρόποδες του όρους Παγγαίου και στην ευρύτερη περιοχή της Ιεράς Μονής Παναγίας Εικοσιφοίνισσας. Στην περιοχή υπάρχουν ευρήματα κατοίκησης της από την αρχαιότητα και πιθανολογείται ότι η Ηλιοκώμη υπήρξε σημαντική κωμόπολη εκείνης της εποχής, ενώ παράλληλα και γύρω από το χωριό υπάρχουν και πολλά τοπωνύμια, που επισμαίνουν ιστορικά ίχνη από την εποχή της τουρκοκρατίας. Είναι τόπος εκδρομών, κυρίως την Πρωτομαγιά, καθώς εκεί συναντά κανείς πολλές πηγές με γάργαρο κρυστάλλινα νερά δίπλα από τις οποίες στέκουν αγέρωχα, πανύψηλα πλατάνια.

ΚΟΡΜΙΣΤΑ

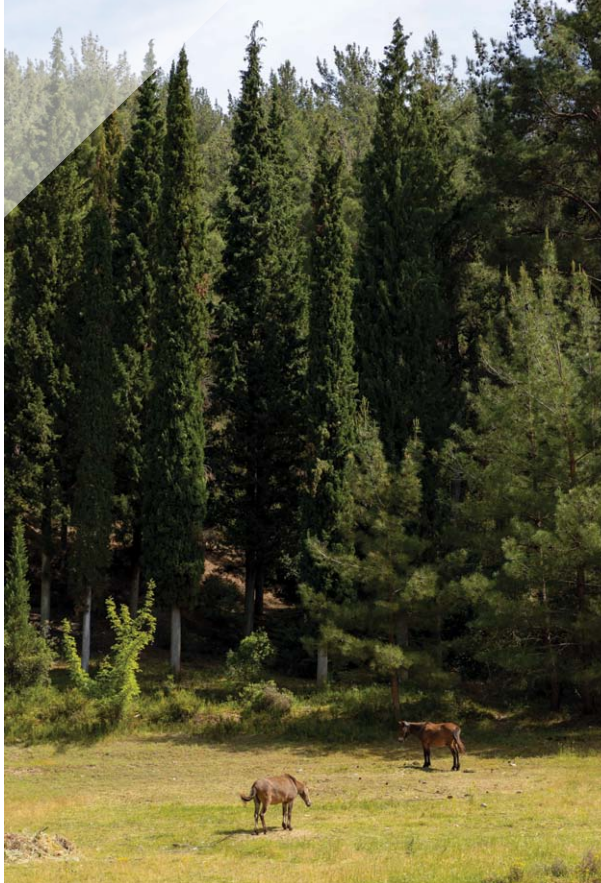
Κάτω από το μοναστήρι της Παναγίας της Εικοσιφοίνισσας, στις βορειοδυτικές υπώρειες του Παγγαίου και σε υψόμετρο 300 μ. βρίσκεται το χωριό Κορμίστα. Οι πρώτες γραπτές αναφορές για τον οικισμό γίνονται στα βυζαντινά χρόνια, όπου και συναντάται σε έγγραφο του Αγίου Όρους αναφορά στο όνομα «Κορμίστα». Το χωριό έχει χαρακτηριστεί από το Ελληνικό Κράτος ως «μαρτυρικό» καθώς την 1η Οκτωβρίου του 1941, εκτελέστηκαν 92 άρρενες κάτοικοί της μαζί από τα βουλγαρικά στρατεύματα Κατοχής, ως αντίποινα για την εξέγερση της Δράμας.

ΜΙΚΡΟ ΣΟΥΛΙ

Ο παραδοσιακός οικισμός του Μικρού Σουλίου βρίσκεται στους πρόποδες του Παγγαίου, «σκαρφαλωμένος» σε έναν μεγάλο βράχο που θυμίζει έντονα το Σούλι της Ηπείρου, από το οποίο και πονομασία του. Είναι ένα όμορφο, γραφικό χωριό κατά βάση αγροτικό, το οποίο τα χρόνια που ήκμαζε είχε αναπτύξει σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα. Ακουστά σ' όλη την περιοχή ήταν τα γλέντια των κατοίκων του, οι παρελάσεις καρναβαλικών αρμάτων τις Αποκριές, οι συναυλίες της μπάντας του χωριού, αλλά και οι θεατρικές παραστάσεις που ανέβαζαν οι σύλλογοί του.

ΠΡΩΤΗ

Η Πρώτη Σερρών, ή Κιούπκιοι (επί Τουρκοκρατίας) γενέτειρα του Κωνσταντίνου Καραμανλή, είναι οικισμός του Νομού Σερρών στον Δήμο Αμφίπολης, κτισμένος στους πρόποδες του Παγγαίου. Στην περιοχή συναντά κανείς αρκετά αξιοθέατα, όπως το άγαλμα του Κωνσταντίνου Καραμανλή στην κεντρική πλατεία του χωριού, καθώς και την πατρική οικία του, η οποία λειτουργεί και ως μουσείο, το καπνομάγαζο στο κέντρο της πόλης, το αγίασμα του Αγίου Γεωργίου, το εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου, καθώς και την Ιερά Μονή της Αναλήψεως στις παρυφές του Παγγαίου Όρους.

ΡΟΔΟΛΙΒΟΣ

Νοτιοανατολικά του νομού Σερρών, στους πρόποδες του Παγγαίου, βρίσκεται η κωμόπολη Ροδολίβος. Λέγεται ότι η κωμόπολη πήρε το όνομά της από τα ρόδα και το λιβάδι, αφού από την αρχαιότητα οι κάτοικοι της περιοχής ασχολούνταν με την καλλιέργεια της τριανταφυλλιάς και επεξεργάζονταν και εμπορεύονταν το απόσταγμα των ροδοπετάλων. Η περιοχή διαθέτει πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, καθώς στο λόφο του «Αγίου Αθανασίου» που υψώνεται δίπλα στα τελευταία σπίτια του Ροδολίβου, παρατηρείται η ύπαρξη αρχαίου πολιόσματος, με εντυπωσιακή διάρκεια ζωής από τη θρακομακεδονική εποχή ως τα νεότερα χρόνια.

Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής

ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ

Περίπου 8 χλμ. Από τον Πολύγυρο Χαλκιδικής βρίσκεται το αγροτικό χωριό του Παλαιοκάστρου. Το χωριό χαρακτηρίζεται από πλούσια και μακρόχρονη ιστορία η οποία πραγματικά κάνεται μέσα στα βάθη των αιώνων, ξεκινώντας από την εποχή του χαλκού. Το κάστρο, από το οποίο πήρε και το όνομά του το χωριό, καταλαμβάνει την κορυφή ενός λόφου με μέγιστο υψόμετρο 767μ. και έχει υπέροχη θέα. Στα αξιοθέατα της περιοχής συγκαταλέγονται η διαδρομή Παλαιοκάστρο - Αγία Παρασκευή και ολόκληρος ο πετρόκτιστος οικισμός του παλιού χωριού ο οποίος έχει κηρυχθεί διατηρητέος. Οι άνθρωποι του χωριού διατηρούν τα έθιμα του τόπου τους, διοργανώνοντας πολλές τοπικές γιορτές και πανηγύρια καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, καθιστώντας τον έναν μαγευτικό τουριστικό προορισμό.

ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ

Ένα από τα ομορφότερα χωριά της Χαλκιδικής και παραδοσιακός οικισμός είναι ο Παρθενώνας. Ο οικισμός βρίσκεται στις πλαγιές του όρους Ίταμος στα 350 μ. υψόμετρο και σε απόσταση περίπου 5 χιλιόμετρα από το Ν. Μαρμαρά. Ο συνδυασμός της παραδοσιακής μακεδονίτικης αρχιτεκτονικής με την υπέροχη θέα που προσφέρεται στον Τορωναίο κόλπο, έχουν καταστήσει τον Παρθενώνα ως έναν από τους πιο αγαπημένους τουριστικούς προορισμούς για όλες τις εποχές, αφού το χωριό διαθέτει όλες τις υποδομές φιλοξενίας που περιλαμβάνουν ξεώνες, καφέ και ταβέρνες.

ΑΦΥΤΟΣ

Η Άφυτος (και Άθυτος) είναι ένας παραθαλάσσιος οικισμός και έδρα του ομώνυμου Δημοτικού διαμερίσματος στο Δήμο Κασσάνδρας του νομού Χαλκιδικής. Η χαρακτηριστική της θέση με την απέραντη θέα προς τον Τορωναίο κόλπο, η αρχιτεκτονική των σπιτιών της χτισμένα από τον ντόπιο πωρόλιθο, οι πλακόστρωτοι δρόμοι και οι φιλόξενοι κάτοικοί της δημιουργούν μια μαγική ατμόσφαιρα. Η Άθυτος διαθέτει πληθώρα καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ξενοδοχείων. Ο επισκέπτης μπορεί να δοκιμάσει μοναδικές γεύσεις στα τοπικά εστιατόρια και τις ταβέρνες και να διασκεδάσει από το πρωί έως το βράδυ σε καφετέριες και νυχτερινά κέντρα. Επίσης μπορεί να απολαύσει τα λιθόστρωτα σοκάκια της Αθύτου, τις πολυάριθμες πολιτιστικές εκδηλώσεις, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, οι οποίες οργανώνονται από τους Αθυτιώτες κατοίκους με μεράκι και υπευθυνότητα, καθιστώντας την Άθυτο βασικό σημείο αναφοράς της Χαλκιδικής.

Αρχαιολογικοί Χώροι / Μουσεία

Με πλούσια ιστορία και πολιτισμό που χάνεται στα βάθη των αιώνων, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας φιλοξενεί έναν ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό μουσείων και αρχαιολογικών χώρων που εντυπωσιάζουν τον επισκέπτη και τον μεταφέρουν σε ένα ταξίδι μέσα στον χρόνο και τον πολιτισμό της Περιφέρειας.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας φιλοξενεί Μουσεία και Αρχαιολογικούς χώρους, τα οποία επισκέπτεται καθημερινά πληθώρα τουριστών από ολόκληρο τον κόσμο.

ΠΙΝΑΚΑΣ Μουσεία και Αρχαιολογικοί Χώροι στις Περιφερειακές Ενότητες της ΠΚΜ

ΜΟΥΣΕΙΑ-ΕΚΘΕΣΕΙΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ	
Πολυκεντρικό Μουσείο των Αιγών α) Μουσείο Βασιλικών Τάφων β) Νέο Κεντρικό Κτίριο	Αρχαιολογικός χώρος των Αιγών / Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO (Βεργίνα): - Πολυκεντρικό Μουσείο των Αιγών α) Μουσείο Βασιλικών Τάφων β) Νέο Μουσείο - Ανάκτορο Αιγών - Θέατρο Αιγών - Αρχαιολογικό πάρκο της Νεκρόπολης των Αιγών και της Βασιλικής ταφικής Συστάδας «των Τημενιδών»
Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας	Αρχαιολογικός χώρος Μιέζας: - Αρχαίο Θέατρο Μιέζας - Νυμφαίο - Σχολή Αριστοτέλη - Μακεδονικός Τάφος των Ανθεμίων - Μακεδονικός Τάφος των Λύσωνος και Καλλικλέους - Μακεδονικός Τάφος της Κρίσεως - Μακεδονικός Τάφος του Kinch
Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας	Αρχαιολογικός χώρος Αγίου Παταπίου Βέροιας
Βλαχογιάννειο Μουσείο στη Βέροια (ιδιωτική συλλογή)	
Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Νάουσας	
Έκθεση “Ιστορίας Νήματα” στο Κέντρο Βιομηχανικής Κληρονομιάς Νάουσας (Πολυχώρος Πολιτισμού Βέτλανς, αίθουσα “ΕΡΙΑ”)	

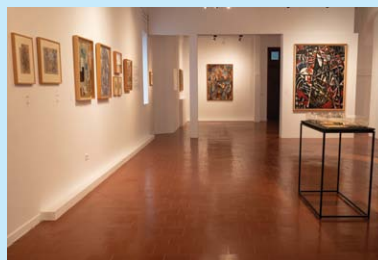

Μουσείο Κινηματογράφου	Θολωτός Τάφος Καλινδοίων
Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης	Λουτρά
Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης	Νεκροταφεία Πόλης Απολλωνίας (Νέα Απολλωνία)
Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα Θεσσαλονίκης	Αρχαιολογικός χώρος αιολικού ιερού Κλοπεδής Λέσβου
Μουσείο Ύδρευσης Θεσσαλονίκης	Τούμπα Θεσσαλονίκης
Κέντρο Ιστορικής Διαδρομής Εβραϊσμού Θεσσαλονίκης	Αρχαία Θεσσαλονίκη
Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών	Φρουριακό Συγκρότημα Βρασών
Μουσείο Αθλητισμού	Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης
Μουσείο Λευκού Πύργου	Γαλεριανό Συγκρότημα
Κρύπτη Αγίου Δημητρίου	Κεντρική κτιριακή ενότητα (Γαλεριανό συγκρότημα)
Εβραϊκό Μουσείο	

ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης	Νεκροταφείο Τράπεζας Άνω Τούμπας Θεσσαλονίκης
Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Νεολιθικός οικισμός Θέρμης
Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης	Αίνεια (Νέα Μπχανιώνα)
Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Υστεροαρχαϊκός Ναός
Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχαίας (Ρωμαϊκής) Αγοράς Θεσσαλονίκης	Νεκρόπολη Δερβενίου
Κέντρο Διάδοσης Επιστημών & Μουσείο Τεχνολογίας	Πόλη Απολλωνίας (Νέα Απολλωνία)
Μουσείο Ατατούρκ	Νεκρόπολη Σίνδου
Σιδηροδρομικό Μουσείο Θεσσαλονίκης	Αγροικία Ασπροβάλας
Μουσείο Αρχαίων, Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Οργάνων	Νεκρόπολη Αγίας Παρασκευής Θεσσαλονίκης

ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	
Λαογραφικό Μουσείο Κιλκίς	Κολχίδα (μη επισκέψιμος)
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αξιούπολης	-
Μουσείο Α' Παγκοσμίου Πολέμου-Μάχης Σκρά	Ηρώο του Παλατιανού και Αρχαίο Ίωρον
Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς	-
Λαογραφικό Μουσείο Γοργόπης	Νεκροταφείο Γυναικόκαστρου
Στρατιωτικό Μουσείο Βαλκανικών πολέμων Κιλκίς	Μεγαλιθικό μνημείο Χωρυγίου
Μουσείο Λίμνης Δοϊράνης	Ευρωπός
Παλιοντολογικό μουσείο Σπηλαίου Αγ.Γεωργίου	-

ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΠΕΛΛΑΣ	
Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Πέλλας	Μακεδονικός Τάφος Γ στην Πέλλα
Λαογραφικό Μουσείο Πέλλας	Μακεδονικός Τάφος Δ στην Πέλλα
Ρωμαϊκή Αποικία της Πέλλας	-
Κωνσταντία	-
Οικίες αρχαίας Πέλλας	-
Άλωρος	-
Αρχαία Έδεσσα	-
Βυζαντινό Κάστρο Χρυσής	-
Φράγμα επτά πηγών	-
Αρχοντικό Γιαννιτών	-
Μουσείου Νερού - Έδεσσα	-
Μουσείο Πετρωμάτων - Έδεσσα	-
Μουσείο Γεύσεων - Έδεσσα	-
Ερπετάριο- Έδεσσα	-
Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Φίλιππος Γιαννιτών - Γιαννιτσά	-
Λαογραφικό Μουσείο - Έδεσσα	-
Λαογραφικό Μουσείο της Τοπικής Κοινότητας Περαίας - Δήμου Έδεσσας	-
Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα της Τοπικής Κοινότητας Καρυδιάς του Δήμου Έδεσσας	-
Πολεμικό Στρατιωτικό Μουσείο - Γιαννιτσά	-
Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών της Τοπικής Κοινότητας Παναγίτσας του Δήμου Έδεσσας	-
Μουσείο Ωκεανού στην Τοπική Κοινότητα Πλαγιάρι του Δήμου Πέλλας	-
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στην πόλη της Αριδαίας - στεγάζεται στον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό	-

ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	
Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου	Αρχαιολογικό Πάρκο Δίου
Λαογραφικό Μουσείο της Ένωσης Ποντίων Πιερίας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η Έπαυλη του Διονύσου ➤ Οι Τύμβοι στον Όλυμπο ➤ Η Πόλη
Μουσείο Γεωλογικής Ιστορίας Ολύμπου	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Το Ιερό του Ολυμπίου Διός ➤ Το Ιερό της Δήμητρας ➤ Το Ιερό της Ίσιδας ➤ Τα Θέατρα
Ναυτικό Μουσείου Λιτοχώρου	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μεγάλες Θέρμες Δίου ➤ Οι Παλαιοχριστιανικές Βασιλικές ➤ Νεκρόπολη Δίου
Λαογραφικό Μουσείο Κολινδρού	Μακεδονικοί Τάφοι Κορινού (τύμβοι Α και Β)
Ιστορικό Μουσείο Αιγινίου	Αρχαία Πύδνα
Κέντρο Μεσογειακών Ψηφιδωτών - Δίου	Οι Λουλουδιές Κίτρους
Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου - Κέντρο Πληροφόρησης	Αρχαιολογικό Πάρκο Λειβηθρα
Αστική Σχολή Κατερίνης	Κάστρο Πλαταμώνα
Μουσειακή Αποθήκη Μακρυγιάλου	Νεολιθικός Οικισμός Μακρυγιάλου

ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	
Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών (Μπεζεστένι)	Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης
Παλιοντολογικό Μουσείο Θερμοπυγής Σιντικής	Τύμβος Καστά
Μουσείο Καπνού Πεντάπολης Σερρών	Λέων Αμφίπολης
Μουσείο Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου	Αρχαιολογικός Χώρος Τερπνής
Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης	Μακεδονικοί Τάφοι Αγγίστας Α' και Β'
Μουσείο Παλαιάς Μητρόπολης Σερρών	Έπαυλη Αγγίστας Σερρών
Εκκλησιαστικό Κειμηλιαρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης	Βυζαντινή Ακρόπολη Σερρών
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	-
Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Τσαρτσίδα	-
Λαογραφικό Μουσείο Βλάχων «Γεωργάκης-Ολύμπιος»	-
Λαογραφικό Μουσείο Γερακίνα-Νιγρίτα Σερρών	-
Λαογραφικό Μουσείο Πολιτισμού Συλλόγου Θολού Δήμου Ν. Ζίχνης	-

ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Π.Ε. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	
Λαογραφικό Μουσείο Αφύτου	Σπήλαιο Πετραλώνων
Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Αρναίας	Άγιος Αθανάσιος Συκιάς
Λαογραφικό Μουσείο Πολυγύρου	Άκανθος Μνημειακός Ναός
Ανθρωπολογικό Μουσείο Πετραλώνων	Διατείχισμα Κασσάνδρειας
Αρχαιολογικό Μουσείο Πολυγύρου	Σιδηροκαύσια - Στάγειρα
Αρχαιολογικό Μουσείο Ολύμβου	Κάστρο Τορώνης
Μουσείο Πύργου Ουρανούπολης	Άκανθος - Οικοδόμημα
Λαογραφικό Μουσείο Βιθυνίας	Ναός Απόλλωνα Ήλιου
Λαογραφικό Μουσείο Νέας Τρίγλιας	Ναός Άμμωνα Δία
Λαογραφικό Μουσείο Νέας Τενέδου	Αρχαϊκό Ιερό Πόλης Σταγείρων
Λαογραφικό Μουσείο Κρήνης	Ιερό Ποσειδίου
Λαογραφική Συλλογή Βάβδου	Βασιλική Σωφρονίου
Έκθεση Λαογραφίας (οικία Δ.Τσιότρα)	Τείχος Πόλης Σταγείρων

Λαογραφικό Μουσείο Παρθενώνα	Βυζαντινός Πύργος Γαλάτιστας
Λαογραφικό Μουσείο Ακτή Ελιάς	Θολωτός Τάφου Στύλου 2
Εκκλησιαστικό Μουσείο Ταξιάρχη	-
Μουσείο Αλιευτικών Σκαφών και Εργαλείων Νέων Μουδανιών	-
Δασικό Μουσείο Πανεπιστημιακού Δάσους Ταξιάρχη	-

Πηγή: <http://odysseus.culture.gr/>

Παραλίες με Γαλάζιες Σημαίες 2021

Οι χρυσαφένιες παραλίες και τα γαλαζοπράσινα νερά της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, αλλά και η καθαρότητα των νερών, έχουν καταφέρει να κερδίσουν την προτίμηση και την καρδιά των χιλιάδων επισκεπτών κάθε χρόνο. Δεν είναι τυχαίο ότι δεκάδες παραλίες έχουν βραβευτεί με Γαλάζια Σημαία².

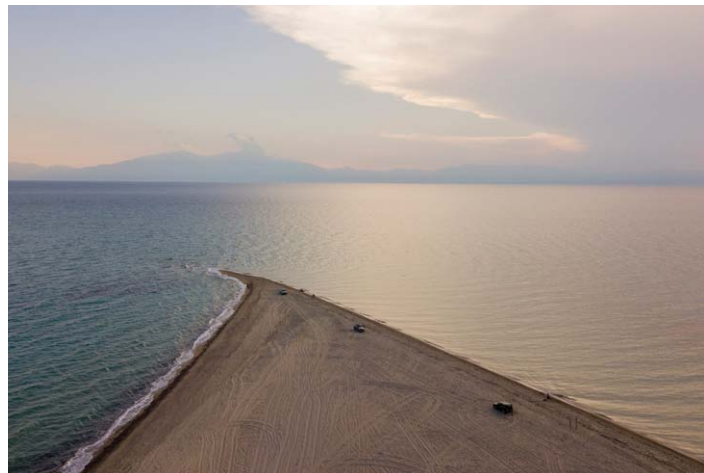
Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ [12]

Δήμος Βόλβης

- › Ασπροβάλτα
- › Νέα Βρασνά
- › Παραλία Βρασνών
- › Πόρτο Φίνο
- › Σερραϊκή Ακτή
- › Σταυρός Ανατολική
- › Σταυρός Δυτική
- › Σταυρός Κεντρική

Δήμος Θερμαϊκού

- › Αγ. Τριάδα/ΠΙΚΠΑ
- › Μπχανιώνα-Τουρμπαλί
- › Νέοι Επιβάτες
- › Περαία-Κοχύλι

Π.Ε. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ [86]

Δήμος Αριστοτέλη

- › Αγ. Παύλος/Alexandros Palace Hotel
- › Αλυκές
- › Ιερισσός/Δημοτική 1
- › Ιερισσός/Δημοτική 2
- › Ιερισσός/Δημοτική 3
- › Κάμπος
- › Καμπούδι 1/Ακτή Ουρανούπολη
- › Καμπούδι 2/Θεοξένια
- › Καμπούδι 3/Ακραθως
- › Νέα Ρόδα 2
- › Ολυμπιάδα
- › Ουρανούπολη 1/Xenia Ouranoupolis
- › Ουρανούπολη 2/Eagles Palace
- › Ουρανούπολη 3/Aristoteles
- › Πόρτο Άγιο/Agionissi Resort
- › Mount Athos Ιερισσού

Δήμος Σιθωνίας

- › Αρμενιστής
- › Ελαιών
- › Ελιά 2/Anthemus
- › Καλογριάς
- › Κουτλουμουσίου
- › Λαγομάνδρα/Lagomandra Beach Hotel
- › Λιβροχιό 1
- › Μακριά Λαγκάδα/Porfí Beach
- › Μαρμαράς
- › Νικήτη 2
- › Παράδεισος
- › Πλατανίτσι
- › Πόρτο Καρράς 1/Κόχη
- › Πόρτο Καρράς 2/Σιθωνία Μελίτων
- › Σαλονικιού
- › Σάρτι 1
- › Συκιά
- › Τορώνη

Δήμος Κασσάνδρας

- › Sani Dunes
- › Άθυτος/Afitis Hotel
- › Άθυτος/Βάρκες
- › Ελάνη
- › Καλλιθέα/Άμμων Ζευς
- › Καλλιθέα-Δημοτικό Αναψυκτήριο
- › Κάνιστρο/Miraggio
- › Κοινοτική Πλαζ Νέας Σκιώνης
- › Κρυσπηγή 2/Alexander The Great Beach Hotel
- › Κρυσπηγή 4/Kassandra Palace
- › Κρυσπηγή Δημοτικό Αναψυκτήριο
- › Λουτρά Αγίας Παρασκευής
- › Μένδη Καλάνδρα
- › Μόλα Καλύβα
- › Παλιούρι Κάνιστρο
- › Πευκοχώρι Yalla-Flegra
- › Πευκοχώρι-Fyki Beach
- › Πολύχρονο 3
- › Πολύχρονο/Azur Hotel
- › Πολύχρονο-Cocones Beach
- › Ποσειδί /Possidi Holidays Resort
- › Ποσειδί Pohonda
- › Ποσειδί Κέντρο
- › Ποσειδί/Cocus

- › Ποσειδί-Αιγαίοπελαγήτικα
- › Σάνη 2/Sani Beach
- › Σάνη 3/Sani Club
- › Σάνη Αστερίας
- › Σίβηρη Κέντρο
- › Φούρκα
- › Χανιώτη 1
- › Χανιώτη 3/Grecotel Margo Bay & Club Turquoise

Δήμος Πολυγύρου

- › Γερακινή/Ikos Olivia
- › Σαργκάνι/Blue Dolphin

Δήμος Προποντίδας

- › Βεργιά
- › Γεωπονικά-Μυκονιάτικα
- › Διονυσίου
- › Ελαιώνας/Ikos Oceania
- › Νέα Ηράκλεια
- › Νέα Ηράκλεια-Σακάρα
- › Νέα Καλλικράτεια
- › Νέα Μουδανιά
- › Νέα Πίλαγια
- › Νέα Ποτίδαια Προποντίδας
- › Νέα Ποτίδαια/Portes Beach
- › Νέα Ποτίδαια-Ανατολικά Διώρυγας Τορωναίου
- › Πορταριά
- › Πόρτες/Portes Lithos
- › Σωζόπολη Κέντρο
- › Σωζόπολη/Ναυτίλος
- › Τρίγλια
- › Φλογητά

Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ [8]

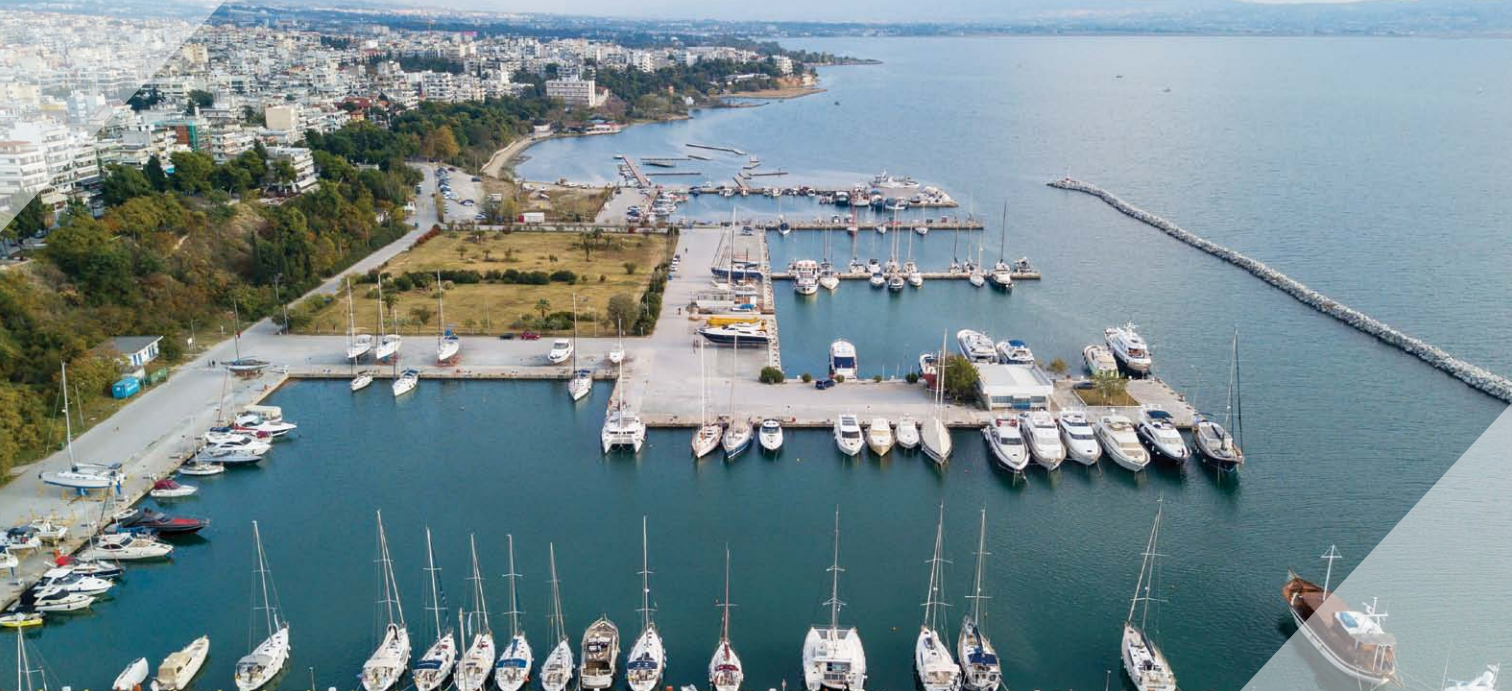
Δήμος Κατερίνης

› Καλλιθέα/Mediterranean Village

Δήμος Δίου-Ολύμπου

- › Βαρικό
- › Λεπτοκαρυά
- › Λιτόχωρο
- › Νέοι Πόροι
- › Ν. Παντελεήμονας-Σκοτίνα
- › Πλάκα
- › Πλαταμώνας

Μαρίνες

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχουν κωροθετηθεί πέντε μαρίνες με 1.383 θέσεις ελλιμενισμού. Αποτελεί μάλιστα ιδιαίτερα δημοφιλή προορισμό για όσους αγαπούν τις βόλτες με σκάφη στα γαλάζια νερά της Ελλάδας. Επιπλέον, έχουν κωροθετηθεί και έντεκα Καταφύγια τουριστικών σκαφών (2 στη Θεσσαλονίκη, 8 στη Χαλκιδική και 1 στην Πιερία) με 995 θέσεις ελλιμενισμού.

Μαρίνα Αρετσού Θεσσαλονίκης

Η μαρίνα Αρετσού Θεσσαλονίκης βρίσκεται στον κόλπο του Θερμαϊκού, στην περιοχή της Καλαμαριάς, 7 χλμ. από το κέντρο της Θεσσαλονίκης, σε ένα ήσυχο και καταπράσινο περιβάλλον που παρέχει όλες τις ανέσεις και υπηρεσίες της πόλης.

Στην **Κασσάνδρα Χαλκιδικής** υπάρχουν δύο ιδιωτικές μαρίνες όπου αποτελούν ένα πολυτελές καταφύγιο για σκάφη. Η μια αποτελεί ένα από τα ιδρυτικά μέλη του δικτύου exclusive marinas “1782 Club” των Camper & Nicholsons, ενώ η δεύτερη απέχει μόνο 80 χλμ από τον Διεθνή Αερολιμένα Θεσσαλονίκης και 2 ώρες από τα μεγάλα ευρωπαϊκά αεροδρόμια.

Στην περιοχή της νοτιοδυτικής **Κασσάνδρας** υπάρχει μια ακόμη ιδιωτική μαρίνα. Λειτουργεί όλο τον χρόνο και οι εγκαταστάσεις και υπηρεσίες της περιλαμβάνουν 50.000 m² θαλάσ-

σιας επιφάνειας με βάθος από 4,5 ως 10 μέτρα και 81 ξεχωριστές θέσεις ελλιμενισμού για σκάφη μήκους έως 40 μέτρων.

Στη **Σιθωνία Χαλκιδικής** υπάρχει μία ιδιωτική μαρίνα η οποία είναι η μεγαλύτερη ιδιωτική μαρίνα στη Βόρεια Ελλάδα. Βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της χερσονήσου της Σιθωνίας, στη Χαλκιδική της Βόρειας Ελλάδας και αποτελεί τμήμα πολυτελούς ξενοδοχειακού συγκροτήματος.

Στον **Πλαταμώνα** υπάρχει μία ιδιωτική μαρίνα όπου μετά την ολοκλήρωση των κερσαίων και θαλάσσιων εργασιών αναβάθμισης την άνοιξη 2014, πλέον μπορεί και παρέχει περισσότερες από 90 θέσεις ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής έως 25 μέτρα, καθώς και δυνατότητα ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων και megayachts.

Ιαματικές Πηγές

Και ποιος δε γνωρίζει τα Λουτρά Πόζαρ τα οποία είναι διάσημα σε ολόκληρο τον κόσμο. Δεν είναι όμως οι μοναδικές ιαματικές πηγές στην Κεντρική Μακεδονία. Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχουν αναγνωρισθεί οι ακόλουθοι Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

Νερό Λουτρών Ν. Απολλωνίας

Τα Ιαματικά Λουτρά Νέα Απολλωνίας βρίσκονται 35 χλμ δυτικά της Ασπροβάλτας, στην Παλαιά Εθνική Οδό Θεσσαλονίκης - Καβάλας. Το νερό των ιαματικών πηγών της χαρακτηρίζεται ως υπέρθερμο (Na, K, SO₄, HCO₃, F, B) ολιγομεταλλικό και υποτονικό. Η πηγή των λουτρών έχει θερμοκρασία 49°C - 57°C αντλεί το νερό της από βαθύτερους ορίζοντες και χαρακτηρίζεται ως αλκαλική θειοπηγή. Η δεύτερη πηγή του βυζαντινού λουτήρα, η οποία εδώ και πολλά χρόνια δε βρίσκεται σε λειτουργία αλλά αποτελεί μνημείο αρχαιολογικής σημασίας για την περιοχή, χαρακτηρίζεται ως αλκαλική θειοπηγή και η θερμοκρασία της ήταν το 1937 38°C. Στον οικισμό των Λουτρών της Ν. Απολλωνίας, μπορεί κανείς να απολαύσει την ομορφιά της λίμνης, τις θεραπευτικές ιδιότητες των θερμών πηγών, το βουνό και την καθαρή ατμόσφαιρα της εξοχής.

Νερό Κανίστρου Κασσάνδρας Χαλκιδικής

Το Νερό Κανίστρου αποτελεί θερμή φυσική πηγή αναγνωρισμένη από την Εθνική Επιτροπή Προστασίας Υδάτινων Πόρων, η οποία αναβλύζει στην πανέμορφη και τουριστική περιοχή της Κασσάνδρας Χαλκιδικής. Η απόστασή της από τη θάλασσα είναι 240μ. και η προέλευσή της μετεωρική. Το νερό φτάνει στην επιφάνεια σε μια θερμοκρασία περίπου 30-32°C περνώντας μέσα από αρχέγονους βράχους σε βάθος 270 μέτρων. Η μεταλλική του σύσταση διαμορφώνεται κατά την πορεία του, ενώ η θερμοκρασία του μειώνεται κατά το τέλος της ανοδικής διαδρομής, λόγω της ανάμειξής του με ψυχρότερα νερά της επιφάνειας. Το Νερό Κανίστρου χαρακτηρίζεται ως ιαματικό νερό, θερμομεταλλικό, Cl⁻, Na⁺, K⁺, J, ως +++ Br⁻, B, ιδιαίτερα ανθρακούχο, υπερτονικό.

Νερό πηγής Λουτρών Θερμών Νιγρίτας

Η ιαματική πηγή της Νιγρίτας βρίσκεται μόλις 22 χλμ. από την πόλη των Σερρών και 70 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη. Τα Ιαματικά της Λουτρά λειτουργούν από το 1950 περίπου, υπό την αιγίδα του ΕΟΤ, ενώ οι Θερμές πηγές ήταν γνωστές ήδη από τα Ρωμαϊκά χρόνια, καθώς σώζονται δημόσια λουτρά της εποχής. Το νερό που αναβλύζει από την πηγή της είναι μεταλλικό, με θερμοκρασία 45,6 °C, ενώ χαρακτηρίζεται και ταυτοποιείται ως μετρίως ανθρακούχο, μετρίως θειούχο, υπέρθερμο, υποτονικό, οξυανθρακικό, ασβεστουχο, μαγνησιούχο, χαλαζιακό, καλιούχο και φθοριούχο ιαματικό νερό.

Νερό πηγής Θερμοπηγής Σιδηροκάστρου

Βορειοδυτικά της πόλης του Σιδηροκάστρου και σε απόσταση 8 χλμ., παραπλεύρως του οικισμού Θερμοπηγής, βρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο Θερμοπηγής-Σιδηροκάστρου, το οποίο εκτός από τα μεγάλα ποσά θερμότητας που αποδίδει, έχει και ιαματικές ιδιότητες. Η πηγή του νερού χαρακτηρίζεται ως υπέρθερμη, αλκαλική και οξυανθρακική των αλκαλικών γαιών (Na-Ca-K-HCO₃-F) με μεταλλικό υποτονικό νερό, η θερμοκρασία του οποίου φτάνει μέχρι τους 43,7 βαθμούς Κελσίου. Στα ιαματικά λουτρά Σιδηροκάστρου ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το χαμάμ και το υδρομασάζ,

Νερό θερμής πηγής Αγκίστρου Σερρών

Στην περιοχή Αγκίστρο Σερρών βρίσκονται οι θερμές φυσικές πηγές Αγκίστρου Σερρών, οι οποίες θεωρούνται από τις καλύτερες της Ευρώπης. Έχουν θερμοκρασία μεταξύ 39 - 41°C και το νερό τους χαρακτηρίζεται ως υπόθερμο, ολιγομεταλλικό, υποτονικό, ιδανικό για ρευματοπάθειες, αρθροπάθειες, δισκοπάθειες, μυαλγίες κ.λπ.

Νερό γεώτρησης Λαγκαδά, Θεσσαλονίκης

Τα Ιαματικά Λουτρά Λαγκαδά βρίσκονται στην περιοχή Λαγκαδά της Θεσσαλονίκης. Ο χαρακτηρισμός «ιαματική πηγή» δόθηκε, καθώς η εμπειρία έδειξε ότι η χρήση του νερού με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά ασκεί ευεργετική επίδραση στον ανθρώπινο οργανισμό. Το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως μετεωρικό, θερμό, Na⁺, Ca²⁺, SO₄⁻, HCO₃⁻, K⁺, F⁻ ολιγομεταλλικό, υποτονικό, ιαματικό νερό, με θερμοκρασία 39 - 40°C. Το ιαματικό νερό της πηγής ενδείκνυται για την ίαση διαφόρων παθήσεων μεταξύ των οποίων είναι οι ρευματοπάθειες, αρθροπάθειες, δερματοπάθειες, καθώς και χρόνιες γυναικολογικές παθήσεις.

Νερό πηγής Αγίας Παρασκευής, Κασσάνδρα Χαλκιδικής

Στην αεξεπέραστης ομορφιάς περιοχή της Κασσάνδρας Χαλκιδικής, 5 χλμ. νότια της Αγίας Παρασκευής και από τα έγκατα της γης αναβλύζουν τα Ιαματικά νερά της Αγίας Παρασκευής. Με

τη μοναδική σύσταση των χημικών στοιχείων που περιέχουν και τις σπάνιες θεραπευτικές τους ιδιότητες αναζωογονούν το σώμα και το πνεύμα. Η πηγή χαρακτηρίζεται ως Θειούχα Αλιπηγή (Θαλασσίνη) από την οποία ξεπηδά υδροθειούχο νερό θερμοκρασίας 39°C.

Νερό γεώτρησης (αντλούμενη) Λουτρών Σιδηροκάστρου, Δήμου Σιντικής

Οι ιαματικές πηγές του Σιδηροκάστρου, γνωστές ήδη από τα βυζαντινά χρόνια, βρίσκονται 8 χλμ. δυτικά της πόλης. Η θερμοκρασία του νερού είναι μεταξύ 43,7-55°C και χαρακτηρίζεται ως υπέρθερμο Na⁻, Ca⁻, K⁻, HCO₃⁻, F-B υποτονικό ιαματικό νερό. Στο υδροθεραπευτήριο που βρίσκεται εντός των λουτρών λειτουργεί ένα βυζαντινό χαμάμ, 3 πισίνες υδρομασάζ και 12 ατομικές μπανιέρες, ενώ παρέχεται αρωματοθεραπεία, σοκολατοθεραπεία και πηλοθεραπεία. Η θερμοκρασία του νερού που φτάνει στις εγκαταστάσεις είναι μεταξύ 40 - 42°C.

Λασπόλουτρα Πικρολίμνης

Στο νότιο τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς, κοντά στα σύνορα με την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης βρίσκεται η λίμνη Πικρολίμνη. Είναι μια αβαθής λίμνη της οποίας ο πυθμένας αποτελείται από πηλό με θειούχες ενώσεις και νιτρικά άλατα. Εντός της λίμνης αναβλύζουν πηγές μεταλλικού νερού οι οποίες λόγω των πετρωμάτων έχουν ιαματικές και καλλυντικές ιδιότητες. Το νερό της λίμνης έχει τρεις φορές μεγαλύτερη αλατότητα από τη Νεκρά Θάλασσα, θερμοκρασία η οποία αγγίζει τους 38°C και χαρακτηρίζεται ως ψυχρό, όξινο, μεταλλικό, υποτονικό ιαματικό νερό. Το καλοκαίρι η πηλοθεραπεία γίνεται εντός στη λίμνης στην ειδικά διαμορφωμένη όχθη και βοηθά σε φλεγμονώδεις και εκφυλιστικές παθήσεις των αρθρώσεων, μετατραυματικές παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος και γυναικολογικές παθήσεις.

Λουτρά Λουτρακίου Αλμωπίας (Πόζαρ)

Τα Λουτρά Λουτρακίου Αλμωπίας, γνωστά και ως Λουτρά Πόζαρ, είναι θερμά ιαματικά λουτρά, που βρίσκονται πλησίον του Λουτρακίου νομού Πέλλας, 13 χλμ. δυτικά της Αριδαίας. Πρόκειται για μεταλλικές πηγές, που αναβλύζουν σε θερμοκρασία 37°C, με αξιόλογη χημική σύσταση. Το θερμό νερό έχει ιαματική δράση και είναι πόσιμο. Επισκέπτες το χρησιμοποιούν τόσο για λουτροθεραπεία, τόνωση και χαλάρωση, όσο και λόγω των ιαματικών τους δράσεων, για την καταπολέμηση κυκλοφορικών, αναπνευστικών, ρευματοειδών, γυναικολογικών και δερματολογικών παθήσεων. Πέραν των ιαματικών της πηγών, η περιοχή αποτελεί και πόλο έλξης τουριστών καθώς η Λουτρόπολη είναι χτισμένη μέσα σ' ένα καταπράσινο δάσος μοναδικής ομορφιάς, και την οποία διασχίζει ο θερμοπότημος, που πηγάζει από τον βορά (όρος Καϊμάκτσαλαν) με κρυστάλλινο γάργαρο νερό.

<http://www.loutrapozar.eu/>

Ιαματικές Πηγές Λουτροχωρίου

Οι Ιαματικές Πηγές Λουτροχωρίου, στην περιοχή της Σκύδρας είναι πιστοποιημένες και διαθέτουν ψυχρό, υποτονικό, ιαματικό νερό, το οποίο έχει θεραπευτικές ιδιότητες που αφορούν σε παθήσεις του πεπτικού και του μυοσκελετικού συστήματος, σε δερματοπάθειες και αποτελούν σημείο τεράστιας έλξης.

Καταδυτικοί προορισμοί

Στα κρυστάλλινα νερά της Χερσονήσου της Κασσάνδρας, ο βυθός γοητεύει όσους αγαπούν τις καταδύσεις. Μερικές περιοχές που εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για να καθείτε στον κόσμο του βυθού είναι:

- Το ναυάγιο του πλοίου «Μυτιλήνη» το οποίο βρίσκεται ΒΔ του όρμου Κύψας (περιοχή Σάνης)
- Το νησάκι Κέλυφος, μεταξύ Χερσονήσου Κασσάνδρας και Χερσονήσου Σιθωνίας στη μέση του κόλπου του Τορωναίου κόλπου. Παρουσιάζει εξαιρετικό καταδυτικό ενδιαφέρον με κρυστάλλινα νερά και ποικιλομορφία βυθού. Ολόκληρο το νησάκι προσφέρεται για καταδύσεις, σε περισσότερα από 10 σημεία
- Πόρτο Βαλίτσα, βρίσκεται στον όρμο του Παλιουρίου. Το καταδυτικό σημείο χαρακτηρίζεται από απότομα βράχια και γκρεμούς
- Όρμος Κουρσάρου, βρίσκεται ανατολικά του όρμου Παλιουρίου
- Περιοχή Λουτρά Αγία Παρασκευή, βραχώδη περιοχή με εντυπωσιακό βυθό
- Περιοχή Νέας Ποτίδαιας, ήρεμη περιοχή με θαλάσσιο ενδιαφέρον.

Πεζοπορία - Trekking - Διαδρομές

Ιδανικός προορισμός και για πεζοπορία και διάσχιση φαραγμών (trekking) είναι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Οι διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα είναι:

1. Π.Ε. Ημαθίας

- Διαδρομή 1:** Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 στο Κάτω Βέρμιο,
Διαδρομή 2: Εθνικό μονοπάτι από τη Νάουσα έως το Άνω Ξέλι (μήκους 10 χλμ),
Διαδρομή 3: Εθνικό Μονοπάτι από τη θέση «Χώρας Νερό» μέχρι τη θέση «Μούρη Πέτρα» (μήκους 14 χλμ.),
Διαδρομή 4: Τοπικό ορεινό μονοπάτι P1 στα Ριζώματα,
Διαδρομή 5: Μονοπάτι Άγιος Νικόλαος- κορυφή «Μουντάκι» στη Νάουσα,
Διαδρομή 6: Μοναστήρι Ταξιαρχών - Έξω Υπαπαντή στη Νάουσα,
Διαδρομή 7: Μονοπάτι από τη Μεταμόρφωση Νάουσας - 4 Βάθρες - Γουρνόσοβο,
Διαδρομή 8: Μονοπάτι Γιαννακοχώρι - Φαράγγι Κράστας και
Διαδρομή 9: Ο γύρος της τεχνητής λίμνης του Αλιάκμονα.

2. Π.Ε. Σερρών

- Διαδρομή 1:** Πεζοπορία στη λίμνη Κερκίνη,
Διαδρομή 2: Νεοχώρι - Σιδηρόπετρα,
Διαδρομή 3: Πεζοπορία στο όρος Λαϊλιάς,
Διαδρομή 4: Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 πάνω από το όρος Μπέλλες,
Διαδρομή 5: Ευρωπαϊκό μονοπάτι E6 μέσα από τα όρη Βροντούς,
Διαδρομή 6: Μονή Εικοσιφοίνισσας - κορυφή Παγγαίου,
Διαδρομή 7: Καταφύγιο Ροδολίβους - κορυφή Παγγαίου και
Διαδρομή 8: Καταφύγιο της Πρώτης - κορυφή Παγγαίου.
Διαδρομή 9: Περιπατητικά μονοπάτια στην κοιλάδα Κρουσοβίτη στο Σιδηρόκαστρο

3. Π.Ε. Κιλκίς

- Διαδρομή 1:** Ελευθεροχώρι - κορυφή Γκόλα Τσούκα (Ρωμαϊκό Μονοπάτι),
Διαδρομή 2: Καταρράκτες Σκρα - Μεγάλα Λιβάδια,
Διαδρομή 3: Καστανερή - Καντάσι (1.649μ.) - Πραματάρι,
Διαδρομή 4: Πραματάρι - Στραβόρεμα - Λυόμενο και
Διαδρομή 5: Κρώμνη - Μετερίζι (1.595μ.).

- Διαδρομή 6:** Καβαλάρι Μουριών - Παλιό Τριεθνές στο Όρος Μπέλλες
Διαδρομή 7: Σ.Σ. Μουριών - Καταρράκτης στο Όρος Μπέλλες στο Δ. Κιλκίς
Διαδρομή 8: Γουμένισσα - Δύο Ποτάμια - Οινοποιία Μικρό Κτήμα Τίτου - Αϊδαρίνη στο Δ. Παιονίας
Διαδρομή 9: Ποντοκερασιά-Μαυροβούνι (1.179μ) -Κρούσσια Όρη

- Διαδρομή 10:** Καστανερή - Καντάσι (1.649μ.) - Πραματάρι, - Στραβόρεμα - Καστανερή (Ημιμαραθώνιος Πάικου 20,5χλμ)

Ποδηλατικές διαδρομές

- **Μοναστηριακή διαδρομή:** Δύο ποτάμια (Γουμένισσα-Ι.Μ. Αγ.Ραφαήλ-Ι.Μ. Οσίου Νικοδήμου-Γουμένισσα (μήκους διαδρομής 26,78χλμ - υψομετρική απόκλιση 230μ - 470μ)
➤ **Κρούσια:** Ξενοδοχείο Κρούσσια-Ελληνικό-Αναβρητό-Παρόχθιο-BBKK-Ποντοκερασιά (μήκους διαδρομής 24,63χλμ - υψομετρική απόκλιση 490μ-820μ)
➤ **Δοιράνι:** Σ.Σ. Μουριών-Σούρμενα-Ροδώνας-Μυρίοφυτο-Γάβρα-Λιθωτό-Αγ.Παρασκευή-Σ.Σ. Μουριών (μήκους διαδρομής 49,5χλμ υψομετρική απόκλιση 155μ-530μ)

4. Π.Ε. Πέλλας

- Διαδρομή 1:** Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4,
Διαδρομή 2: Ευρωπαϊκό μονοπάτι E6,
Διαδρομή 3: Γαβαλιώτισσα - Χίλια Πεύκα - Μονοπάτι Φυσικού Πάρκου - Λόφος 606.
Διαδρομή 4: Άνω Γραμματικό - Μαύρη Πέτρα
Διαδρομή 5: Παναγίτσα - Καλύβια Γιαννακούλα
Διαδρομή 6: Κερασιές - Μαύρο Δάσος
Διαδρομή 7: Ράμινο Μπορ (Ισιο Πεύκο) - Σουλούνα (θέαση Θεσσαλονίκης) - αριστερά Κότζιακ (Περιστέρι) - Προφήτη Ηλία -Καλύβια Γιαννακούλα.
Διαδρομή 8: Όρμα - Κ. Γώγου - Κρέμαση
Διαδρομή 9: Άνω Κορυφή
Διαδρομή 10: Μπουρικά (νεαρά Πεύκα) - Κιλντέρκα (ονομασία πηγής) - Ράμινο μπορ (ισιο πεύκο)
Διαδρομή 11: Όρμα - Δοκάρι - Λαντάρη - Σκληρή πέτρα
Διαδρομή 12: Άνω Γαρέφειο - Γκόλο Μπίλο (γυμνή περιοχή)
Διαδρομή 13: Λυκόστομο - Βαθύρεμα
Διαδρομή 14: Πρόμαχοι - Λόκβα - Πέτερνικ (βράχος Πέτρος-Νίκος)
Διαδρομή 15: Βορεινό - Μπλάτσα (βουνό)
Διαδρομή 16: Νότια - φαράγγι Τζένας
Διαδρομή 17: Λουτράκι - Κράβιτσα (πέτρα της αγελάδας)
Διαδρομή 18: Πρόμοχοι - Γκόλο Μπίλο (γυμνή περιοχή)
Διαδρομή 19: Πρόμαχοι - Μικρό Πέτερνικ (βράχος Πέτρος-Νίκος)
Διαδρομή 20: Φαράγγι Ράμινο - Μπορ

- Διαδρομή 21:** Ράμνο Μπορ (Ισιο Πεύκο) - Σουλούνα (θέαση Θεσσαλονίκης) - Σοκόλ (Αετός) - Ντόμπρο Πόλε (Καλή Πεδιάδα)
- Διαδρομή 22:** Λουτράκι - Γαλανά Νερά - Στρέντια (μιασίο μέρος) - Ντόμπρο Πόλε (Καλή Πεδιάδα)
- Διαδρομή 23:** Λουτρά - Καταράκτες Κουνουπίτσας - Σοκόλ (Αετός)
- Διαδρομή 24:** Λουτρά - Καταράκτες Κουνουπίτσας - Λουτρά (Κρύο) - Ράμνο Μπορ (Ισιο Πεύκο)
- Διαδρομή 25:** Λαγκαδιά - Τζένα
- Διαδρομή 26:** Νότια - Τζένα
- Διαδρομή 27:** Αετοχώρι - Μαύρος Βράχος - Πίνοβο
- Διαδρομή 28:** Νότια - Δοκάρι
- Διαδρομή 29:** Θηριόπετρα - Καλύβια Λέφα
- Διαδρομή 30:** Ελευθεροχώρι - Ρωμαϊκό μονοπάτι
- Διαδρομή 31:** Ελευθεροχώρι - Κρώμνη - Τρίκορφο - Αραβησσός
- Διαδρομή 32:** Κρώμνη - Μετερίζι

Ποδηλατικές διαδρομές

Βορεινό - Πευκωτό - Καλύβια Καροφίλια

5. Π.Ε. Πιερίας

- Διαδρομή 1:** Λιτόχωρο (Ε4) - Φαράγγι του Ενιπέα - Παλαιά Μονή Αγ. Διονυσίου - Πριόνια,
- Διαδρομή 2:** Πριόνια - Καταφύγιο Σπήλιος Αγαπτός,
- Διαδρομή 3:** Λιτόχωρο - Γκόλνα - Πηγή Καστάνας - Λιτόχωρο,
- Διαδρομή 4:** Αγ. Κωνσταντίνος - Κορομπλιά - Πετροστρούγκας,
- Διαδρομή 5:** Παλαιό Πόροι - Παλιός Παντελεήμονας - Άνω Σκοτίνα,
- Διαδρομή 6:** Χιονοδρομικό Κέντρο Ελατοχωρίου - Σαλαπαδιά - Αρβανίτης - Λαπούσι - Φλάμπουρο,
- Διαδρομή 7:** Άνω Μπλιά (Ε4) - Τούφες Καραγιώργη - Αβδέλλα - Φλάμπουρο,
- Διαδρομή 8:** Άνω Μπλιά - Πέντε Πύργοι,
- Διαδρομή 9:** Άνω Μπλιά - Μοναχό Νερό - Χτένι και
- Διαδρομή 10:** Παλαιοπαναγιά - Δάσος αιωνόβιας οξιάς - Πηγή Ζωής - Ρέμα Κατή - Σαρακατσάνα.

6. Π.Ε. Θεσσαλονίκης

- Διαδρομή 1:** Χορτιάτης - Καταφύγιο ΣΕΟ,
- Διαδρομή 2:** Χορτιάτης - Καστανόδασος - Δαμασκηνιά,
- Διαδρομή 3:** Χορτιάτης - Αρδαμέρι,
- Διαδρομή 4:** Αρδαμέρι - Καστανιές - Περιστερά,
- Διαδρομή 5:** Καταφύγιο ΣΕΟ - Περιστερά,
- Διαδρομή 6:** Χορτιάτης - Βασιλούδι,
- Διαδρομή 7:** Χορτιάτης - Άγιος Βασίλειος,
- Διαδρομή 8:** Ασβεστοχώρι - Κουρί - Καταφύγιο Ομίλου Φυσιολατρών,
- Διαδρομή 9:** Θεσσαλονίκη - Σείχ Σου - Εξοχή,
- Διαδρομή 10:** Σαράντα Εκκλησίες - Φιλίππειο,
- Διαδρομή 11:** Καταφύγιο ΣΕΟ - Κορυφή Κισσού - Καταφύγιο Υπαίθριου Ζωής.

7. Π.Ε. Χαλκιδικής

- Διαδρομή 1:** Σάνη - Καταφύγιο Πουλιών - Σάνη,
- Διαδρομή 2:** Σάνη - Κάμπινγκ του Σάνη - Σίβηρη,
- Διαδρομή 3:** Ποσειδί - Πεύκα - Ποσειδί,
- Διαδρομή 4:** Πολύχρονο - Χελώνες - Πολύχρονο,
- Διαδρομή 5:** Κρουοπγή - Κασσανδρινό - Κρουοπγή,
- Διαδρομή 6:** Χανιώτη - Πυροφυλάκιο - Χανιώτη,
- Διαδρομή 7:** Αρναία - Καταράκτες Βαρβάρας,
- Διαδρομή 8:** Πύργος Ουρανούπολης - Μοναστήρι Ζυγός,
- Διαδρομή 9:** Παραλία Κομίτσα - Ουρανούπολη,
- Διαδρομή 10:** Λιμάνι Τρυπητής - Πύργος Ουρανούπολης,
- Διαδρομή 11:** Νέα Ρόδα - Λιμάνι Τρυπητής,
- Διαδρομή 12:** Από τα Νέα στα Αρχαία Στάγαιρα (Αριστοτελικός περίπατος),
- Διαδρομή 13:** Ολυμπιάδα - Αρχαία Στάγαιρα,
- Διαδρομή 14:** Αρναία - Κάστρο Νεπώσι,
- Διαδρομή 15:** Φούρκα - Αγία Παρασκευή
- Διαδρομή 16:** Καλάνδρα - Ποσειδί - Φάρος.

Αναρριχτηκά Πεδία

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συναντάμε πλήθος αναρριχτηκών πεδίων για τους λάτρεις της αναρρίχησης. Τα σημαντικότερα πεδία της Περιφέρειας ανά Ενότητα είναι:

1. Π.Ε. Ημαθίας

- **Αναρριχτηκό πεδίο Αλιάκμονα** «Νίκος Πιτούλιας»
- **Αναρριχτηκό πεδίο Κουμαριάς**
- **Αναρριχτηκό πεδίο «Χριστόπουλου- Μπουντόλα» στο φαράγγι της Κράστας**

2. Π.Ε. Σερρών

- **Αναρριχτηκό πεδίο Σημιάες:** Βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης των Σερρών,
  - **Αναρριχτηκό πεδίο Βυρός:** Βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης των Σερρών,
  - **Αναρριχτηκό πεδίο Επάμυλοι:** Το πεδίο είναι κατάλληλο για αναρρίχηση όλο τον χρόνο. Χαρακτηριστικό του πεδίου είναι οι πολλές και μεγάλες αρνητικές κλίσεις του.
- Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5c - 8b,

- **Αναρριχτικό πεδίο Φαραγγάκι:** Βρίσκεται δίπλα στο Σιδηρόκαστρο και είναι ιδανικό για αρχάριους αναρριχτές. Χαρακτηριστικό του πεδίου είναι οι μικρού μήκους διαδρομές και οι μικρού βαθμού δυσκολίας διαδρομές (έως VIII),
- **Αναρριχτικό πεδίο Μαντρί:** Βρίσκεται κοντά στο Σιδηρόκαστρο και είναι κατάλληλο για παραδοσιακή αναρρίχηση. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών V - VII,
- **Αναρριχτικό πεδίο Πλάκα Αυστραλού:** Είναι ιδανικό για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 4b - 6c,
- **Αναρριχτικό πεδίο Καταρράκτες:** Το πεδίο έχει 10 διαδρομές και πολύ καλή πρόσβαση. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5 - 8b.

3. Π.Ε. Πέλλας

- **Αναρριχτικό πεδίο Πίνοβο:** Αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα πεδία για
- **Bouldering στη Βόρεια Ελλάδα,**
- **Αναρριχτικό πεδίο κοντά στο Λουτράκι Αριδαίας στους πρόποδες του όρους Βόρρα.** Βαθμός δυσκολίας VI - VII,
- **Αναρριχτικό πεδίο Δύο Λίμνες:** Βρίσκεται στο φαράγγι Πόζαρ λίγο πιο πάνω από το πεδίο Μουσών. Βαθμός δυσκολίας 5c - 6c,
- **Αναρριχτικό πεδίο Μούσες Βορινού:** Βρίσκεται μέσα στο φαράγγι του Βορινού (Πόζαρ) λίγο πιο πάνω από τις εγκαταστάσεις των λουτρών μέσα στο φαράγγι. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5c - 7b.
- **Αναρριχτικό πεδίο Τρύπιος Βράχος:** Η διαδρομή λέγεται «Τα τρία σπήλαια της Ολυμπιάδας» και βρίσκεται στη Νέα Ζωή, Σκύδρας. Βαθμός δυσκολίας διαδρομής 6b+

4. Π.Ε. Πιερίας

- **Αναρριχτικό πεδίο Λιτοχώρου:** Είναι ιδανικό για έμπειρους αναρριχτές και βρίσκεται λίγο έξω από το ομώνυμο χωριό του Ολύμπου. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 6c - 8a,
- **Αναρριχτικό πεδίο Κρεβάτια:** Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 6a - 8a.

5. Π.Ε. Θεσσαλονίκης

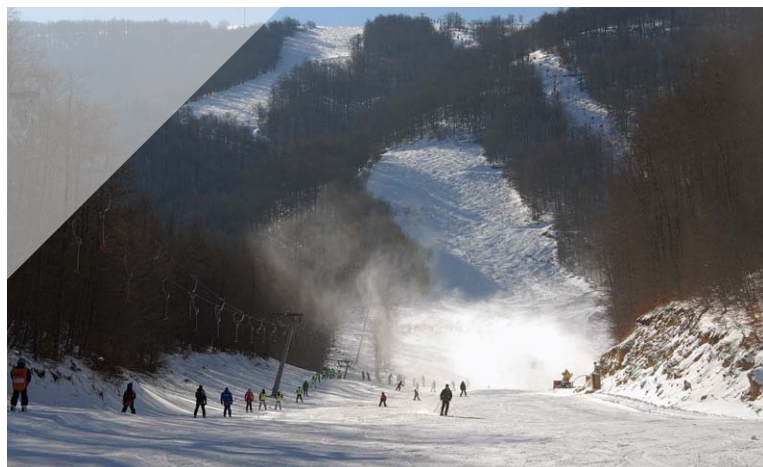
- **Αναρριχτικό πεδίο Ρετζίκι:** Είναι πολύ κοντά στο κέντρο και είναι κυρίως εκπαιδευτικού χαρακτήρα. Βαθμός δυσκολίας διαδρομών 5c - 7a.

6. Π.Ε. Χαλκιδικής

- **Αναρρίχηση στα Λουτρά Χαλκιδικής:** Τα Λουτρά στην Κασάνδρα της Χαλκιδικής διαθέτουν αρκετά βράχια δίπλα από τη θάλασσα, κατάλληλα για bouldering, αλλά και διαδρομές μέχρι 100 μ.

Χιονοδρομικά Κέντρα

Χειμώνας στην Κεντρική Μακεδονία σημαίνει μεταξύ άλλων... παιχνίδι στο χιόνι! Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει 5 χιονοδρομικά κέντρα

Χιονοδρομικό κέντρο 3-5 Πηγάδια:

Βρίσκεται στη δυτική πλευρά του όρους Βερμίου σε υψόμετρο 1.430 - 2.005 μ. Απέχει 17 χλμ. από τη Νάουσα και 15 χλμ από τον Άγιο Νικόλαο. Έχει πίστες για κάθε βαθμό δυσκολίας και μια δρόμου αντοχής (3,5 & 10 χλμ.). Διαθέτει 6 αναβατήρες (1 εναέριο, 4 συρόμενους και 1 παιδικό).

Χιονοδρομικό κέντρο Σελίου:

Βρίσκεται στο όρος Βέρμιο σε υψόμετρο 1.530 μ. - 1.890 μ. και είναι το 1ο χιονοδρομικό κέντρο της χώρας. Απέχει 24 χλμ. από τη Βέροια, 20 χλμ. από τη Νάουσα και 95 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη. Η κύρια πρόσβαση στο χιονοδρομικό γίνεται μέσω της Εγνατίας οδού και της επαρχιακής οδού Βέροιας Σελίου. Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει 17 πίστες με διάφορα επίπεδα δυσκολίας συνολικού μήκους 14χλμ. Επίσης, διαθέτει δύο πίστες Δρόμων Αντοχής (LANG - LAUF) συνολικού μήκους 8χλμ., ενώ υπάρχουν αρκετές και πολύ ενδιαφέρουσες διαδρομές για σκι - snowboard εκτός πίστας.

Χιονοδρομικό κέντρο Ελατοχωρίου:

Βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά των Πιερίων Ορέων,

στη θέση «Παπά Χωράφι» και σε υψόμετρο 1.450μ. Απέχει μόλις 8χλμ. από το Ελατοχώρι, 36 χλμ. από την Κατερίνη και 105 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη. Οι εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού περιλαμβάνουν 10 πίστες με κυμαινόμενη υψομετρική διαφορά και με διαφορετικό βαθμό δυσκολίας. Επίσης, λειτουργεί μια πίστα για snowboard και μια για έλκηθρα. Το συνολικό μήκος που έχουν οι πίστες και το δίκτυο των χιονοδιαδρόμων που τις συνδέει μεταξύ τους, ξεπερνάει τα 12.000 μ.

Χιονοδρομικό κέντρο Βόρα - Καϊμακτσαλάν:

Βρίσκεται στο όρος Βόρας, του οποίου η κορυφογραμμή αποτελεί την οριογραμμή μεταξύ των δύο κρατών, σε υψόμετρο 2.480 μ. Απέχει 54 χλμ. από την πόλη της Έδεσσας. Οι εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού περιλαμβάνουν 6 αναβατήρες (1 εναέριος & 5 συρόμενοι) και 13 πίστες (4 μέτριας δυσκολίας, 7 εύκολες και 2 πολύ εύκολες), ενώ το συνολικό μήκος τους φτάνει τα 15 χλμ. Επίσης, το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει και μια ειδικά διαμορφωμένη πίστα snowboard ή fun park έκτασης 4 στρεμμάτων. Τέλος, στο Καϊμακτσαλάν βρίσκεται ο υψηλότερος αναβατήρας στην Ελλάδα με υψόμετρο 2.480μ.

Χιονοδρομικό κέντρο Λαϊλιά:

Βρίσκεται στην οροσειρά της Βροντούς και συγκεκριμένα στη βόρεια πλευρά του Αλή Μπαμπά σε υψόμετρο 1.600 μ. Το χιο-

νοδρομικό κέντρο απέχει 26 χλμ. από τις Σέρρες και 110 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη. Διαθέτει μια βασική χιονοδρομική πίστα συνολικού μήκους 1.000 μ. και πλάτους 60 μ., η οποία εξυπηρετείται από έναν συρόμενο χιονοδρομικό αναβατήρα μήκους 850μ. που μπορεί να μεταφέρει 700 άτομα την ώρα. Τελευταία, έγινε επέκταση του αναβατήρα αυτού κατά άλλα 200μ., ώστε να φθάνει μέχρι την κορυφή του βουνού (1.850 μ.).

Ορειβατικά καταφύγια

Να ανέβεις στα βουνά της Περιφέρειας της Κεντρικής Μακεδονίας, να νιώσεις το δέος να σε κατακλύζει και φυσικά να μείνεις σίγουρα ένα βράδυ εκεί για να απολαύσεις τον έναστρο ουρανό. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει ορειβατικά καταφύγια στους ορεινούς όγκους της, τα οποία συντηρούν οι Ορειβατικοί Σύλλογοι. Τα ορειβατικά καταφύγια που απαντώνται στην Περιφέρεια ανά Ενότητα είναι:

1. Π.Ε. Ημαθίας

- Ορειβατικό καταφύγιο του **Ε.Ο.Σ. Θεσσαλονίκης** στο χιονοδρομικό κέντρο του Σελίου, σε υψόμετρο 1450μ., δυναμικότητας 26 κλινών.
- Ορειβατικό καταφύγιο του **Σ.Χ.Ο. Βέροιας** στο χιονοδρομικό κέντρο του Σελίου, σε υψόμετρο 1450μ., δυναμικότητας 60 κλινών.
- Ορειβατικό καταφύγιο στην τοποθεσία «**Μουντάκι**» (υψόμετρο 1800 μέτρων) στο Μουντάκι Νάουσας, δυναμικότητας 24 κλινών.

2. Π.Ε. Πιερίας

- Ορειβατικό καταφύγιο στον οικισμό **Άνω Μπλιά**: Το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη σε υψόμετρο 1.050 μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 62 άτομα,
- Ορειβατικό καταφύγιο στη θέση **Σαρακατσάνα**: Το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη σε υψόμετρο 1.680 μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 80 άτομα,
- Ορειβατικό καταφύγιο στη θέση **Κορομπλιές Λεπτοκαρυάς**: Το καταφύγιο βρίσκεται σε υψόμετρο 950 μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 16 άτομα,
- Ορειβατικό καταφύγιο στη θέση **Κορομπλιά**: Το καταφύγιο βρίσκεται σε υψόμετρο 1.000μ. και μπορεί να φιλοξενήσει 16 άτομα,
- Καταφύγιο «**Σταυρός**» ή «**Δημήτριος Μπουντόλας**»: Βρίσκεται στον Όλυμπο σε υψόμετρο 944 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 30 επισκέπτες,
- Καταφύγιο **Πετρόστρουγκας**: Βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του Ολύμπου σε υψόμετρο 1.900 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι και 90 άτομα,
- Καταφύγιο στη θέση «**Κρεβάτια**»: Βρίσκεται πάνω από το

Δίον και το Λιτόχωρο σε υψόμετρο 1.020 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 20 άτομα,

➤ Καταφύγιο **Γιώσου Αποστολίδη**: Βρίσκεται στο οροπέδιο των Μουσών στον Όλυμπο σε υψόμετρο 2.740 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 80 άτομα,

➤ Καταφύγιο **Χρήστος Κάκκαλος**: Βρίσκεται στο οροπέδιο των Μουσών σε υψόμετρο 2.650 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 15 άτομα,

➤ Καταφύγιο **Σπήλιος Αγαππίος**: Βρίσκεται στον Όλυμπο σε υψόμετρο 2.100 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 80 άτομα.

3. Π.Ε. Πέλλας

➤ Ορειβατικό καταφύγιο του Φ.Ο.Ο. Γιαννιτών μετά τη θέση Μπέλα Βόντα, στη θέση «τουρκική Βρύση»: Βρίσκεται στο όρος Πάικο σε υψόμετρο 1.345 μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 6 άτομα.

4. Π.Ε. Θεσσαλονίκης

➤ Ορειβατικό καταφύγιο **Χορτιάτης**: Βρίσκεται σε υψόμετρο 1.000μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 45 άτομα.

5. Π.Ε. Σερρών

➤ Καταφύγιο του **Λαϊλιά**: Βρίσκεται στο δάσος του Λαϊλιά (Όρος Βροντούς) στη θέση Ολυμπία σε υψόμετρο 1.500μ. Απέχει 3 χλμ. από το χιονοδρομικό κέντρο και 24 χλμ. από την πόλη των Σερρών. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει 50 άτομα.

➤ Καταφύγιο **“Τούρνες”** (Πρώτη Σερρών). Βρίσκεται στο όρος Παγγαίο, σε υψόμετρο 1450μ. και απέχει 13 χλμ. από την Πρώτη και 63 χλμ. από τις Σέρρες. Επί του παρόντος, δεν έχει δυνατότητα φιλοξενίας.

➤ Καταφύγιο **ΕΟΣ Νιγρίτας**. Βρίσκεται στο όρος Βερτίσκος, σε υψόμετρο 550μ. και απέχει 16 χλμ. από τη Νιγρίτα και 38 χλμ. από τις Σέρρες. Διαθέτει κουζίνα και μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι και 25 άτομα.

Καγιάκ - Rafting

Για τους λάτρεις των extreme sports, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προσφέρει τη δυνατότητα να ζήσουν την εμπειρία του ράφτινγκ στα ποτάμια της, αλλά και του κανό στις λίμνες της.

1. Π.Ε. Σερρών

► **Κανόε Καγιάκ - Rafting** στο φαράγγι του ποταμού Αγ-γίτη. Από τον οικισμό της Συμβολής μέχρι την τοξωτή πέτρινη γέφυρα. Επί του παρόντος, ανενεργό, αλλά κατάλληλο ως φυσικός χώρος για τις εν λόγω δραστηριότητες.

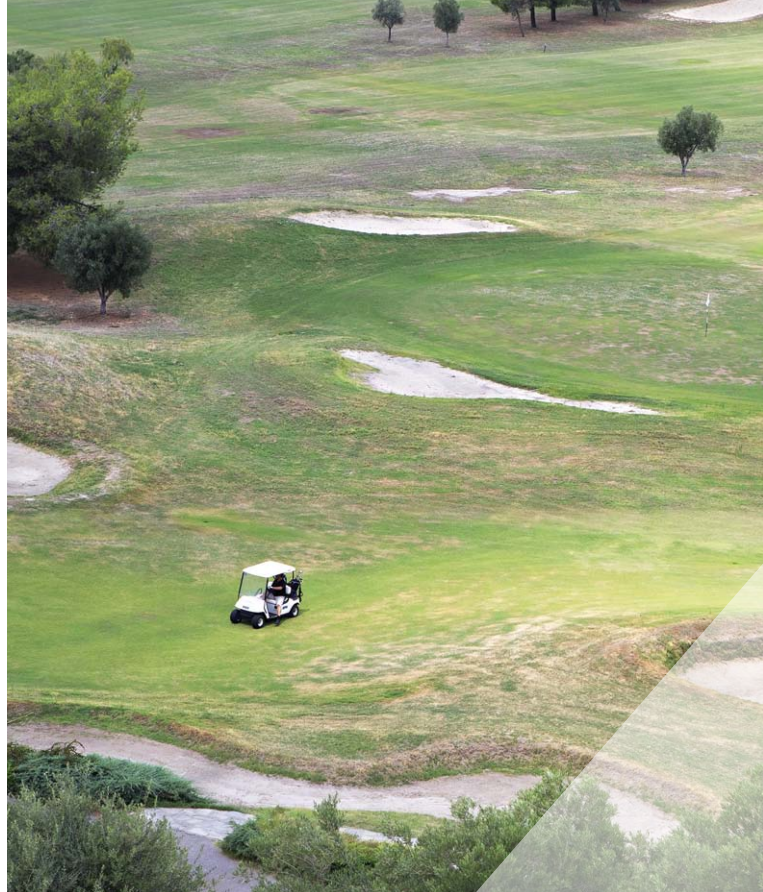
► **Κανόε Καγιάκ στη λίμνη Κερκίνη** με διθέσια - τριθέσια κανό. Δραστηριότητα με μεγάλο ενδιαφέρον στον υδροβιότοπο της λίμνης Κερκίνης χωρίς να απαιτείται προηγούμενη εμπειρία. Η εξερεύνηση ξεκινά ανάλογα με την εποχή από διαφορετικά σημεία της λίμνης,

► **Κανόε Καγιάκ στον ποταμό Στρυμόνα.** Η διαδρομή ξεκινά από τα στενά του Κλειδιού στα σύνορα του Προμαχώνα προς τη γέφυρα του Στρυμόνα με κατεύθυνση προς τις 3 γέφυρες (Πετρίτσι, Βυρώνεια, Παρυδάτιο δάσος). Η εν λόγω δραστηριότητα είναι μόνο για προχωρημένους στο κανόε καγιάκ.

2. Π.Ε. Πέλλας

► **Rafting - καγιάκ στον ποταμό Μογλενίτσα ή Αλμωπαίο.** Επιβίβαση στο χωριό Άλωρο και διαδρομή 2,5 ώρες μέσα στο ποτάμι δυσκολίας II με σημεία III. Η διαδρομή περνάει μέσα από το φαράγγι και τις σιδηρές πύλες (Δεμίρ Καπού) πριν το αναψυκτήριο της Μεννίδας (χωριό Καλή).

► **Κανόε Καγιάκ και κωπηλασία** στη θέση μηδέν του ποταμού Λουδία (νότια της πόλης των Γιαννιτσών) και kite surfing στη λίμνη Βεγορίτιδας.

Γκολφ

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει ένα γήπεδο γκολφ, το οποίο αποτελεί το μοναδικό στη Βόρεια Ελλάδα. Το ξενοδοχείο που το φιλοξενεί βρίσκεται στο παραθαλάσσιο χωριό του Νέου Μαρμαρά Χαλκιδικής και διαθέτει διεθνών προδιαγραφών 18-οπών γήπεδο γκολφ. Το γήπεδο γκολφ σχεδιάστηκε από τους Geoffrey S. Cornish και William G. Robinson και ανακαινίστηκε από τον Roc Mc Ray.

Καζίνο

Το πιο γνωστό καζίνο της Βόρειας Ελλάδας είναι το Hyatt Regency Καζίνο της Θεσσαλονίκης. Βρίσκεται δίπλα στον Διεθνή Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» και έχει ξεκινήσει τη λειτουργία του το 1996. Η απόσταση από το κέντρο της Θεσσαλονίκης είναι 13 χλμ. Στην περιοχή της Χαλκιδικής, στο πόδι της Σιθωνίας, βρίσκεται το καζίνο του Πόρτο Καρράς, το οποίο αποτελεί το 1ο ιδιωτικό ελληνικό καζίνο.

«Δρόμοι του Κρασιού»

Ημαθία

Ο Βασιλιάς των ερυθρών οίνων, το Ξινόμαυρο, έχει την τιμητική του στην περιοχή. Με την πόλη της Νάουσας να είναι στο κέντρο της μεγάλης ομώνυμης οινικής ζώνης, έχει το προνόμιο να παράγει μεγάλα κρασιά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης.

Η μεγάλη οινοποιητική παράδοση ξεπερνά τα σύνορα της Ελλάδας. Η Νάουσα, το Γιαννακοχώρι, η Επισκοπή, ο Στενήμαχος, η Νέα Στράντζα αποτελούν μοναδικούς σταθμούς στους οποίους κυριαρχούν μεγάλοι αμπελώνες και παραδοσιακές οινοποιητικές μονάδες. Το 1905 εμφιαλώθηκε το πρώτο ελληνικό μπουκάλι κρασί, το περίφημο «Νάουσα Μπουτάρη» και αργότερα, η αμπελοοινική περιοχή της Νάουσας αναγνωρίστηκε ως Ζώνη Ονομασίας Προέλευσης Ανώτερης Ποιότητας και η ίδια η πόλη ως Διεθνής Πόλη Οίνου και Αμπέλου.

Με τη Νάουσα να αποτελεί σημαντικό σταθμό στους Δρόμους του κρασιού, θα συστηθείτε με εξαιρετικές οινοποιήσεις, εξαιρετικών οινοποιείων. Τα επισκέψιμα οινοποιεία στην περιοχή της Νάουσας και της Βέροιας είναι ανοιχτά, για να σας εισαγάγουν σε ότι καλύτερο έχει να επιδείξει η περιοχή.

Μην παραλείψετε την επίσκεψή σας

- Αρχαιολογικός χώρος της Μίεζας στη Νάουσα
- Αρχαιολογικός χώρος των Αιγών στη Βεργίνα
- Φράγμα και Λίμνη Αλιάκμονα
- Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας
- Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας
- Παλαιά Μητρόπολη Βέροιας
- Εκκλησία Αναστάσεως του Χριστού στη Βέροια
- Βήμα Αποστόλου Παύλου στη Βέροια
- Παραδοσιακή χριστιανική συνοικία της Κυριώτισσας στη Βέροια
- Εβραϊκή Συνοικία της Μπαρμπούτας/ Εβραϊκή Συναγωγή στη Βέροια
- Μνημείο θυσίας στο ποτάμι Αράπιτσα-Γέφυρα Στουμπάνων
- Χιονοδρομικό Κέντρο Τρία Πέντε Πηγάδια
- Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου
- Άλσος Αγίου Νικολάου Νάουσας
- Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου (Σκήπη Βέροιας)
- Ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά

Κιλκίς - Πέλλα

Η περιοχή έχει τη μεγάλη τιμή να φιλοξενεί στα όρια της τη μεγάλη, πολύ εντυπωσιακή και ιδιαίτερη οινική ζώνη της Γουμένισας. Με τον Βασιλέα της Ελληνικής οινοποίησης, το Ξινόμαυρο, να έχει την τιμητική του στη ζώνη αυτή, με τα κρασιά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης που παράγονται εντός ζώνης και που μαλακώνουν γευστικά με τη μικρή χρήση της τόπιας ποικιλίας, της Νεγκούσα.

Τα οινοποιεία του Κιλκίς, βρίσκονται συγκεντρωμένα στον άξονα Αξιούπολης-Γουμένισας-Φιλυριάς και τα περισσότερα είναι επισκέψιμα. Η περιοχή της Γουμένισας αποτελεί τμήμα της Διαδρομής του Κρασιού Πέλλας - Γουμένισας, μιας από τις διαδρομές των Δρόμων του Κρασιού της Βόρειας Ελλάδας. Τα Οινοποιεία της περιοχής, παράγουν κρασιά υψηλής δυναμικής, με τα περισσότερα να είναι επισκέψιμα για όσους αγαπούν να ανακαλύπτουν σύγχρονες και βιοδυναμικές οινοποιήσεις. Επισκεπτόμενοι την περιοχή μην

παραλείψετε να δοκιμάσετε τα ντόπια κρασιά. Η ζώνη βρίσκεται 70 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και εκτείνεται στις παρυφές του Πάϊκου. Κατφορίζοντας, στα ανατολικά, συναντούμε τον αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Πέλλας με τα μοναδικά ψηφιδωτά δάπεδα και το ομώνυμο μουσείο. Η εξερεύνηση χώρων, γεύσεων και εμπειριών συνεχίζεται δυτικά προς την Αριδαία για να καλύψει ολόκληρο το νομό Πέλλας μέχρι τα γραφικά χωριά γύρω από το χιονοδρομικό κέντρο του Καϊμακτσαλάν.

Άλλοι **αξιόλογοι επισκέψιμοι χώροι** που συνοδεύουν την περιήγηση στα οινοποιεία είναι:

- Ιερά Μονή Παναγίας Γουμένισσας
- Παραδοσιακός ορεινός οικισμός της Καστανερής, στο Πάϊκο
- Κιλκίς (αρχαιολογικό, λαογραφικό μουσείο, μουσείο πολέμου, φυσικής ιστορίας)
- Ιερά Μονή Οσίου Νικόδημου, Πεντάλοφου Γουμένισσας
- Λαογραφικό μουσείο Γουμένισσας
- Ιερά Μονή Αγίου Ραφαήλ, Γρίβας
- Σπήλαιο Κιλκίς
- Αρχαιολογικοί χώροι Ευρωπού
- Καταρράκτες Κούπας-Σκρα
- Λίμνη Μεταλλείου

Σέρρες

Οι Σέρρες έχουν μεγάλη παράδοση στο ούζο. Όμως, τα τελευταία χρόνια, η οινική ανάπτυξη είναι σημαντική και έβαλε την περιοχή για τα καλά στον οινικό χάρτη της Ελλάδας. Τα αμπέλια και οινοποιεία είναι διάσπαρτα ανά τον νομό. Οι οινοφίλοι που κάνουν διακοπές στις Σέρρες, έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν επισκέψιμα οινοποιεία, κάποια από τα οποία αποτελούν τμήμα της Διαδρομής του Κρασιού του Διονύσου, μιας από τις διαδρομές των Δρόμων του Κρασιού της Βόρειας Ελλάδας. Ο αμπελώνας των Σερρών παράγει τους οίνους ΠΓΕ Σέρρες (Τοπικός Οίνος Σερρών).

Για τους επισκέπτες των οινοποιείων υπάρχει στις Σέρρες και ένα πλήθος από **σημαντικά αξιοθέατα που μπορούν να συνδυαστούν με την περιήγηση στην περιοχή** και τα οινοποιεία τα οποία είναι:

- η τεχνητή λίμνη Κερκίνη
- τα Λουτρά Αγκίστρου
- η βυζαντινή ακρόπολη
- το φαράγγι του Αγγίτη,
- το σπήλαιο της Αλιστράτης,
- ο αρχαιολογικός χώρος και το μουσείο της Αμφίπολης
- το χιονοδρομικό κέντρο Λαϊλιά
- το Ζινζιρλί τζαμί
- το αυτοκινητοδρόμιο Σερρών

Θεσσαλονίκη

Στο κέντρο των Δρόμων του Κρασιού της Βόρειας Ελλάδας βρίσκεται η Θεσσαλονίκη, η κλασική, ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή και σήμερα, βαλκανική πόλη. Τι λαμπρή διαχρονική παρουσία της μαρτυρούν οι ναοί, η αγορά, τα ανάκτορα, ο ιππόδρομος, οι βασιλικές, τα κάστρα, τα λουτρά, τα τεμένη, τα art deco κτήρια της. Στη διαδρομή του κρασιού της Θεσσαλονίκης, ο επισκέπτης θα περάσει από το Καλοχώρι και το Δέλτα Αξιού με τον αξιόλογο υδροβιότοπο με κατεύθυνση, είτε βόρεια στο Λαγκαδά και στην ορεινή Όσσα, είτε ανατολικά, στον Ασκό και τις λίμνες Κορώνεια και Βόλβη μέχρι τον Στρυμωνικό κόλπο. Πλησιέστερα στη Θεσσαλονίκη, η διαδρομή οδηγεί στα παραθαλάσσια κέντρα Περαιά, Αγία Τριάδα και Νέα Μηχανιώνα για να καταλήξει στην Επανομή, στο ακρωτήρι στην άκρη του Θερμαϊκού. Κατά μήκος της διαδρομής οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν ζεστή φιλοξενία, τοπικές γεύσεις και παραδοσιακά προϊόντα από τις επιλεγμένες επιχειρήσεις - μέλη των Δρόμων του Κρασιού της Βόρειας Ελλάδας.

Για τους επισκέπτες των οινοποιείων υπάρχει στη Θεσσαλονίκη και ένα πλήθος από **σημαντικά αξιοθέατα που μπορούν να συνδυαστούν με την περιήγηση στην περιοχή** και τα οινοποιεία. Τα σημαντικότερα από τα αξιοθέατα αυτά είναι:

- Λευκός Πύργος
- Αρχαιολογικό Μουσείο
- Βυζαντινό Μουσείο
- Λαογραφικό Εθνολογικό Μουσείο
- Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα
- Τα Κάστρα (Πύργος Τριγωνίου, Επτάπυργο, Ακρόπολη)
- Αρχαία Αγορά
- Αψίδα Γαλέριου (Καμάρα)
- Ροτόντα
- Βυζαντινοί ναοί της Θεσσαλονίκης (Άγιος Δημήτριος, Αγία Σοφία, Αχειροποιίτος, Παναγία Χαλκείων, Μονή Βλατάδων κτλ.)

Χαλκιδική

Από τον 5ο αιώνα π.Χ. μαρτυρείται η ύπαρξη του κρασιού στην Κασσάνδρα. Η διαδρομή του κρασιού ξεκινάει λίγο έξω από τη Θεσσαλονίκη, στις αρχές της Κασσάνδρας, στους αμπελώνες του Άγιου Παύλου. Σειρά έχουν γραφικοί αμπελώνες στις πλαγιές του Μελίτωνα Σιθωνίας στις οποίες ευδοκιμούν 24 διαφορετικές ποικιλίες. Στη Βόρεια Χαλκιδική, κοντά στην Αρναία και στη Μαραθούσα κυριαρχούν τα αμπέλια που παράγουν μοναδικά λευκά κρασιά με φρουτώδη γεύση καθώς και μεστά, βαθυκόκκινα. Στην τέταρτη στάση της σπουδαίας οινοπεριπλάνησης δεσπόζει ο Αμπελώνας του Αγίου Όρους. Σε ένα μοναδικό τοπίο, στο μετόχι Χρωμίτσας, μέρος του Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, παράγονται με σεβασμό προς το περιβάλλον, βιολογικά αγιορείτικα κρασιά με τιμητικές διακρίσεις, που φέρουν την ένδειξη «Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη Άγιο Όρος». Μία επίσκεψη στα τοπικά οινοποιεία, είναι η αφορμή για να γνωρίσει κανείς μοναδικές ποικιλίες εξαιρετικών, βραβευμένων κρασιών με Ονομασία Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας, αλλά και να ξετυλίξει τη μεγάλη οινική κουλτούρα της Χαλκιδικής.

Η περιήγηση στη Διαδρομή της Χαλκιδικής συμπληρώνεται και από τα παρακάτω **αξιόλογα αξιοθέατα** και δραστηριότητες:

- Αρναία
- Το Αρχαιολογικό μουσείο Πολύγυρου
- Αρχαία Στάγειρα
- Όλυθος
- Κάστρο της Τορώνης
- Κάστρο Ρεντίνας
- Καλλιθέα
- Ιερισός
- Ουρανούπολη
- Γύρος του Αγίου Όρους με το караβάκι
- Ιερές Μονές του Αγίου Όρους (μόνο για άνδρες)

Πιερία

Καλλιέργεια αμπελιών με μοναδικό άρωμα και γεύση. Τα επισκέψιμα οινοποιεία στη Διαδρομή του Κρασιού των Θεών το Ολύμπου προσφέρουν γευστικές δοκιμές σε συνδυασμό με τα τοπικά εδέσματα. Στους πρόποδες των Πιερίων και του Ολύμπου απλώνονται εκατοντάδες στρέμματα από αμπελώνες που παράγουν ξενικές και ελληνικές ποικιλίες, οι οποίες σε συνδυασμό με τα τοπικά εδέσματα, δημιουργούν ένα ισχυρό αποτύπωμα στον ελληνικό οινικό χάρτη. Σε όλα τα εστιατόρια

της περιοχής μπορεί κανείς να δοκιμάσει κρασιά των τοπικών παραγωγών αλλά και ντόπιο τσίπουρο. Η εμπειρία του ελληνικού αποστάγματος, στα καζαναριά κατά τους φθινοπωρινούς μήνες για τσίπουρο από κούμαρα. Πολλά εστιατόρια χρησιμοποιούν συνταγές παραδοσιακές και έχουν εξελίξει όσες βρήκαν από το παρελθόν.

Άλλα σημαντικά αξιοθέατα της περιοχής

που πλαισιώνουν τη διαδρομή:

- Αρχαιολογικός χώρος Δίου
- Πλαταμώνας (κάστρο, παραλίες)
- Παραδοσιακός οικισμός Σκοτινάς
- Παραδοσιακός οικισμός Παλαιού Παντελεήμονα
- Λιτόχωρο-Ολύμπος (καταφύγιο-ορειβατικός τουρισμός)

Στο τέλος της Διαδρομής, ο επισκέπτης θα επιλέξει να ακολουθήσει την Εγνατία Οδό για να περιηγηθεί δυτικά στις οινικές διαδρομές της Νάουσας, της Πέλλα-Γουμένισσας ή να συνεχίσει προς τη Θεσσαλονίκη ακολουθώντας τους Δρόμους του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη, τη Χαλκιδική.

**ΔΡΟΜΟΙ
ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ**
ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Για περισσότερες πληροφορίες για τους Δρόμους του Κρασιού επισκεφθείτε: www.wineroads.gr

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Π.Ε. Ημαθίας

Μουσικό φεστιβάλ “Βέροια - Εύηχη Πόλη”

Το Μουσικό φεστιβάλ “Βέροια - Εύηχη Πόλη” διοργανώνεται εδώ και πολλά χρόνια, κάθε Ιούνιο στην πόλη της Βέροιας, στο πλαίσιο ενός συνόλου πολιτιστικών δράσεων που υλοποιεί η Κοινωνική Επιχείρηση Πολλαπλής Ανάπτυξης Δήμου Βέροιας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Μουσικής και με τον ευρύτερο τίτλο “Με την Τέχνη Μεταμορφώνουμε την Πόλη”. Στη διάρκεια του γίνεται προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλα τα είδη μουσικής - κλασική, παραδοσιακή, ελληνική και ξένη-, τα οποία παίζονται σε πολλούς διαφορετικούς χώρους μέσα στην πόλη, στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας και στα ευρύτερα όρια του δήμου Βέροιας. Μουσικοί περιδιαβαίνουν την πόλη, μεγάλες εξέδρες στήνονται στις πλατείες, καντάδες ακούγονται στις γειτονιές. Επίσης, οργανώνονται υπαίθρια events όπως μουσικοχορευτικές παραστάσεις για παιδιά, work-shops κ.ά. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν γίνει συνεργασίες με αξιόλογους μουσικούς, σχήματα και ορχήστρες απ’ όλη τη χώρα και το εξωτερικό.

www.veriaculture.gr

Φεστιβάλ Δασών

Όταν τα δάση εμπνέουν... Κάθε δάσος της περιοχής της Ημαθίας έχει να διηγηθεί τη δική του μουσική ιστορία. Στο Φεστιβάλ Δασών γιορτάζεται η συνύπαρξη του ανθρώπου με τη φύση. Το συγκεκριμένο Φεστιβάλ, είναι μία νέα δράση όπου πραγματοποιείται κάθε Ιούλιο σε πέντε όμορφα μικρά δάση της Ημαθίας, στις περιοχές Δάσος Ξηρολιβάδου, Σέλι, Φυτειά, Κωστοχώρι, Καστανιά και Πιέρια όρη. Πέντε συναυλίες με φόντο τη φύση, workshops, μύθοι του Νερού, των Δασών και των Θεών, ηχογραφήσεις και videos, νυχτερινά τραγούδια και ήχοι του δάσους αλλά και παράλληλες οικολογικές δράσεις αποτελούν σημεία ενδιαφέροντος και εκπαιδύσεις που προσελκύουν το ενδιαφέρον του κοινού. Συνδιοργάνωση: ΚΕΠΑ Δήμου Βέροιας - Π.Ε. Ημαθίας - Αντιδημαρχία Τουρισμού Βέροιας - Αντιδημαρχία Περιβάλλοντος και Βέροιας.

www.veriaculture.gr

Φεστιβάλ Τρύγου

Ο Δήμος Ηρωικής Πόλης Νάουσας στο πλαίσιο υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Interreg Europe Cult-Create, διοργανώνει το Φεστιβάλ Τρύγου Νάουσας. Πολιτιστικές εκπαιδύσεις, εικαστικές δράσεις στην πόλη και στα επισκέψιμα οίκοι, ξεναγήσεις, γευσιγνωσία οίνων συνθέτουν το μωσαϊκό του Φεστιβάλ που πραγματοποιείται την περίοδο του τρύγου από τέλη Σεπτεμβρίου έως τις αρχές Οκτωβρίου. Οι δράσεις υλοποιούνται σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Οινοπαραγωγών Νάουσας, τη Γαστρονομική Κοινότητα Νάουσας, την Ένωση Ξενοδόχων Ημαθίας, τον Εμπορικό Σύλλογο Νάουσας, τον Σύλλογο Καταστημάτων Εστίασης Νάουσας και πολιτιστικών συλλόγων της πόλης.

www.visitnaoussa.gr

Γιορτή Σοκολάτας και Ζαχαροπλαστικής

Η Γιορτή Σοκολάτας και Ζαχαροπλαστικής διοργανώνεται από την Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας στις αρχές Δεκεμβρίου και φέρνει σε μικρούς και μεγάλους τη χαρά και τη μαγεία των Χριστουγέννων. Σπιτάκια, ξωτικά, γλυκίσματα, σοκολατολιχουδιές, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, δραστηριότητες, δρώμενα και πολλές-πολλές εκπλήξεις χαρίζουν στα παιδιά και σε όσους νοιώθουν παιδιά, ατελείωτες στιγμές χαράς, γέλιου και διασκέδασης. Η γιορτή των Χριστουγέννων της Ημαθίας ταξιδεύει κάθε χρόνο και σε διαφορετική τοποθεσία (Βέροια, Νάουσα, Αλεξάνδρεια, χωριά της Ημαθίας) σύμφωνα με το προγραμματισμό της διοργάνωσης.

Έθιμο «Μπούλες»

Το αποκριάτικο δρώμενο «Μπούλες» έχει βαθιές ρίζες στον χρόνο με επιρροές από τις Διονυσιακές τελετές της αρχαιότητας μέχρι τους ηρωικούς αγώνες της νεότερης εποχής. Αποτελεί ένα έθιμο με ιδιαίτερα αυστηρό και τελετουργικό χαρακτήρα που παραμένει αναλλοίωτο στο διάβα των χρόνων.

Υπερφάνεια, συγκίνηση, μύηση στα ενδύματα της Ναουσαϊκής ψυχής. Οι Μπούλες με πολλά ασχημά στο στήθος και τη φουστάνελα, το σπαθί του, όμως το κέρινο “πρόσωπο” είναι ο πρωταγωνιστής. Κύριο ρόλο έχει η Νύφη -άνδρας που υποδύεται τη γυναικα- με φαρδιά φουστάνια και “πρόσωπο” στολισμένο με τούλια και λουλούδια. Στο μπουλούκι προπορεύονται παιδιά και στο τέλος της πομπής, η μουσική, ο ζουρνάς και το νταούλι. Αφήστε τον ήχο του ζουρνά να σας κάνει κομμάτι του «μπουλουκιού» και βιώστε τη μαγευτική Ναουσαϊκή Αποκριά!
(πηγή: <https://visitnaoussa.gr/node/39>)

Π.Ε. Χαλκιδικής

Φεστιβάλ του Sani

Ένα πολιτιστικό φεστιβάλ το οποίο είναι γνωστό για τις παραστάσεις τζαζ μουσικής από διεθνή αστέρια του χώρου. Κάθε βράδυ, από τα μέσα του Ιουλίου έως το τέλος Αυγούστου, αξεχαστες ηχητικές συνθέσεις πλημμυρίζουν την ατμόσφαιρα της σκηνής του Sani Hill. Συναυλίες τζαζ μουσικής με τον τίτλο Jazz on the Hill, συναυλίες Ελληνικής μουσικής και ένα πρόγραμμα κλασικών κονσέρτων με τον τίτλο Sani Classic. Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ διοργανώνονται επίσης παραστάσεις χορού, εκθέσεις ζωγραφικής, γλυπτικής και φωτογραφίας.

www.sani-resort.com/el_GR/festivals/sani-festival

Φεστιβάλ Κασσάνδρας - Σίβηρη

Το φεστιβάλ Κασσάνδρας προσελκύει κορυφαία ονόματα της παγκόσμιας μουσικής και θεατρικής σκηνής. Παράλληλες εκπαιδύσεις οργανώνονται σε όλα τα διαμερίσματα του δήμου. Το φεστιβάλ λαμβάνει χώρα κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο.
<https://kassandra.gr/politismos/festival-kassandras/>

Φεστιβάλ Πολυγύρου

Ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον φεστιβάλ Λαογραφίας και Παράδοσης διοργανώνεται κάθε χρόνο από τον Λαογραφικό Σύλλογο Πολυγύρου. Οι εκπαιδύσεις λαμβάνουν χώρα κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο.

www.polygyros.gr/index.php/el/o-dimos-mas/culture/events

Φεστιβάλ Sani Gourmet

Μια ετήσια γιορτή γαστρονομίας που συγκεντρώνει τους καλύτερους σεφ από την Ελλάδα και τον κόσμο μαζί. Κάθε χρόνο σεφ βραβευμένοι με αστέρια Michelin δημιουργούν μοντέρνα πιάτα, στα κορυφαία εστιατόρια του Sani. Κατά τη διάρκεια δέκα ημερών οι επισκέπτες συμμετέχουν σε μια σειρά εργασιών, παρουσιάσεων και γευσιγνωσιών οίνου. Το Sani Gourmet αναδεικνύεται σε ένα παγκοσμίως αναγνωρισμένο γαστρονομικό φεστιβάλ.

www.sanigourmet.gr

Φεστιβάλ Θάλασσας (Ν.Μουδανία Χαλκιδικής)

Αρχαίο δράμα, παιδικές παραστάσεις και συναυλίες, είναι κάποια από τα πολιτιστικά δρώμενα που θα απολαύσει όποιος βρεθεί στα Νέα Μουδανιά Ιούλιο και Αύγουστο για το φεστιβάλ Θάλασσας. Πολλοί και σπουδαίοι καλλιτέχνες περνούν κάθε χρόνο από τη σκηνή του αμφιθεάτρου των Νέων Μουδανιών, στο πλαίσιο του φεστιβάλ Θάλασσας.

www.thessalonikiguide.gr/event/festival-thalassas/

Π.Ε. Πιερίας

Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ Πιερίας

Το Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ διοργανώνεται από την Εστία Περιόδων Μουσών τρῶντας πιστά τους διεθνώς ισχύοντες κανόνες και όρους του CIOFF των Διεθνών Φολκλορικών εκδηλώσεων, που μέχρι το 1985 συμπεριλαμβάνονταν μέσα στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Ολύμπου. Το Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ Ολύμπου αποτελεί σήμερα κορυφαία διεθνή καλοκαιρινή εκδήλωση στην Πιερία, αποσπώντας τον έπαινο, τις ευχαριστίες και τα θετικά σχόλια τόσο των ξένων αποστολών που συμμετέχουν όσο και των χιλιάδων Ελλήνων και ξένων θεατών που την παρακολουθούν και γεμίζει με λαμπρότητα, πρωτοτυπία και φαντασμαγορία ένα δεκαήμερο κάθε Ιούλιο όλη την Πιερία.

Εταιρία Πιερικών Μελετών «Εστία Περιόδων Μουσών Κατερίνης»
Τηλ. 23510-31602

Φεστιβάλ Ολύμπου (Πιερία)

Το Φεστιβάλ Ολύμπου αποτελεί εδώ και 36 χρόνια σταθερή πολιτιστική αναφορά και κορυφαίο θεσμό με πολύμορφη πολιτιστική δραστηριότητα και προσφορά. Παραστάσεις Αρχαίου Δράματος, Σύγχρονου ελληνικού και ξένου Θεάτρου, Μπαλέτου (κλασικού - μοντέρνου). Συναυλίες κλασικής και λαϊκής μουσικής, καθώς και Επιστημονικές Διαλέξεις των αρχαιολόγων επιστημόνων είναι μερικές από τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο Αρχαίο Θέατρο Δίου και στο Κάστρο του Πλαταμώνα, τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο και τις παρακολουθούν πάνω από 40.000 θεατές κάθε χρόνο.

<http://www.festivalolympou.gr/el/>

Μαραθώνιος Ολύμπου

Ο Olympus Marathon πραγματοποιείται στον Όλυμπο, το μυθικό «βουνό των θεών» την τελευταία Κυριακή κάθε Ιουνίου. Η διαδρομή του αγώνα ακολουθεί την ιερή πορεία των πιστών της αρχαιότητας, οι οποίοι ανέβαιναν από τη λατρευτική πόλη του Δίου στις κορυφές του Ολύμπου στην αρχή του καλοκαιριού για να θυσιάσουν στον υπέρτατο θεό, το Δία και να αποθέσουν τα αφιερώματά τους. Ο Olympus Marathon συγκεντρώνει αθλητές από όλο τον κόσμο, οι οποίοι καταφθάνουν στο μυθικό βουνό για να λάβουν μέρος σε έναν αγώνα με

διεθνή ακτινοβολία και να απολαύσουν ένα βουνό που εκτός από Εθνικό Πάρκο έχει ανακηρυχθεί από την UNESCO ως ένα «Μνημείο Παγκόσμιας Φυσικής Κληρονομιάς».

www.olympus-marathon.com/

Φεστιβάλ Μουσών

Μια σταθερή πλέον αξία για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Πιερίας και των γύρω περιοχών και μια όαση για τους φίλους της ελληνικής και διεθνούς μουσικής. Τα μεγαλύτερα ονόματα δίνουν συναυλίες που απογειώνουν τη διάθεση και αποτελεί κίνητρο για τους δημιουργούς, είτε πρόκειται για μουσικούς, είτε για σκηνοθέτες, είτε για χορογράφους, να εξελίξουν την τέχνη τους πειραματιζόμενοι με καινούρια πράγματα. Σε ένα παραμυθένιο σκηνικό, πραγματοποιείται κάθε χρόνο από το 2012 το Φεστιβάλ Μουσών, μια γιορτή προς τιμή των εννέα Μουσών που κατοικούσαν στα Πιέρια Όρη.

<https://festivalmouson.gr/>

Π.Ε. Κιλκίς

Φεστιβάλ κουκλοθεάτρου και παντομίμας του Κιλκίς

10ήμερο εκδηλώσεων με πολυάριθμους θιάσους από διαφορετικές χώρες, με θεατρικά δρώμενα και παραστάσεις για μικρούς και μεγάλους. Πραγματοποιείται κάθε χρόνο στον Συνεδριακό χώρο του Δήμου Κιλκίς, αλλά και στους γύρω δρόμους και πλατείες που το περιβάλλουν.

www.e-kilkis.gr/index.php/episkeptes/eortastikoi-thesmoi/diethnes-festival-kouklotheatrou/

Έθιμο “κόλιντε”

Κάθε χρόνο στις 23 Δεκεμβρίου πραγματοποιείται το έθιμο “Κόλιντε”, μία μεγάλη φωτιά που ανάβουν στην πλατεία της Γουμένισσας το βράδυ. Γύρω από την τεράστια σε ύψος φωτιά συγκεντρώνονται οι κάτοικοι που από νωρίς σιγοβράζουν στη θράκα άφθονα καζάνια με παραδοσιακή φασολάδα. Τοπικά εδέσματα αλλά και παραδοσιακή μουσική κρατούν τους κατοίκους στο γλέντι μέχρι το φως του ήλιου να ξεχύσει στον δρόμο τα παιδιά για τα παραδοσιακά κάλαντα των Χριστουγέννων.

Φεστιβάλ Αμφίπολης

Το ετήσιο Φεστιβάλ Αμφίπολης έχει κάθε χρόνο ιδιαίτερο μουσικό και θεατρικό ενδιαφέρον μετατρέποντας τον σπουδαίο αρχαιολογικό χώρο της Αμφίπολης σε χώρο συνάντησης τουριστών και τοπικού κοινού. Θεατρικές παραστάσεις από τα μεγαλύτερα κρατικά και ιδιωτικά θέατρα, αρχαίο δράμα με τους μεγαλύτερους Έλληνες πρωταγωνιστές, αλλά και συναυλίες και μουσικά αφιερώματα στους κορυφαίους Έλληνες συνθέτες, συμπληρώνουν το περιεχόμενο των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ της Αμφίπολης, που κάθε χρόνο πρωταγωνιστεί μεταξύ των εκδηλώσεων πολιτισμού στον νομό Σερρών.

<http://www.festivalamfipolis.gr/>

Άλλες κορυφαίες πολιτισμικές εκδηλώσεις στην περιοχή των Σερρών είναι τα Ελευθέρια που πραγματοποιούνται την περίοδο του Ιουνίου, το φεστιβάλ πολιτισμού «Γερακίनिया» στη Νιγρίτα, η γιορτή αμπέλου και κρασιού με την επωνυμία «Κουρήτος», που διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ροδολίβους αλλά και η παρακολούθηση κάποιας από τις παραστάσεις του ΔΗΠΕΘΕ Σερρών.

Π.Ε. Θεσσαλονίκης

Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης είναι το κορυφαίο φεστιβάλ έβδομης τέχνης στη νοτιοανατολική Ευρώπη και παρουσιάζει επιλεγμένες ελληνικές και διεθνείς παραγωγές διοργανώνοντας συγχρόνως διαγωνισμό καλύτερης ταινίας. Η Εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου αποτελεί γιορτή πολιτισμού που την απολαμβάνουν οι ντόπιοι και ξένοι λάτρεις του κινηματογράφου φέρνοντας κοντά ένα κοινό που ανακαλύπτει καινούργιες ιδέες.

www.filmfestival.gr/el/

Διεθνής Μαραθώνιος Μέγας Αλέξανδρος (Πέλλας-Θεσσαλονίκης)

Από την Πέλλα, γενέτειρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου δίδεται η εκκίνηση του αγώνα που τερματίζει στον Λευκό Πύργο στην παραλία της Θεσσαλονίκης. Η διαδρομή του Μαραθωνίου «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» είναι χαμηλού βαθμού δυσκολίας με κύριο χαρακτηριστικό τις μικρές υψομετρικές διακυμάνσεις. Η διαδρομή είναι ιδανική για τη δημιουργία ρεκόρ και μεγάλων επιδόσεων.

<https://atgm.gr/>

Δημήτρια - Θεσσαλονίκη

Η αγάπη που έτρεφαν οι Θεσσαλονικείς προς τον πολιούχο Άγιο Δημήτριο, τους οδήγησε στην καθιέρωση μίας γιορτής

προς τιμήν του. Τα πρώτα χρόνια, η γιορτή αυτή είχε κυρίως θρησκευτικό και εμπορικό χαρακτήρα. Σχοινοβάτες, γελωτοποιοί, μίμοι και θεατρίνοι γύριζαν τις αγορές, τις πλατείες και τις συνοικίες, διασκεδάζοντας τον κόσμο. Από τη γιορτή δεν έλειπε το θέατρο, με έργα του αρχαιοελληνικού δραματολογίου και οι διαλέξεις φιλοσόφων και λογίων. Τα «Δημήτρια» επέστρεψαν στη Θεσσαλονίκη το 1966 και εξελίχθηκαν σε έναν από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς θεσμούς της χώρας. Σήμερα τα «Δημήτρια» φιλοξενούν περισσότερες από 50 εκδηλώσεις, στη διάρκεια ενός μήνα. Η μουσική, ο χορός, το θέατρο και τα εικαστικά, μεταμορφώνουν τη Θεσσαλονίκη, σ' ένα πολύχρωμο εργαστήριο πολιτισμού.

<http://www.dimitria.thessaloniki.gr/>

Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

Ένα κινηματογραφικό φεστιβάλ για ταινίες ντοκιμαντέρ. Λαμβάνει χώρα ετησίως από το 1999 στη Θεσσαλονίκη και σχετίζεται με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Πέρα από τις νέες ταινίες, κάθε χρόνο παρουσιάζονται ιδιαίτερα αφιερώματα στο έργο δημιουργών από το χώρο του ντοκιμαντέρ, είτε μέσω συνολικών ρετροσπεκτίβων ή με αφιερώματα που παρουσιάζουν συγκεκριμένες περιόδους από το έργο των καλλιτεχνών.

www.filmfestival.gr/el/documentary-festival

Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης

Η ετήσια τετραήμερη Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης πραγματοποιείται κάθε Μάιο με τη συμμετοχή εκατοντάδων Ελλήνων και ξένων εκδοτών και εθνικών φορέων βιβλίου και φιλοξενείται στους χώρους της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Στις πολυάριθμες παράλληλες εκδηλώσεις της περιλαμβάνονται το Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης, παρουσιάσεις βιβλίων ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας, αφιερώματα, θεματικές ημερίδες, συναντήσεις επαγγελματιών, στρογγυλά τραπέζια συγγραφέων, κριτικών λογοτεχνίας, μεταφραστών, ενώ κάθε χρόνο συμμετέχει με κεντρικό περίπτερο ως τιμώμενη και μία διαφορετική χώρα.

www.thessalonikibookfair.com

Φεστιβάλ Μονής Λαζαριστών

Το Φεστιβάλ Μονής Λαζαριστών διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι στον εμβληματικό χώρο της Μονής Λαζαριστών και αποτελεί ένα μοναδικό καλλιτεχνικό, επημερωτικό και ψυχαγωγικό γεγονός. Από το 1992 και κάθε καλοκαίρι διοργανώνεται ένα πολύμορφο Φεστιβάλ με τα σημερινά χαρακτηριστικά του το οποίο εξελίσσεται συνεχώς.

www.monilazariston.gr/F407CCF5.el.aspx

Γιορτές Ανοικτού Θεάτρου στη Θεσσαλονίκη

Το ετήσιο φεστιβάλ διοργανώνεται στην καρδιά της Θεσσαλονίκης και καλείται να υποδεχτεί και να προσφέρει μια σειρά από γιορτές θεάτρου, να προτείνει σύγχρονες και δροσερές κωμωδίες, θεάματα για όλη την οικογένεια, να εμπλέξει νέους δημιουργούς,

κλασικούς συγγραφείς, έργα κοινωνικού προβληματισμού, έργα μνήμης και ουσίας, στην ανοιχτή, κυριολεκτικά και μεταφορικά, σκηνή του Δημοτικού Θεάτρου Κήπου.

<https://thessaloniki.gr/>

Φεστιβάλ Δάσους

Ένα μεγάλο πολιτιστικό γεγονός στη Θεσσαλονίκη που φέρει την υπογραφή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Δάσους δίνουν το «παρών» αγαπημένα ονόματα της ελληνικής μουσικής σκηνής, μεγάλοι θίασοι από όλη την Ελλάδα και χορευτικές ομάδες.

www.ntng.gr

Open House Θεσσαλονίκης

Ένας από τους σημαντικότερους διεθνείς θεσμούς για την ανάδειξη και προώθηση της αρχιτεκτονικής. Η δράση Open House προσκαλεί το ευρύ κοινό να εξερευνησει και να κατανοήσει την αξία της αρχιτεκτονικής. Κάθε χρόνο για δύο ημέρες, δημόσια και ιδιωτικά κτήρια ανοίγουν τις πύλες τους στο κοινό δωρεάν και η πόλη μετατρέπεται σε ένα μεγάλο μουσείο, με εκθέματα τα ίδια της τα κτήρια και την αρχιτεκτονική τους.

www.openhousethessaloniki.gr

Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης

Μια διεθνούς εμβέλειας πρωτοβουλία με στόχο να εντάξει τη Θεσσαλονίκη στο δίκτυο των Μπιενάλε εικαστικών τεχνών παγκοσμίως. Στα μουσεία, τους εκθεσιακούς χώρους, τις γκαλερί εκτίθενται έργα σύγχρονης, από όλο τον κόσμο, πραγματοποιούνται συμπόσια, φεστιβάλ περφόρμανς, εργαστήρια καλλιτεχνών, προβολές, ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα.

<https://biennale7.thessalonikibiennale.gr/mainpage>

Φεστιβάλ Επταπυργίου

Σε μια από τις όμορφες περιοχές της Θεσσαλονίκης πραγματοποιείται το ομώνυμο Φεστιβάλ στην εσωτερική αυλή του Επταπυργίου με τη συμμετοχή δεκάδων καλλιτεχνών και σχημάτων κάθε καλοκαίρι. Ένας πόλος έλξης του φιλότεχνου κοινού με τη συμμετοχή των μεγάλων πολιτιστικών φορέων της Θεσσαλονίκης όπως το Μέγαρο Μουσικής, η Κρατική Ορχήστρα, η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Ένα φεστιβάλ πολιτισμού με μεγάλες μουσικοθεατρικές παραγωγές, που συμπεριλαμβάνουν και όπερα, στις οποίες συμμετέχουν καλλιτέχνες παγκοσμίου φήμης, από την Ευρώπη και την Αμερική.

Προσκυνήματα

Π.Ε. Σερρών

Ι. Μ. Αγίας Παρασκευής

Ένα από τα πιο παλιά μοναστήρια της χώρας και το πρώτο γυναικείο της Μακεδονίας είναι η Ιερά Μονή της Αγίας Παρασκευής, η οποία διατηρεί βαθιά σχέση με το Άγιο Όρος. Η Μονή αναγεννήθηκε το 1924 από τα ερείπια της από Μοναχές που ήρθαν από τη Μονή Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στα Ίμαυρα του Πόντου. Βρίσκεται στις παρυφές του Παγγαίου όρους, στα νότια του νομού Σερρών, σε μια όμορφη γραφική τοποθεσία, όπου ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει και τα διάφορα είδη πουλιών και ζώων που φιλοξενούνται στη Μονή.

Ι. Μ. Αναλήψεως

Εκεί ψηλά στα 930 μ. στο Παγγαίο όρος και 7 km από τον οικισμό της Πρώτης βρίσκεται η Ιερά Μονή Αναλήψεως, η οποία αποτελεί παλιό μετόχι της Ιεράς Μονής Παναγίας Εικοσιφοίνισσας και ανασυστάθηκε το 1979 στο σημείο όπου προϋπήρχε από τον 18ο αιώνα. Χαρακτηριστικό της Μονής η σπάνια σταυροειδής ροτόντα του Καθολικού της, κτισμένη στον τύπο της Αγίας Άννας του όρους των Ελαιών στους Άγιους Τόπους. Στη Μονή φυλάσσονται τα λείψανα των Χρυσοστόμου και Αρσενίου του Καππαδόκου.

Ι. Μ. Παναγίας Εικοσιφοίνισσας

Η γυναικεία ιερά Μονή της Παναγίας της Εικοσιφοίνισσας είναι το αρχαιότερο εν ενεργεία μοναστήρι στην Ελλάδα και την Ευρώπη και η δεύτερη σημαντικότερη Μονή της Μακεδονίας. Το θαύμα της εικόνας της Παναγίας, η οποία έλαμπε και σκορπούσε φως «φοινίκων», κόκκινο φως δηλαδή, όπως η πορφύρα των Φοινίκων, έδωσε το όνομα στη Μονή. Πιστοί από όλο τον κόσμο την επισκέπτονται για να προσκυνήσουν τη χάρη της Παναγίας της Εικοσιφοίνισσας και να ασπαστούν την αειροποίητο θαυματοργό εικόνα της. Η πανέμορφη τοποθεσία της Μονής, σε υψόμετρο 753 μέτρων στη βόρεια πλευρά του κατάφυτου όρους Παγγαίου προσελκύει χιλιάδες κόσμο και ανήκει στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

Ι. Μ. Τιμίου Προδρόμου Σερρών

Μέσα σε μια χαράδρα στο όρος Μενόικιο και μια ανάσα από το κέντρο της πόλης των Σερρών, βρίσκεται η Μονή του Τιμίου Προδρόμου. Χτισμένη το 1270 μ.Χ., αποτελεί σήμερα μουσείο βυζαντινής τέχνης που αξίζει κανείς να επισκεφτεί, καθώς ανάμεσα στα πλούσια κειμήλια ξεχωρίζει το ξυλόγλυπτο τέμπλο του 1804 και οι βυζαντινές τοιχογραφίες του Μακεδόνα Αγιογράφου Πανσέληνου.

Ι. Μ. Παναγίας Βύσσιανης

Μόλις 2 χιλιόμετρα από τον οικισμό του Μετοχίου, μέσα σε μια κατάφυτη χαράδρα, βρίσκεται η γυναικεία Μονή της Παναγίας της Βύσσιανης. Στο μοναστήρι που ιδρύθηκε το 1972 βρίσκεται η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, όπου την παραμονή της γιορτής της το 1996 άρχισε να αναβλύζει ξανά το από χρόνια αποξηραμένο Αγίασμα.

Ησυχαστήριο Τιμίου Προδρόμου Ακριτοχωρίου

Στους πρόποδες του όρους Κερκίνη (Μπέλες), στέκει από το 1981 το Ιερό Ησυχαστήριο του Τιμίου Προδρόμου. Χτισμένη στα πρότυπα αγιορείτικης αρχιτεκτονικής, η Μονή απέχει μόλις 24 χιλιόμετρα από το Σιδηρόκαστρο και 50 χιλιόμετρα από τις Σέρρες. Είναι κτισμένη επάνω στο διεθνές περιπατητικό μονοπάτι E4/6 και προσφέρει πανοραμική θέα στη λίμνη Κερκίνη.

Π.Ε. Πιερίας

Ι.Μ. Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω

Σε υψόμετρο 900 μέτρων στο όρος Όλυμπος, ανάμεσα σε δύο ρέματα βρίσκεται η Ι. Μ. Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω. Χρονολογείται από τον 16ο αιώνα και πέρασε από αλλεπάλλπλες καταστροφές. Στο σκευοφυλάκιο της Μονής φυλάσσονται τα λείψανα του Αγίου Διονυσίου, τμήμα Τιμίου Ξύλου, εικόνες του 15ου - 19ου αιώνα και εκκλησιαστικά κειμήλια μεγάλης ιστορικής και καλλιτεχνικής αξίας. Η Μονή αναπτύσσει πνευματική και φιλανθρωπική δραστηριότητα με ολοήμερες εξομολογήσεις και πνευματικές διδαχές, όπως επίσης διαλόγους, συνέδρια και ολονύκτιες αγρυπνίες. Η Μονή πανηγυρίζει στις 23 Ιανουαρίου, στη γιορτή του Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω και στους χώρους του τελείται και η γιορτή του Σταυρού κάθε 14 Σεπτέμβρη.

Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Χτίσμα βυζαντινού ρυθμού που χρονολογείται από τον 11ο αιώνα. Ο Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου είναι το παλαιότερο σωζόμενο βυζαντινό μνημείο στην Πιερία. Τοποθετημένο στην

κορυφή ενός λόφου του χωριού Κονταριώτισσα φέρει στον τρούλο του ένα σπάνιο εικονογραφικό πρόγραμμα με τον Χριστό Παντοκράτορα και την Κοίμηση της Θεοτόκου.

Αγία Τριάδα

Σε υψόμετρο 500 μέτρων στην έξοδο ενός μεγάλου ρέματος η Αγία Τριάδα χρονολογείται από τον 14ο αιώνα και βρίσκεται σε απόσταση 4 χιλιομέτρων από τη Βροντού. Πέρα από την ιερότητα του χώρου, η θέα από το ζωκλήσι είναι μαγευτική, καθώς βλέπει τις απότομες κορυφές του Ολύμπου.

Αγία Κόρη

175 σκαλοπατία σε μία από τις πιο εντυπωσιακές χαράδρες του Ολύμπου οδηγούν τους πιστούς στην Αγία Κόρη που βρίσκεται στην Παλαιά Βροντού του Δήμου Δίου - Ολύμπου. Στο τέλος των σκαλοπατιών, μία γέφυρα ενώνει τις δύο πλαγιές της ρεματιάς οδηγώντας απ' ευθείας στην είσοδο του προσκυνήματος το οποίο είναι αφιερωμένο σε μια άγνωστη όμορφη κόρη, η οποία κατέφυγε εκεί, για να ξεφύγει από τους Τούρκους. Το εκκλησάκι αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της φυσικής ομορφιάς του Ολύμπου ενώ δίπλα στην είσοδό του αναβλύζει το θαυματουργό κατά τους πιστούς αγίασμα της Αγίας Κόρης.

Ι.Μ. Παναγίας Μακρυρράχης

Είναι γυναικεία Μονή που ιδρύθηκε τον 12ο αιώνα αρχικά ως ανδρική. Αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου αποτελούσε πνευματικό και Εθνικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής και κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας μετείχε ενεργά στον ξεσηκωμό του Έθνους. Η θαυματουργή εικόνα της και το αγίασμά της θεραπεύουν ασθενείς με ανίατες ασθένειες, που προστρέχουν με πίστη και ευλάβεια. Παραμονή του Δεκαπενταύγουστου γίνεται πανηγυρική λειτουργία με πλήθος κόσμου.

Ναός Αγίας Παρασκευής

Ένα σπουδαίο ιστορικό μνημείο της Πιερίας που κατά την παράδοση, στον αύλειο χώρο του Ναού δίδαξε ο Κοσμάς ο Αι-

τωλός. Η Αγία Παρασκευή είναι η Πολιούχος Αγία της Άνω Μηλιάς. Πανηγυρίζει στις 26 Ιουλίου και κατά τη διάρκεια της εορτής διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ναός του Αγίου Αθανασίου στην Άνω Σκοτίνα

Ιστορικός ναός, μονόχωρος, με πλούσιο αιογραφικό υλικό και εξαιρετικές τοιχογραφίες του 16ου αιώνα. Ο Ιερός Ναός του Αγίου Αθανασίου, των κοιμητηρίων της κοινότητας, με τις ιδιαίτερες τοιχογραφίες του 16ου αιώνα και το ξυλόγλυπτο τέμπλο κρυμμένη μέσα στο δάσος είναι ένας χαμπλός, πετρόχτιστος ναός που εντυπωσιάζει τους πιστούς.

Π.Ε. Ημαθίας

Παναγία Σουμελά

Η Ιερά Μονή της Παναγίας Σουμελά είναι κτισμένη, στο χωριό Καστανιές στις πλαγιές του όρους Βέρμιο. Χτισμένη στις απόκρημνες ράχες του βουνού έχει ως μόνους επισκέπτες τους προσκυνητές και τους τουρίστες. Η Κοίμηση της Θεοτόκου εορτάζεται εδώ με εκδηλώσεις που διαρκούν δύο ημέρες, όπου συμμετέχουν χιλιάδες επισκέπτες και πιστοί από ολόκληρο τον κόσμο αλλά και εκπρόσωποι της πολιτικής και θρησκευτικής ηγεσίας της χώρας.

Βυζαντινές εκκλησίες Βέροιας

Στη βυζαντινή περίοδο (1070 - 1080 μ.Χ.) ιδρύθηκε στη Βέροια ο Μητροπολιτικός ναός, ο οποίος αποτελεί το καύχημα της ιστορίας της τέχνης της πόλης, με τοιχογραφίες που χρονολογούνται στα τέλη του 12ου και του 13ου αιώνα. Η Βέροια διαθέτει πληθώρα εκκλησιών. Στο κέντρο της πόλης διασώζονται 48 από τους 72 βυζαντινούς ναούς που κρατούν μνήμες του παρελθόντος παρά τις επισκευές που έχουν πραγματοποιηθεί. Οι 39 εκκλησίες έχουν να αναδείξουν εξαιρετικές τοιχογραφίες που χρονολογούνται από τον 11ο - 18ο αιώνα.

Παλαιά Μητρόπολη Βέροιας

Ο ναός της Παλιάς Μητρόπολης Βέροιας είναι ένα μνημείο εμβληματικό της βυζαντινής πόλης. Χτισμένος κοντά στην ακρόπολη της Βέροιας, σε μια περιοχή όπου φαίνεται ότι περιορίστηκε η πόλη κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο και μεταφέρθηκε το εκκλησιαστικό της κέντρο, ο ναός αποτέλεσε επί αιώνες την έδρα του τοπικού επισκόπου. Χτίστηκε το 1070 και αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους μεσοβυζαντινούς ναούς των Βαλκανίων και φιλοξενεί μερικά από τα σπουδαιότερα έργα βυζαντινής ζωγραφικής του 12ου, 13ου και 14ου αιώνα. Το μνημείο είναι επισκέψιμο, προσφέροντας στον επισκέπτη ένα μοναδικό ζωντανό ταξίδι στη βυζαντινή ιστορία της πόλης.

Ι.Ν. Αναστάσεως του Σωτήρος Χριστού

Ο Ναός της Αναστάσεως του Σωτήρος Χριστού αποτελεί το γνωστό

στότερο βυζαντινό μνημείο της πόλης και έχει επικρατήσει να ονομάζεται απλά η εκκλησία του Χριστού. Είναι ένας μονόχωρος, δρομικός ναός, των αρχών του 14ου αι., ο οποίος ιδρύθηκε στα χρόνια του αυτοκράτορα Ανδρονίκου Β' Παλαιολόγου (1282-1328) και στο εσωτερικό του είναι κατάγραφος με αιογραφίες έργα του ξακουστού ζωγράφου Γεωργίου Καλλιέργη που αποτέλεσε έναν από τους σημαντικότερους ζωγράφους-εκπροσώπους της παλαιολόγιας αναγέννησης.

Ναός της Υπαπαντής ή Παναγούδας Βέροιας

Ο ναός της Υπαπαντής ή Παναγούδας είναι κτισμένος στα ερείπια τρίκλιτης παλαιοχριστιανικής βασιλικής με νάρθηκα. Η ύπαρξή του μαρτυρείται σε σημείωμα του 1328 σε κώδικα της Εθνικής Βιβλιοθήκης, στο οποίο αναφέρεται ως καθολικό μονής. Ο ναός στη σημερινή του μορφή είναι δίκλιτος με νάρθηκα, και στο εσωτερικό του διασώζει τοιχογραφίες 15ου και 18ου αι. (1706).

Ναός του Αγίου Σάββα της Κυριώτισσας Βέροιας

Από τα σπουδαιότερα βυζαντινά μνημεία της Βέροιας, ο Άγιος Σάββας της Κυριώτισσας κτίστηκε στα μέσα του 14ου αιώνα. Αν και ο σημερινός ναός είναι αφιερωμένος στη μνήμη του Αγίου Σάββα, η εκκλησία είναι ευρύτερα γνωστή ως Παναγία της Κυριώτισσας εδώ και αιώνες. Ο ναός έχει εξαιρετικές τοιχογραφίες του 14ου αιώνα μερικές από τις οποίες ξεχωρίζουν για τα ρεαλιστικά τους χαρακτηριστικά που δεν παραπέμπουν ιδιαίτερα στη βυζαντινή παράδοση ενώ, επίσης, φιλοξενεί ορισμένες βυζαντινές εικόνες.

Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου

Ακολουθώντας τα Βήματα του Αποστόλου Παύλου. Επισκεφτείτε στη Βέροια το σημείο όπου μίλησε για τη χριστιανική πίστη δύο φορές και σήμερα αποτελεί παγκόσμιο μνημείο θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Από τη Βέροια φυγαδεύτηκε στη Μεθώνη Πιερίας, από όπου πήρε το καράβι για την Αθήνα.

Ι.Μ. Παναγίας Δοβρά

Η Μονή Παναγίας Δοβρά βρίσκεται 5,5 χλμ. βορειοδυτικά του κέντρου της πόλης της Βέροιας στις ανατολικές υπώρειες της οροσειράς του Βερμίου σε κατάφυτη τοποθεσία, η οποία προσφέρει πανοραμική θέα προς την πεδιάδα της Κεντρικής Μα-

κεδονίας. Ο κεντρικός ναός της είναι αφιερωμένος στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Ιδρύθηκε τον 12ο αιώνα και λειτουργησε αδιάλειπτα μέχρι το 1822. Κατά την περίοδο της Επανάστασης υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα εθνικά και θρησκευτικά κέντρα της περιοχής.

Π.Ε. Θεσσαλονίκης

Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου

Ακολουθώντας τα Βήματα του Αποστόλου Παύλου: Πρώτη στάση η Θεσσαλονίκη, στη Μονή Βλατάδων. Εκεί ο Απόστολος των Εθνών έκανε το κήρυγμά του στους Θεσσαλονικείς. Αναφορές του ίδιου του Αποστόλου Παύλου μαρτυρούν ότι έχει διδάξει τον χριστιανισμό και στην Απολλωνία, σ' έναν βράχο απέναντι από το τουρκικό λουτρό, στον δρόμο του από την Αμφίπολη προς τη Θεσσαλονίκη.

Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου

Ο Ναός του Αγίου Δημητρίου βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και είναι αφιερωμένος στον Άγιο Δημήτριο, τον πολιούχο της πόλης. Ο Ναός, ο οποίος ανακαινίστηκε τον 7ο αιώνα, ύστερα από ολική καταστροφή που υπέστη λόγω πυρκαγιάς, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παλαιοχριστιανικούς ναούς καθώς και ανακηνυγμένο μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς από την Unesco. Οι επισκέπτες μπορούν να προσκυνήσουν τα λείψανα του Αγίου Δημητρίου, τα οποία φυλάσσονται σε αργυρή λάρνακα εντός του Ναού, ενώ η μνήμη του Αγίου γιορτάζεται στις 26 Οκτωβρίου όπου μπορεί κανείς να παρακολουθήσει τη λιτανεία των λειψάνων και της εικόνας του Αγίου στους δρόμους της πόλης.

Ναός της του Θεού Σοφίας

Η Αγία Σοφία, ή επίσημα ο Ναός της του Θεού Σοφίας, της Θεσσαλονίκης αποτελεί έναν από τους παλαιότερους και σπουδαιότερους χριστιανικούς ναούς της πόλης. Ο Ναός, ο οποίος είναι κτισμένος στα μέσα του 7ου αιώνα έχει παραμείνει ακέραιος μέσα στο βάθος του χρόνου και λειτουργεί μέχρι σήμερα ως Καθεδρικός Ναός της Θεσσαλονίκης αποτελώντας ταυτόχρονα αναγνωρισμένο Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Ναός Αγίου Νικολάου του Ορφανού

Ο Ναός του Αγίου Νικολάου του Ορφανού βρίσκεται στην Άνω Πόλη και είναι παλιό βυζαντινό καθολικό μονής της Θεσσαλονίκης και μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ο ιδιαίτερα πλούσιος τοιχογραφικός διάκοσμος ήρθε στο φως το 1957-1960, κατά τη διάρκεια εργασιών στο μνημείο, και αποτελεί ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα της ζωγραφικής της παλαιολογίας αναγέννησης.

Π.Ε. Χαλκιδικής

Άγιο Όρος

Το Άγιο Όρος βρίσκεται στο τρίτο, ανατολικότερο πόδι Άθως της Χαλκιδικής στην Κεντρική Μακεδονία. Αποτελώντας το ίδιο μια μικρότερη χερσόνησο, το Άγιο Όρος μπαίνει στη θάλασσα του Αιγαίου για 50 χιλιόμετρα, ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 7 έως και 12 χιλιόμετρα. Ο ακριβής χρόνος κατά τον οποίο οι πρώτοι ασκητές μοναχοί πήγαν στο Άγιο Όρος εκτιμάται ότι είναι ο 3ος - 4ος αιώνας μΧ. Από το 1926, το Άγιο Όρος αποτελεί αυτοδιοικητικό τμήμα του ελληνικού κράτους. Αποτελείται από 20 Σκήτες και 700 Ιερά Καλύβη, ενώ ο πληθυσμός του πλησιάζει τους 1000 μοναχούς. Η είσοδος επιτρέπεται μόνο με την έκδοση του «Διαμονητηρίου», μιας ειδικής άδειας που εκδίδεται από τα γραφεία προσκυνητών της Ιεράς Επισκοπίας στη Θεσσαλονίκη και την Ουρανούπολη Χαλκιδικής. Η μεταφορά στο Άγιο Όρος γίνεται μόνο με πλοίαριο. Κάθε άντρας αξίζει να ζήσει την εμπειρία του Αγίου Όρους, δεδομένου ότι η είσοδος εκεί είναι απαγορευμένη στις γυναίκες.

Μονή Ζυγού Ουρανούπολης

Η Μονή Ζυγού είναι ένα παλιό αγιορείτικο μοναστήρι το οποίο βρίσκεται περίπου 2 κλμ. ανατολικά της Ουρανούπολης, ακριβώς έξω από τα όρια του Αγίου Όρους, σε μια θέση γνωστή και ως Φραγκόκαστρο. Είναι ένα αρχαίο αγιορείτικο μοναστήρι, το οποίο ιδρύθηκε στα μέσα του 10ου αι. και καταστράφηκε λίγο πριν από το 1198, και το οποίο θεωρείται ότι ήταν αφιερωμένο στον Προφήτη Ηλία.

Εκκλησίες Χαλκιδικής και Μονές εκτός Αγίου Όρους

Σε ολόκληρη την εδαφική έκταση της Χαλκιδικής υπάρχει πληθώρα από ενοριακούς ναούς και ξωκλήσια τα οποία αξίζει κανείς να επισκεφθεί. Επίσης, αξιόλογο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και κάποιες από τις Μονές που βρίσκονται εκτός Αγίου Όρους, όπως η Μονή της Παναγίας Φιλανθρωπικής και ο Άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης στην Ορμύλια, η Μονή του Αγίου Προδρόμου στη Μεταμόρφωση, η Μονή του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην Αρναία, το μετόχι της Ζωοδόχου Πηγής που βρίσκεται μεταξύ Ιερισσού και Στρατωνίου και το οποίο ανήκει στη Μονή Χιλανδαρίου του Αγίου Όρους, η Μονή του Ευαγγελισμού στην Ολυμπιάδα και η Μονή της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας στα σύνορα Νομού Χαλκιδικής - Νομού Θεσσαλονίκης κοντά στα Βασιλικά.

Π.Ε. Πέλλας

Ι.Μ. Αγίου Ιλαρίωνος Μογλενών

Στο χωριό Πρόμαχοι Αριδαίας βρίσκεται η γυναικεία Μονή του Αγίου Ιλαρίωνα επισκόπου Μογλενών, ο οποίος και θεωρείται και ο ιδρυτής του κατά τον 12ο αιώνα. Κατά τα χρόνια της τουρκοκρατίας, όπου στη Μονή στεγάζονταν κρυφό σχολειό, πυρπολήθηκε και καταστράφηκε από τους μουσουλμάνους της Αλμπωπίας αρκετές φορές. Μετά από έργα συντήρησης, η Μονή λειτουργεί και πάλι.

Ι.Μ. Αρχάγγελου Μιχαήλ

Στα βόρεια της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, 40 χλμ. από την Αριδαία, βρίσκεται η Ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ που έδωσε το όνομά της και στο κοντινό χωριό Αρχάγγελος (3 χλμ). Από έγγραφα που έχουν βρεθεί πιθανολογείται πως η Μονή ιδρύθηκε στα 1181 και ήταν αφιερωμένη αρχικά στον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο. Αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προσκυνήματα της Βόρειας Ελλάδας, το οποίο διατηρεί την επιβλητικότητα του, τις τοιχογραφίες του, την εθνική και θρησκευτική προσφορά του στο πέρασμα των χρόνων.

Ι.Μ. Αγίας Τριάδας

Το γυναικείο μοναστήρι της Αγίας Τριάδας χρονολογείται στα

1865 και βρίσκεται στον κάμπο της Έδεσσας στην περιοχή Λόγγος, δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Έδεσσας. Το μοναστήρι χτίστηκε πάνω σε ερείπια παλαιότερης εκκλησίας, η οποία όμως είχε καταστραφεί από τα πρώτα χρόνια της Τουρκοκρατίας ενώ η ανέγερση της Μονής έγινε με έξοδα των κατοίκων της πόλης. Ο ναός, ο οποίος είναι μια τρίκλιτη βασιλική, έχει τρεις εντυπωσιακούς τρούλους, ο αριθμός των οποίων συμβολίζει την Αγία Τριάδα.

Π.Ε. Κιλκίς

Ι.Μ. Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου & Ειρήνης

Η Ιερά Μονή είναι αφιερωμένη στους τρεις νεοφανείς Μάρτυρες της πίστεως, τους αγίους Ραφαήλ, Νικόλαο και Ειρήνη και βρίσκεται σε κατάφυτη πλαγιά του όρους Πάϊκου, σε υψόμετρο 600 μέτρων με θέα την κοιλάδα του Αξιού, στο χωριό Γρίβα, και σε απόσταση 7 χιλιομέτρων από τη Γουμένισσα. Η Μονή η οποία αποτελεί ανδρικό μοναστήρι, ιδρύθηκε το 1992 και γιορτάζει τη Δευτέρα του Πάσχα απόγευμα και Τρίτη του Πάσχα. Εντός της Μονής φυλάσσονται Άγια λείψανα των Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης, της Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής της Μυροφόρου και ένα μικρό κομμάτι Τιμίου Ξύλου.

Ι.Μ. Παναγίας της Γουμένισσας

Η Ιερά Μονή Παναγίας Γουμένισσας, η οποία λειτουργεί ως ανδρικό κοινόβιο μοναστήρι και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προσκυνήματα της Μακεδονίας, υπήρξε το εκκλησιαστικό κέντρο της περιοχής για αιώνες. Το μοναστηριακό συγκρότημα σήμερα περιλαμβάνει το Ναό της Παναγίας, το νέο παρεκκλήσι της Αγίας Ζώνης, το αρχονταρίκι και τα κελιά της δεκαμελούς μοναστηριακής αδελφότητας.

Ιερό Κοινόβιο Αγίου Νικόδημου

Στις ανατολικές πλαγιές του όρους Πάϊκου, σε υψόμετρο 700 μέτρων, έξω από τον οικισμό Πεντάλοφο, βρίσκεται μέσα στο δάσος το δυναμικό μοναστήρι του Αγίου Νικόδημου του Αγιορείτη. Το μοναστήρι είναι ανδρώο, θεμελιώθηκε το 1981 και αποτελεί μετόχι της Μονής Σίμωνος Πέτρας του Αγίου Όρους. Το καθολικό της είναι διπλός ναός με το πάνω επίπεδο να εί-

να αφιερωμένο στον Άγιο Νικόδημο και το ισόγειο στους Αγίους Ραφαήλ, Ειρήνη και Νικόλαο. Αν και αριθμεί λίγα χρόνια λειτουργίας, έχει γίνει ένα από τα εντυπωσιακότερα μοναστήρια της Μακεδονίας με πλούσιο πνευματικό έργο. Ξεχωριστή εμπειρία αποτελεί η ακολουθία του κατανακτικού Εσπερινού, που τελείται τη μεγάλη Παρασκευή στον ξύλινο Σταυρό, ο οποίος βρίσκεται σε βουνοπλαγιά εκτός της Μονής, ακολουθία που παρακολουθεί πλήθος προσκυνητών κάθε χρόνο. Πανηγυρίζει στις 14 Ιουλίου.

I.M. Αγίου Γεωργίου

Στον λόφο της πόλης του Κιλκίς βρίσκεται η Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου που ιδρύθηκε το 1856. Η Μονή, η οποία αποτελεί ανδρικό μοναστήρι, λειτούργησε μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα, όταν και καταστράφηκε από τους Ουνίτες μοναχούς, με το καθολικό της να έχει μόνο απομείνει και επανιδρύθηκε το 1976. Σήμερα στην Ιερά Μονή κατοικούν 12 εγγεγραμμένοι ιερομόναχοι. Ο ναός ο οποίος αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της αρχιτεκτονικής των ναών του 19ου αιώνα, είναι λιθόκτιστος, ρυθμού τρίκλιτης βασιλικής με υψηλό λιθόκτιστο κωδωνοστάσιο και εντός του ναού υπάρχει ξυλόγλυπτο τέμπλο με χαρακτηριστικές εικόνες εξαιρετικής τέχνης. Η Μονή πανηγυρίζει στις 23 Απριλίου και στις 3, 4 και 21 Νοέμβριου.

I.N. Αγίου Γεωργίου Γουμένισσας

Ο Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου Γουμένισσας είναι ο μεγαλύτερος ναός στη Μητροπολιτική Περιφέρεια Γουμένισσας και ένας από τους πιο εντυπωσιακούς στην Κεντρική Μακεδονία. Η ανέγερσή του έγινε με πρωτοβουλία, δαπάνες και προσωπική εργασία των κατοίκων της κωμόπολης κατά την περίοδο 1864 - 1869. Η Βασιλική του θυμίζει τον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου Κωνσταντινούπολης, τον Άγιο Μηνά Θεσσαλονίκης και τον Άγιο Αντώνιο Βέροιας. Ο Ιερός Ναός, ο οποίος αποτέλεσε την καρδιά του ελληνισμού της Γουμένισσας και της επαρχίας της σε δύσκολες ιστορικές περιόδους, βρίσκεται στο κέντρο της κωμόπολης. Το 2016 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης του ναού ενώ από το 1991 αποτελεί τον Μητροπολιτικό Ναό του Δήμου Παιονίας.

Διαμονή

Ο επισκέπτης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας θα βρει το ιδανικό κατάλυμα ανάλογα με τις επιθυμίες του σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες. Παραδοσιακά ή σύγχρονα καταλύματα, μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, μικροί ξενώνες και θερμή φιλοξενία είναι σίγουρα αυτά που πρέπει να περιμένει κανείς. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συνολικά διαθέτει περίπου 1.175 μονάδες με 46.221 δωμάτια και 93.036 κλίνες.

Γαστρονομία

Εύφορες πεδιάδες, λίμνες και ποτάμια, αλλά και το Αιγαίο πέλαγος. Τόπος πλούσιος που προσφέρει γενναιόδωρα μοναδικές πρώτες ύλες για την παρασκευή γαστρονομικών θησαυρών. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει ένα κράμα γεύσεων, μοναδικών στην Ελλάδα. Σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες συναντάμε το μεγαλείο της Μακεδονικής Κουζίνας. Συναντάμε την απλότητα σε «ήσυχα», απλά πιάτα, μοναδικά σε κάθε επίπεδο.

Ορεκτικά

- › Κολοκύθα Κόκκινη με Μπάτζο
- › Φούσορον με καβουρμά
- › Ατζέμ Πιλάφ από το Βέρτσιο
- › Γκαϊκανάς από τη Νάουσα
- › Μπουμπάρι
- › Τανωμένος Σορβάς
- › Πρασοκεφτές
- › Μύδια Γεμιστά Πολίτικα
- › Μπουρεκάκια με Μελιτζάνα
- › Εβραϊκή Μελιτζανοσαλάτα
- › Αυγά Βλάχικα
- › Κιντέας
- › Ταμπουλέ Σαλάτα
- › Σιρόν με Πασκιτάν και Σκόρδο
- › Ταρτόρι
- › Ιτολί Κεφτέ
- › Σπαραγγοκεφτές
- › Αγιορείτικη Μελιτζανοσαλάτα

Κυρίως Πιάτα

- › Μανιταρόσουπα Αγιορείτικη
- › Ρεβύθια με Μελιτζάνες
- › Αρνί του Πεσσάχ
- › Ψάρι Γεμιστό
- › Μελιτζάνες στον φούρνο με Μανιτάρια
- › Μπακαλιάρος με Άγρια Χόρτα
- › Τας Κεμπάπ
- › Αγιορείτικος Μπακαλιάρος με Πατάτες και Δαμάσκηνα
- › Χαψοτήγανο
- › Χελιδονόψαρο Λεμονάτο
- › Τας Καπαμά
- › Αρνί στον φούρνο με Κριθαράκι
- › Βλάχικο από τη Βέροια
- › Ιτς Πιλάφ
- › Γίγαντες με Λάχανα στη Γάστρα
- › Γριβάδι με Σπανάκι

- › Κυπρίνος με Σάλτσα από Καρύδια
- › Βλάχικη Γιαουρτάβα
- › Καβουρμάς στο πύλινο
- › Σκουμπριά Ντολμάδες
- › Παραδοσιακό Κουσκουσάκι Θεσσαλονίκης με Όσπρια και Λαχανικά
- › Μάντζα Μακεδονική
- › Χοιρινό με Κυδώνια και Ξινά Μήλα
- › Αγριογούρουνο με Δαμάσκηνα
- › Μοσχάρι με Δαμάσκηνα
- › Χαψοπίλαβον
- › Φασόλια με Ρύζι & Λάχανο Τουρσί
- › Κεσκελί
- › Ο Ντολμάς του Αγίου Βασίλη
- › Μανέστρα με Μύδια, Ντομάτα και Φέτα
- › Χερσέ Καππαδοκική
- › Σαρδέλες με Λάχανα από την Πιερία
- › Ιράμ Μπαϊλντί
- › Ευριστέ
- › Μαύρα Λάχανα με Φασόλια
- › Αρνάκι Καπαμάς
- › Μακαρόνια με Γιούφκα και Κιμά
- › Πρασόρυζο με Ξινά Δαμάσκηνα
- › Μισούρα
- › Μπιτσικνί Κιοφτέ
- › Λουβίδια με Πλιβριμιές
- › Σελινόριζες Γεμιστές
- › Φακές με Πλιγούρι
- › Λάχανα Χαμνά
- › Μαγειρίτσα Ποντιακή
- › Τζιγεροσερμάδες
- › Φασουλοταβάς
- › Χοιρινό με Λιαστή Ντομάτα και Μπάτζο
- › Μακεδονίτικο Τσομπλέκι
- › Μακαρόνια με σάλτσα Μελιτζάνας

Γλυκά

- › Κουμπέτα
- › Τουλουμπάκι
- › Σαρί Μπουρμά
- › Ακανές
- › Μουσταλευριά Αγιορείτικη
- › Λαγγίτες
- › Πουρμάς
- › Πολίτικο Κιουνεφέ (Κανταΐφι)
- › Ιτσλί
- › Μικρασιάτικος Μπακλαβάς
- › Βερβέρα
- › Μικρασιάτικος Χαλβάς Νεοιστέ στο Τηγάνι
- › Μουστοπίτα Νάουσας
- › Χοσάφι
- › Σαραγλί Βλάχικο
- › Μπουγάτσα
- › Τρίγωνα Πανοράματος
- › Ρεβανί
- › Καζάν Ντιμπί

Ζύμες & Πίτες

- › Παραδοσιακή Κουλούρα Γάμου
- › Οβμάτς Τσομπάς
- › Ωτία
- › Τσιρονόπιτα Λαγκαδά
- › Στριφτόπιτα Σαρακατσάνικη
- › Σεσμék (Αρμένικη τηγανητή πίτα με κιμά)
- › Σαρακατσάνικο Τυρόψωμο
- › Σαρακατσάνικο Κουλουρότυρο
- › Πρωτοχρονιάτικη Κρεατόπιτα
- › Πολίτικο Τσουρέκι
- › Πολίτικη Παστουρμαδόπιτα
- › Πιτίκες με τυρί Φέτα του Πεσοάχ
- › Πίτα Πισπιλίτα
- › Πίτα Ντι Λάπτι / Γαλατόπιτα
- › Περék με Κοτόπουλο στον φούρνο
- › Ντοματόπιτα Βλάχικη
- › Μπουμουέλος
- › Μπλετσίκ
- › Μπλανό - Λαχανόπιτα των Σαρακατσάνων
- › Μλήνα
- › Μαρσίνα με Τσουκνίδα
- › Μαντί Πασχαλινό
- › Λαχματζούν
- › Γιοχάδες
- › Βλάχικη Κολοκυθόπιτα
- › Αγιορείτικη Σουσαμόπιτα

Ανακαλύψτε τις συνταγές
www.macedonianscuisine-pkm.gr

Αγορές

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι ένας προορισμός πολλά υποσχόμενος και στις αγορές. Χαραίτε τις βόλτες σας στα παράλια της Θεσσαλονίκης, της Πιερίας και της Χαλκιδικής. Απολαύστε ολόφρεσκα θαλασσινά και αφεθείτε στη μαγεία του Αιγαίου ή επισκεφθείτε τα ορεινά μέρη της και αποζημιωθείτε από τα εκατοντάδες γραφικά χωριουδάκια με τις παραδοσιακές αγορές και τους καφενέδες, τις φρεσκοψημμένες πίτες και τα γλυκίσματα. Εκτός, όμως, από όλα αυτά, σε όλη την Περιφέρεια θα κάνετε και τα ψώνια σας ανακαλύπτοντας όχι μόνο καταστήματα με ρούχα, παπούτσια, αξεσουάρ και είδη δώρων, αλλά επιπλέον σουβενίρ, χειροποίητα παραδοσιακά είδη και ποιοτικά τοπικά προϊόντα από τη Μακεδονική Γη! Κάθε λογής είδη διατροφής, όπως κρεατικά, ψάρια και θαλασσινά, φρούτα, λαχανικά, τυριά και αλλαντικά, κρασιά, μπαχαρικά, μυρωδικά, αλλά και λουλούδια, αποξηραμένα λαχανικά και αρωματικά βότανα από τις κατάφουτες μακεδονικές πλαγιές που είναι γνωστά από τους αρχαίους χρόνους για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες.

Η Θεσσαλονίκη αποτελεί τον πιο σύγχρονο εμπορικό προορισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με πλήθος καταστημάτων, εμπορικών κέντρων και άλλων μαγαζιών που καλύπτουν τις απαιτήσεις κάθε επισκέπτη. Απαραίτητη η περιήγηση στις βιτρίνες της Τοιμοσκή και της Μητροπόλεως που πραγματικά δίνουν μια καλή γεύση της ποιότητας και της ποιικιλίας που διακρίνει τις επιχειρήσεις των κεντρικών αυτών δρόμων με όλες τις κάθετες οδούς που τις διασταυρώνουν.

Πολύ όμορφη είναι, επίσης, η βόλτα στην περιοχή της πλατείας και της οδού Αριστοτέλους, που συνδυάζει εμπορικά καταστή-

ματα, υπαίθριους πάγκους μικροπωλητών, μνημεία, καφέ και ουζερί. Επιπρόσθετα, μην παραλείψετε να πάρετε μια γεύση από τα υπόλοιπα καταστήματα του ιστορικού κέντρου ή εναλλακτικά να επισκεφθείτε ένα από τα πολλά εμπορικά κέντρα της πόλης.

Αγορές, όμως, δε σημαίνει μόνο ένδυση, υπόδηση και αξεσουάρ. Επισκεφθείτε τις στοές Μοδιάνο και Καπάνι (σκεπαστές αγορές). Μια μοναδική ευκαιρία για να βιώσει κανείς τη Θεσσαλονίκη των περασμένων ετών. Αρώματα, γεύσεις, παραδοσιακά προϊόντα χαμένα στον χρόνο εδώ αναβιώνουν και συνδυάζουν την αφρονία, τις καλές τιμές και την ποικιλία. Η ομορφιά της περιπλάνησης στις ιστορικές στοές συμπληρώνεται από γραφικά καφεενάκια και εξαιρετικά μεζεδοπωλεία, μετατρέποντας το shopping σε μοναδική εμπειρία «αγορών».

Εμπορικά Κέντρα

Στη Θεσσαλονίκη υπάρχουν πολλά μεγάλα εμπορικά κέντρα, στα οποία εκτός από shopping therapy μπορείτε να περάσετε ολόκληρη της μέρας σας με μια σειρά άλλων διασκεδαστικών δραστηριοτήτων. Καφέ, εστιατόρια και άλλα καταστήματα αναψυχής πλαισιώνουν τα καταστήματα, καθιστώντας τη Θεσσαλονίκη πραγματική Όαση αγορών.

Χρήσιμα τηλέφωνα

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

- Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης: 112
- Άμεση Δράση: 100
- ΕΚΑΒ (ασθενοφόρα): 166
- Πυροσβεστική: 199
- Τουριστική αστυνομία: +30 2310 554871, +30 2310 554874
- Εφημερεύοντα νοσοκομεία, φαρμακεία: 1434
- Τηλ. Κέντρο Δηλητηριάσεων: +30 210 7793777

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ) Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού Κεντρικής Μακεδονίας:

+30 2310 252171

<http://www.gnto.gov.gr>

Περιφερειακές Αρχές Κεντρικής Μακεδονίας - Γραφεία Τουρισμού

- Ημαθία: +30 23313 50230
- Θεσσαλονίκη: +30 2310 518761
- Κιλκίς: +30 23413 50166
- Πέλλα: +30 23813 51382
- Πιερία: +30 23513 51251
- Σέρρες: +30 23213 50450
- Χαλκιδική: +30 23713 51218

Π.Ε. Ημαθίας

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας 23313 51100

Γενικό Νοσοκομείο Νάουσας 23323 50100

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σιδηροδρομικός Σταθμός Βέροιας 23310 24444
Σταθμός ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης 2310 595432
Σταθμός ΚΤΕΛ Βέροιας 23310 22342
Σταθμός ΚΤΕΛ Νάουσας 23320 22223
Σταθμός ΚΤΕΛ Αλεξάνδρειας 23330 23312
Ταξί Βέροιας 23310 62555
Ταξί Νάουσας 23320 25400
Ταξί Αλεξάνδρειας 23330 22100

ΜΟΥΣΕΙΑ

Πολυκεντρικό Μουσείο Αιγών
- Μουσείο Βασιλικών Τάφων 23310 92347
- Νέο Κεντρικό Κτίριο 23310 92580
Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας 23310 24972

Αρχαιολογικός χώρος της Μιέζας στη Νάουσα	23320 41121
Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας	23310 25847
- Βλαχογιάννειο Μουσείο Βέροιας	23310 60630
- Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Νάουσας	23323 50300
- Κέντρο Βιομηχανικής Κληρονομιάς Νάουσας (Πολυχώρος Πολιτισμού Βέτλανς, αίθουσα «ΕΡΙΑ»)	23320 25495

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χιονοδρομικό Κέντρο Τρία - Πέντε Πηγάδια	23323 50300
Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου	23310 49226, 23310 26237

Π.Ε. Θεσσαλονίκης

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ	2313 303110, 2313 303111
Γενικό Νοσοκομείο Ιπποκράτειο	2313 312000
Γενικό Νοσοκομείο Παπαγεωργίου	2313 323000
Γενικό Νοσοκομείο Παπανικολάου	2313 307000
Γενικό Νοσοκομείο Άγιος Παύλος	2313 304400
Γενικό Νοσοκομείο Γεννηματά	2313 308100
Γενικό Νοσοκομείο Άγιος Δημήτριος	2313 322100

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»	2310 985000
Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης	2310 599421
Λιμεναρχείο Θεσσαλονίκης	2310 593120
Σταθμός ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης	2310 595408
Ταξί Θεσσαλονίκης	2310 525777, 2310 968795

ΜΟΥΣΕΙΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης	2313 310201
Λευκός Πύργος	2310 267832
Καταφύγιο Χορτιάτη	6936 863488
Ιαματικά Λουτρά Λαγκαδά	2394 022221
Ιαματικά Λουτρά Απολλωνιάς	2393 041510

Π.Ε. Κιλκίς

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο Κιλκίς	23413 51400
Γενικό Νοσοκομείο Γουμένισσας	23433 50307
Κέντρο Υγείας Πολύκαστρου	23430 22051
Κέντρο Υγείας Δροσάτου	23410 97202

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΤΕΛ Ν. Κιλκίς	23410 28960
Σταθμός ΚΤΕΛ Αξιούπολης	23430 31313
Σταθμός ΚΤΕΛ Πολύκαστρου	23430 22315
Σταθμός ΚΤΕΛ Γουμένισσας	23430 41214
Σταθμός ΚΤΕΛ Κιλκίς	23410 22311
Σταθμός ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης	23105 95433
Ταξί	23410 29800

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς	23410 22477
Λαογραφικό Μουσείο Γουμένισσας	23430 41362, 23430 41525
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αξιούπολης	23430 31656
Μουσείο Α' Παγκοσμίου Πολέμου- Μάχης Σκρά	23430 25100, 23430 31656, 697 3828701
Στρατιωτικό Μουσείο Βαλκανικών Πολέμων Κιλκίς	23410 28660
Λαογραφικό Μουσείο Κιλκίς	23410 22343
Μουσείο Παλαιοντολογίας Κιλκίς	23410 20054
Αρχαιολογικός Χώρος Ευρωπού	
Αρχαιολογικός Χώρος Παλατιανού	23410 22005
Σπίλαιο Αγ. Γεωργίου Κιλκίς	23410 20054

Π.Ε. Πέλλας

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο Έδεσσας	23813 50100
Γενικό Νοσοκομείο Γιαννιτσών	23823 50200
Κέντρο Υγείας Κρύας Βρύσης	23823 51100
Κέντρο Υγείας Αριδαίας	23843 50000
Κέντρο Υγείας Άρτισσας	23813 51000
Κέντρο Υγείας Σκύδρας	23823 51000

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σταθμός ΚΤΕΛ Σκύδρας	23810 89222
Σταθμός ΚΤΕΛ Γιαννιτσών	23820 22317
Σταθμός ΚΤΕΛ Αριδαίας	23840 21249
Σταθμός ΚΤΕΛ Πέλλας	23810 23511
ΟΣΕ Έδεσσας	23810 23510
Ταξί Έδεσσας	23810 23392, 23810 22904
Ταξί Γιαννιτσά	23820 22663
Ταξί Αριδαία	23840 21244
Ταξί Σκύδρα	23810 88336
Ταξί Κρ. Βρύση	23820 61400

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Πέλλας	23820 31160
Αρχαιολογικός Χώρος Λόγγος Έδεσσας	23810 25261

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χιονοδρομικό Κέντρο όρ. Βόρας - Καϊμάκτσαλαν	23810 32000-3
Ιαματικά Λουτρά Λουτρακίου	23840 91300

Π.Ε. Πιερίας

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Νοσοκομείο Κατερίνης	23513 50200
Κέντρο Υγείας Αιγινίου	23533 50000
Κέντρο Υγείας Λιτοχώρου	23523 50000

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σιδηροδρομικός Σταθμός Κατερίνης	23510 23709
Σταθμός ΚΤΕΛ Κατερίνης	23510 23313,

Σταθμός ΚΤΕΛ Λιτοχώρου	23510 29317
Αστικό ΚΤΕΛ Κατερίνης	23520 81271
	23510 37600,
	23510 46800
Ταξί Κατερίνης	23510 21222,
	23510 31222
ΚΛΘ/Γ΄ Λιμενικό Τμήμα Σκάλας Κατερίνης	23510 61209
ΚΛΘ/Δ΄ Λιμενικό Τμήμα Πλαταμώνα	23520 41366

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου	23510 53206
---------------------------	-------------

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χιονοδρομικό Κέντρο Ελατοχωριών	23510 82993,
	23510 82994
ΕΟΣ Κατερίνης	6977 587345
ΕΟΣ Λιτοχώρου	23520 82444
ΕΟΣ Βροντούς	6972 224665,
	6973 804843
Καταφύγιο Σπήλιος Αγαππτός	23520 81800,
	6973 210687
Καταφύγιο Πετρόστρουγκα	2310 310649,
	6948 821513,
	6977 246350
Καταφύγιο Χρήστος Κάκκαλος	23521 00009,
	6937 361689
Καταφύγιο Σταυρός ή Δημ. Μπουντόλας	23520 84100,
	6939 225857
Καταφύγιο στην περιοχή «Κρεβάτια» Βροντούς	6971 586436,
	6942 665896
Καταφύγιο Κορομπλιά Δίου	6942 243349,
	6981 448978
Καταφύγιο Πριόνια	6932 484868,
	23521 00008
Καταφύγιο Γιώσος Αποστολίδης	23510 82840,
	2310 224710,
	6948 043655
Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου	23520 83000

Π.Ε. Σερρών

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο Σερρών	23210 94500
--------------------------	-------------

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σιδηροδρομικός Σταθμός Σερρών	23210 81225,
	23210 59700
Σταθμός ΚΤΕΛ Σερρών	23210 22822,
	14505, 27565
Ταξί Σερρών	23210 59100

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης	23220 32474
Οχυρό Ρούπελ	23210 95100,
	23230 22350
Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών (Μπετζεστένι)	23210 22257

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σπήλαιο Αλιστράτης	23240 82045
Ιαματικά Λουτρά Σιδηροκάστρου	23230 22422
Ιαματικά Λουτρά Αγκίστρου	23230 41296,
	23230 41420
Χιονοδρομικό Κέντρο Λαιλιά	23210 98400,
	697 488 8969
Αυτοκινητοδρόμο Σερρών	23210 52592
Ορειβατικό Καταφύγιο ΕΟΣ Νιγρίτας	694 201 8784
Κωπηλατοδρόμιο Πεθελινού	694 851 0336
ΕΟΣ Σερρών	23210 98400,
	697 488 8969
Κέντρο Πληροφόρησης Λίμνης Κερκίνης	23270 28004
Φορέας Διαχείρισης Λαιλιά	6941598880

Π.Ε. Χαλκιδικής

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο Πολυγύρου	23413 51400
Κέντρο Υγείας Ν. Μουδανιών	23735 50000
Κέντρο Υγείας Κασσανδρείας	23743 50000
Κέντρο Υγείας Ν. Καλλικράτειας	23990 21132
Κέντρο Υγείας Αγίου Νικολάου	23753 50000
Κέντρο Υγείας Παλαιοχωρίου	23723 50000
Κέντρο Υγείας Αγίου Όρους	23770 23217

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σταθμός ΚΤΕΛ Πολυγύρου	23710 22309
Σταθμός ΚΤΕΛ Ν. Μουδανιών	23730 21172
Σταθμός ΚΤΕΛ Ν. Καλλικράτειας	23990 21048
Σταθμός ΚΤΕΛ Αρναίας	23720 22278
Σταθμός ΚΤΕΛ Κασσανδρείας	23740 22214
Σταθμός ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης	2310 316555
Ταξί Πολυγύρου	23740 91777
Ταξί Ν. Μουδανιών	23730 21371
Ταξί Κασσάνδρας	23740 91200
Ταξί Σιθωνίας	23750 31429
Ταξί Αρναίας	23720 22212
Λιμεναρχείο Ν. Μουδανιών	23730 21228
Λιμεναρχείο Ιερισσού	23770 22666
Λιμεναρχείο Ν. Μαρμαρά	23750 71933
Λιμεναρχείο Ουρανούπολης	23770 71248
Λιμεναρχείο Όρμου Παναγίας	23750 31000
Λιμεναρχείο Δάφνης	23770 23682
Γραμμή Αγίου Όρους - Ουρανούπολη	23770 71149

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Πολυγύρου	23710 22148
Λαογραφικό Μουσείο Αρναίας	6944 321933
Λαογραφικό Μουσείο Αφύτου	23740 91239
Λαογραφικό Μουσείο Νικήτης	23750 81410
Ανθρωπολογικό Μουσείο Πετραλώνων	23730 71671
Σπήλαιο Πετραλώνων	23730 71677

1. INSETE, Δεκέμβριος 2019

2. Γαλάζια Σημεία 2021: www.blueflag.gr/awards/2021

